

๐๐๐๐

การใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์

นายจุดหมาย อารมณีสวะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ.2551

**Information Used by Peer Supervising Teachers in the Secondary
Schools, Kalasin Educational Service Area Office**

Mr.Judmai Aromsawa

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Arts in Information Science**

School of Liberal Arts

Sukhothai Thammathirat Open University

2008

ชื่อวิทยานิพนธ์ การใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์

ผู้วิจัย นายจุฑามาย อารมณีสวะ ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนา หาญพล (2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ เนาวบุตร (3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ ภิญโญอนันตพงษ์ ปีการศึกษา 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ (2) ระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ (3) เปรียบเทียบระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ จำแนกตามขนาดโรงเรียน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ และ (4) ระดับปัญหาการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 335 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้วิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัย พบว่า (1) ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ มีการใช้สารสนเทศเรียงจากค่าร้อยละสูงสุดในแต่ละด้าน ได้แก่ สารสนเทศด้านผู้เรียน สารสนเทศที่ใช้รวบรวมมาจากงานวิชาการของโรงเรียน มีการสืบค้นสารสนเทศด้วยตนเอง ใช้สารสนเทศที่เป็นภาษาไทยมากกว่าภาษาต่างประเทศ ใช้สารสนเทศที่เป็นสิ่งพิมพ์ ระยะเวลาในการรวบรวมสารสนเทศไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับข้อมูลที่จะใช้ ด้านความทันสมัยของสารสนเทศขึ้นอยู่กับความต้องการ มีการจัดเก็บสารสนเทศเป็นแฟ้มเอกสารแยกตามหัวข้อรวบรวมใช้เฉพาะตนเอง และมีความรู้ความสามารถในการสืบค้นในระดับปานกลาง (2) ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัศึกษามีการใช้สารสนเทศในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านหลักสูตรและบริหารหลักสูตร ด้านผู้เรียน และด้านครูผู้สอน ส่วนด้านชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (3) ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการใช้สารสนเทศทุกด้านไม่แตกต่างกัน (4) ระดับปัญหาการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

คำสำคัญ สารสนเทศ การนิเทศ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

Thesis title : Information Used by Peer Supervising Teachers in the Secondary Schools, Kalasin Educational Service Area Office

Researcher : Mr. Judmai Aromsawa ; **Degree :** Mater of Arts (Information Science)

Thesis Advisors : Dr.Tassana Hanpol, Associate Professor ; (2) Dr.Prayong Nouwabudra Assistant Professor, (3) Dr.Amorrat Pinyoanantapong, Assistant Professor ; **Academic year :** 2008

Abstract

The Objective of this research were to study (1) Information used by peer supervising teachers who supervise in the secondary schools at Educational Service Area Office, Kalasin province. (2) the level of information used for supervising. (3) compare the level of information used by supervising teachers classified by the school size and the learning group. (4) the level of the problems on information used for supervising.

This samples were 335 the supervising teachers who supervise in a secondary school at the Educational Service Area Office, Kalasin Province. Multi-stage random for selected a samples. had been used. The research tool had been used for data collecting was questionnaires. Statistics used for the analysis were percentage, mean, standard deviation and sample variance analysis.

The result found:(1) Peer supervising teachers in the Secondary Schools, Kalasin Educational Service Area Office used information arranged from the maximum percentage of each item as follows: Information for learners, collected information from the academic work of schools, search information by yourself, used the information in Thai language more than foreign language. used information in printed form. Time in collecting information was depend on the information used. About modernization of information content was depend on peer supervising teacher's needs. They keep the information with document file sort by topic. They used information only themselves and they have a knowledgeable about information searching in the moderate level. (2) In the overview peer supervising teachers used information for supervision in the high level, such as the information with curriculum course management and the information with the teacher. Whereas the information with community that have an average in the moderate level. (3) Compare with information used by school size and the learning group, found that: peer supervising teachers used all the information are not different. (4) In the overall about the problem of information used, the peer supervising teachers have a problem in the moderate level.

Keywords: Information used, Supervision, The secondary schools

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่ง จาก รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศน หาดูพล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ เนาวบุตร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ ภิญโญอนันตพงษ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง ในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เขต 2 และ เขต 3 ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนักศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ทุกท่านที่กรุณาได้สนับสนุน ช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา

จุฑามาย อารมณีสวะ

สิงหาคม 2552

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	59
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	59
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	64
ตอนที่ 2 ข้อมูลสภาพการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ.....	66

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ ในโรงเรียน	70
ตอนที่ 4 เปรียบเทียบระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่ นิเทศ.....	75
ตอนที่ 5 ปัญหาในการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ.....	96
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	102
สรุปการวิจัย.....	102
ผลการวิจัย.....	103
อภิปรายผลการวิจัย.....	104
ข้อเสนอแนะ.....	106
บรรณานุกรม.....	108
ภาคผนวก.....	118
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ.....	119
ข แบบสอบถาม.....	121
ค กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	130
ง ค่าคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	132
จ เอกสารหนังสือราชการ.....	146
ประวัติผู้วิจัย.....	153

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูล ส่วนบุคคล..... 64
ตารางที่ 4.2	จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสภาพการใช้สารสนเทศของครู จำแนกตามลักษณะสารสนเทศ..... 66
ตารางที่ 4.3	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศของ ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสารสนเทศ 70
ตารางที่ 4.4	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศของ ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ด้านครูผู้สอน จำแนกเป็นรายชื่อ..... 71
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศของ ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ด้านผู้เรียน จำแนกเป็นรายชื่อ..... 72
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศของ ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร จำแนกเป็นรายชื่อ..... 73
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศของ ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ด้านชุมชน จำแนกเป็นรายชื่อ..... 74
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ ด้านครูผู้สอนของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายชื่อ ตามขนาดโรงเรียน..... 75

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ ด้านผู้เรียนของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายชื่อ ตามขนาดโรงเรียน 77
ตารางที่ 4.10	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศด้าน หลักสูตรและการบริหารหลักสูตรของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายชื่อ ตามขนาดโรงเรียน 79
ตารางที่ 4.11	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ ด้านชุมชนของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายชื่อ ตามขนาดโรงเรียน 81
ตารางที่ 4.12	การวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่ นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน..... 83
ตารางที่ 4.13	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ระดับการใช้สารสนเทศ ของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ด้านครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน..... 84
ตารางที่ 4.14	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ระดับการใช้สารสนเทศ ของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ด้านผู้เรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน..... 84
ตารางที่ 4.15	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ระดับการใช้สารสนเทศ ของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ ใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ด้านชุมชน จำแนกตามขนาดโรงเรียน..... 85

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.16	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศด้าน ครูผู้สอนของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสาระ การเรียนรู้ที่ทำหน้าที่นิเทศ.....	86
ตารางที่ 4.17	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ ด้านผู้เรียนของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตาม กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ทำหน้าที่นิเทศ.....	88
ตารางที่ 4.18	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศด้าน หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ทำหน้าที่นิเทศ.....	90
ตารางที่ 4.19	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ ด้านชุมชน ของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตาม กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ทำหน้าที่นิเทศ.....	93
ตารางที่ 4.20	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้ สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่ม สาระการเรียนรู้	95
ตารางที่ 4.21	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาในการใช้สารสนเทศเพื่อ การนิเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสารสนเทศ.....	96

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.22	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาในการใช้ สารสนเทศเพื่อการนิเทศ ของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสารสนเทศ ด้านครูผู้สอน.....	97
ตารางที่ 4.23	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาในการใช้ สารสนเทศเพื่อการนิเทศ ของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสารสนเทศ ด้านผู้เรียน.....	98
ตารางที่ 4.24	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาในการใช้ สารสนเทศเพื่อการนิเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริหาร หลักสูตร.....	99
ตารางที่ 4.25	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาในการใช้ สารสนเทศ ของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับ มัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสารสนเทศด้านชุมชน.....	100

สารบัญภาพ

	หน้า	
ภาพที่ 1.1	กรอบแนวคิดการวิจัยเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ ของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์.....	6
ภาพที่ 2.1	คุณสมบัติของสารสนเทศ.....	15
ภาพที่ 2.2	แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบสำหรับการพัฒนา และส่งเสริมการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน.....	32
ภาพที่ 2.4	กระบวนการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน ตามรูปแบบ APDS Model.....	38

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมปัจจุบันเป็นสังคมที่เรียกว่า สังคมสารสนเทศ (Information society) ซึ่งมีการใช้สารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจทั้งเพื่อประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม การใช้สารสนเทศและบริการประเภทต่าง ๆ นี้ มีตัวอย่างเช่น การรวบรวมและการจัดเก็บสารสนเทศให้เป็นระบบระเบียบเพื่อประสิทธิภาพในการค้นหาและเรียกใช้ในภายหลัง การผลิตสารสนเทศประกอบเอกสารและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การใช้สารสนเทศประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร การใช้สารสนเทศเฉพาะงาน ได้แก่ การเรียนการสอน การแพทย์ การบัญชี การธนาคาร การอุตสาหกรรม ศิลปะ การ์ตูน โลกเสมือนจริง ระบบผู้เชี่ยวชาญ (คณาจารย์สถาบันราชภัฏสวนดุสิต 2545 : 3) สารสนเทศเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การดำเนินงานต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐและเอกชน ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ลดค่าใช้จ่าย ประหยัดเวลาและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน ซึ่งได้แก่ การวางแผน การดำเนินการและการควบคุม สารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กร เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ข้อมูลสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสิ่งหนึ่งในการบริหาร หรือจัดการทั้งในปัจจุบันและอนาคต (กรมสามัญศึกษา 2536 : 3)

สารสนเทศมีความสำคัญอย่างยิ่งในยุคสังคมข่าวสาร เช่นปัจจุบัน มีคำพูดที่กล่าวถึงความสำคัญของสารสนเทศว่า สารสนเทศคือพลัง (Information is Power) หมายถึง ผู้ใดที่มีสารสนเทศหรือได้รับสารสนเทศที่มีคุณค่าและทันสมัย ผู้นั้นย่อมมีพลังหรือมีอำนาจได้เปรียบผู้อื่นในทุก ๆ ด้าน เพราะสารสนเทศเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอันเกิดจากสติปัญญาของมนุษย์ เพื่อประโยชน์ต่อมวลมนุษย์ สารสนเทศจึงมีความสำคัญต่อบุคคลและสังคม (<http://dusithost.dusit.ac.th/~librarian/myweb/Chapter1.html>) สารสนเทศยังมีความสำคัญ กล่าวคือ ทำให้สามารถต่อสู้กับสิ่งแวดล้อมที่ไม่รู้จักและอาจเป็นอันตรายต่อชีวิตได้ สามารถต่อสู้กับความไม่รู้ของตนเองในเรื่องที่จำเป็นต้องรู้ เช่น ปรากฏการณ์ธรรมชาติ สามารถเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ตัดสินใจในการแก้ปัญหาและการกระทำหรือไม่กระทำการต่าง ๆ ได้อย่างรอบคอบ เกิดความเจริญทางจิตใจ มีความสงบเยือกเย็น รู้จักควบคุมอารมณ์ที่ไม่พึงปรารถนาได้ (แมนมาส ขวลิขิต 2533 : 11-12)

นอกจากนี้สารสนเทศยังเป็นทรัพยากรสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม มนุษย์มีความต้องการที่จะแสวงหาสารสนเทศเพิ่มมากขึ้น เพื่อนำมาสนับสนุนการปฏิบัติงาน เพื่อประกอบการตัดสินใจ หรือเพื่อการแข่งขัน การได้รับสารสนเทศที่ถูกต้อง ในรูปแบบที่พึงพอใจ และในช่วงเวลาที่ต้องการ เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการดำรงชีวิตประจำวัน ไม่ว่าบุคคลนั้นจะอยู่ในวงการธุรกิจ อุตสาหกรรม การแพทย์ การศึกษา หรือผู้ที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ ในสังคมยุคข่าวสาร ซึ่งเป็นยุคที่มีการแข่งขันสูง สารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีการแพร่กระจายมากมาย และรวดเร็ว ผู้ที่มีสารสนเทศในมือ จะเป็นผู้ได้เปรียบมากกว่าผู้อื่นและเป็นผู้มีอำนาจ สารสนเทศมีความสำคัญมากในหลาย ๆ ด้าน อาทิ เช่น ด้านการศึกษา สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน การเขียนหนังสือ ตำราเรียน บทความ และรายงานการค้นคว้าต่าง ๆ ด้านการวิจัย ข้อมูลสถิติต่าง ๆ นำไปใช้ในการวิจัยด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี (มยุรี จุลกัณฑ์ 2538 อ้างจาก เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ 2544 : 7)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สารสนเทศจึงมีความสำคัญต่อทุกสาขาอาชีพ สมควรที่ผู้มีหน้าที่ในด้านนั้น ๆ จะต้องมีความรอบรู้และสามารถนำสารสนเทศไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งวงการการศึกษาของประเทศไทยที่กำลังมีการปฏิรูปและพัฒนาไปตามลำดับ ในการพัฒนาครูผู้สอนนั้น หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กล่าวไว้ว่า การพัฒนาศักยภาพครู ถือเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะพัฒนาให้เป็นครูมืออาชีพ โดยศึกษาวิเคราะห์ระบบต่าง ๆ ของสถานศึกษาว่ามีจุดอ่อน จุดแข็งอย่างไร รวมทั้งระบบการเรียนการสอน มีการวัดและการประเมินผล การวิเคราะห์ครูผู้สอนในด้านความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ตลอดจนเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับพิจารณาสนับสนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพของครูอย่างต่อเนื่อง การกำหนดให้ครูจัดการเรียนการสอนเป็นกลุ่ม การมีครูพี่เลี้ยง ครูทำหน้าที่พัฒนาหลักสูตร ครูแนะแนว ซึ่งทั้งหมดนั้นเป็นกระบวนการที่สถานศึกษาต้องพัฒนาสร้างสรรค์ให้เป็นระบบ โดยมีปัจจัยเกื้อหนุนที่มีประสิทธิภาพ พร้อมด้วยนวัตกรรมที่หลากหลาย ผู้เรียนมีระบบการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยมีผู้เรียนเป็นผู้ช่วยครู ทั้งนี้ล้วน เพื่อให้กระบวนการเรียนรู้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ในการพัฒนาศักยภาพครูจึงเป็นส่วนสำคัญต่อกระบวนการเรียนรู้ โดยพัฒนาให้ครูมีความเป็นผู้นำทางวิชาการปฏิบัติหน้าที่โดยมีการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ อาศัยความร่วมมือของครูแกนนำ ครูต้นแบบ และสถาบันการศึกษาชั้นสูง เช่น คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ของสถาบันราชภัฏและมหาวิทยาลัย รวมทั้งชมรมวิชาชีพ ซึ่งจะช่วยพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่ต้องอาศัยการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู

พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นหลักสำคัญ (หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544)

ในการพัฒนาศักยภาพของครูนั้นเป็นบทบาทหนึ่งในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นการเตรียมความรู้ให้นักเรียนสำหรับการเรียนต่อในระดับต่อไป คุณภาพของการเรียนการสอนจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่ง การนิเทศ โดยเฉพาะการนิเทศภายใน โรงเรียนเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ปรับปรุงสิ่งที่บกพร่องด้านวิชาการให้มีการพัฒนาและส่งเสริมให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ ในการดำเนินการนิเทศจะมีบุคลากรกลุ่มหนึ่ง ทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศ ซึ่งหมายถึงบุคลากรในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าระดับชั้น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูวิชาการ และครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนมอบหมายให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น (ชัด บุญญา 2546 :46) ด้วยเหตุนี้เอง ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศนอกจากจะมีความรู้ ความสามารถในการสาขาอาชีพที่ทำอยู่แล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการแสวงหาและรู้จักเลือกใช้สารสนเทศอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อนำมาใช้ประกอบการนิเทศการศึกษา และสามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือครูในการพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น โดยมุ่งหวังให้การนิเทศการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และบังเกิดผลดีต่อคุณภาพการศึกษาในที่สุด

จากความสำคัญของสารสนเทศที่มีต่อวงการต่าง ๆ และการนิเทศการเรียนการสอนดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เพื่อให้ทราบสภาพและระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรค ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปประกอบการพิจารณาเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีความเหมาะสมกับการใช้ นอกจากนั้นยังสามารถใช้เป็นข้อมูลในการจัดการนิเทศภายใน โรงเรียนมัธยมศึกษาและทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อันส่งผลให้การนิเทศการเรียนการสอนมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น เกิดประสิทธิภาพและมีประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษาของชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์
- 2.2 เพื่อศึกษาระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์
- 2.3 เพื่อเปรียบเทียบระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามขนาด โรงเรียน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ
- 2.4 เพื่อศึกษาระดับปัญหาการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ซึ่งทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำหน้าที่ประเมินผลการจัดการศึกษา ได้จัดทำมาตรฐานและเกณฑ์การพิจารณาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 (พ.ศ.2549 – 2553) ดังนี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) 2549 :10 – 15)

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

- มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
- มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
- มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
- มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์
- มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี

มาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา
มาตรฐานด้านการเรียนการสอน

มาตรฐานที่ 9 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ
หมั่นพัฒนาตนเองเข้ากับชุมชนได้ดีและมีครูพอเพียง

มาตรฐานที่ 10 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและ
เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 11 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการ
บริหารจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง ระบบการบริหารงานและพัฒนา
องค์กรอย่างเป็นระบบครบวงจร

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษามีการจัดการหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญ

มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย

มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนา
ตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ

มาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

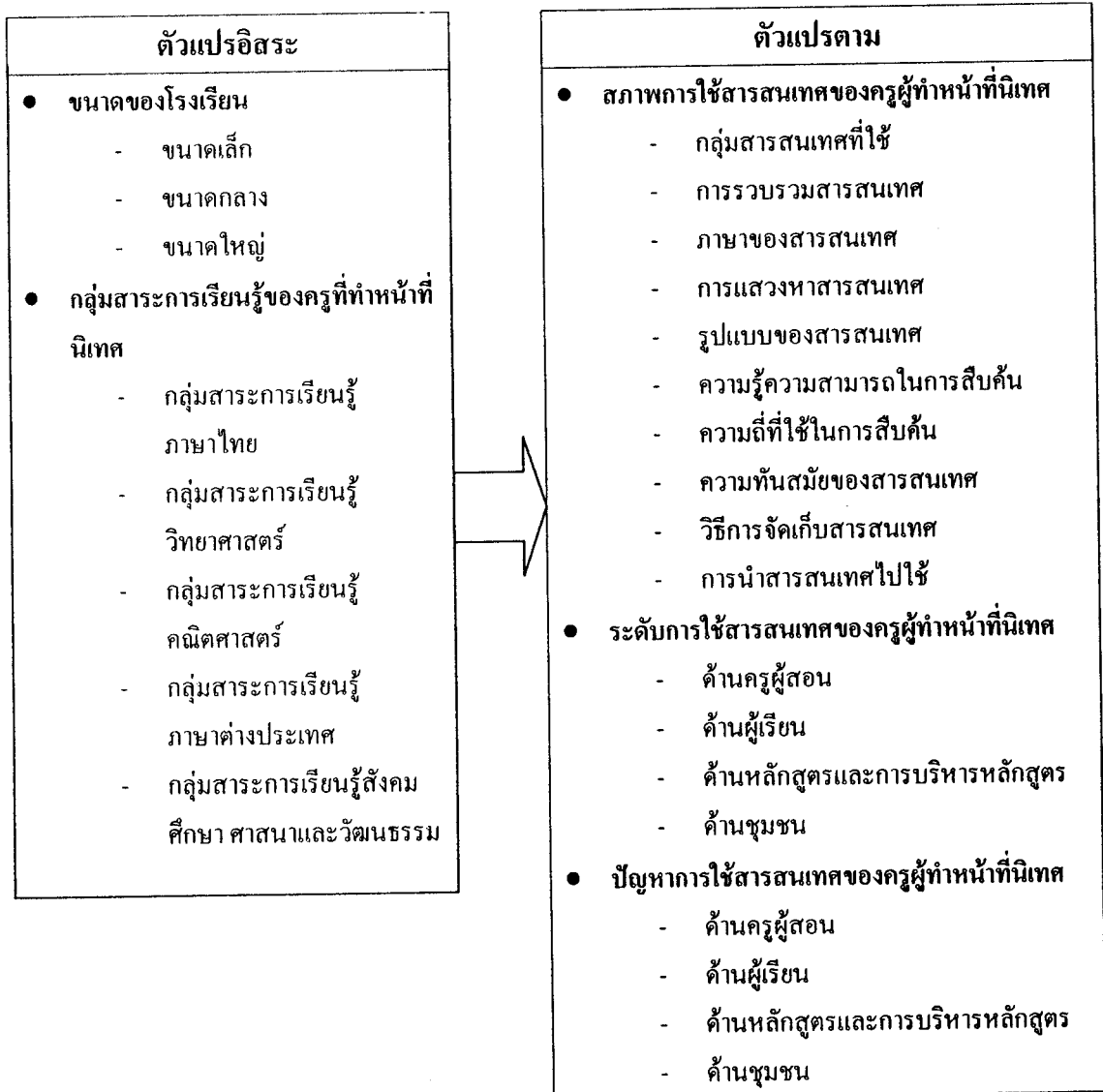
มาตรฐานที่ 17 สถานศึกษามีการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น

มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน องค์กรทางศาสนาสถาบันทาง
วิชาการ และองค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนรู้ในชุมชน

จากมาตรฐานและเกณฑ์การพิจารณาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 (พ.ศ.2549 – 2553) ที่กล่าวข้างต้น ประกอบกับการศึกษากรอบแนวคิดของ
ผลงานวิจัยของผู้วิจัยหลายๆ ท่าน ซึ่งได้ศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาทั้งในและ
ต่างประเทศตลอดจนการใช้สารสนเทศในหน่วยงานต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ที่มีการศึกษาเกี่ยวกับ
สภาพการใช้ ระดับการใช้ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารสนเทศ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้บูรณาการการวิจัยที่ได้ค้นคว้า มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ซึ่งได้แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย ดังปรากฏรายละเอียดในภาพที่ 1.1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัยเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์

4. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

4.1 ศึกษาสภาพ ระดับ และปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการนิเทศการเรียนการสอนของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เขต 2 และ เขต 3

4.2 กลุ่มประชากร ได้แก่ ครูที่ได้รับแต่งตั้งในปฏิบัติหน้าที่เป็นครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เขต 2 และเขต 3 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 5 กลุ่มสาระฯ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

4.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน ประกอบด้วย ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่และกลุ่มสาระการเรียนรู้ของครูที่ทำหน้าที่นิเทศ ประกอบด้วย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

4.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ ระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ

5. สมมติฐานการวิจัย

5.1 ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีระดับการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน

5.2 ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างกัน มีระดับการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

สำหรับนิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีรายละเอียด ดังนี้

6.1 การใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ หมายถึง สารสนเทศที่ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ครูผู้นิเทศ จำแนกเป็นสารสนเทศ 4 ด้าน ได้แก่

6.1.1 ด้านครูผู้สอน หมายถึง สารสนเทศหรือข้อมูลเกี่ยวกับครูผู้สอนทั้งด้านคุณวุฒิ ภาระงานการสอน ผลงานทางวิชาการ การพัฒนาตนเองและพัฒนาความรู้

6.1.2 ด้านผู้เรียน หมายถึง สารสนเทศหรือข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะความสามารถ จำนวนวันลา การหนีเรียน ขาดเรียน ความสนใจ เฉพาะด้าน ข้อมูลการได้รับการยกย่องชมเชย สุขภาพ บันเทิงใจความดี อาชีพรายได้ผู้ปกครอง

6.1.3 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร หมายถึง สารสนเทศหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการศึกษา มาตรฐานการศึกษาระดับต่าง ๆ ระบบประกันคุณภาพ หลักสูตร สถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น การผลิตสื่อ คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อม ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน

6.1.4 ด้านชุมชน หมายถึง สารสนเทศหรือข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงเรียน ได้แก่ ประวัติชุมชน อาชีพ จุดเด่นจุดด้อย ข้อมูลแหล่งทรัพยากร ความต้องการของชุมชน กิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ ความร่วมมือระหว่างชุมชนกับโรงเรียน รายชื่อหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน แหล่งประกอบการ ข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้าน

6.2 สภาพการใช้สารสนเทศ หมายถึง ลักษณะของสารสนเทศและความสามารถในการใช้สารสนเทศ ได้แก่ ประเภทของสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ ภาษา การแสวงหาสารสนเทศ รูปแบบ ความรู้ความสามารถในการสืบค้น ความถี่ ความทันสมัยของสารสนเทศ การรวบรวมและจัดเก็บสารสนเทศ

6.3 ระดับการใช้สารสนเทศ หมายถึง ปริมาณการใช้สารสนเทศ จำแนกได้ 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

6.4 ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ หมายถึง ครูผู้สอนที่ได้รับแต่งตั้งจากโรงเรียนให้ทำหน้าที่เป็นครูนิเทศในโรงเรียน

6.5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

6.6 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอน ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เขต 2 และ เขต 3

6.7 ขนาดโรงเรียน หมายถึง ขนาดโรงเรียนตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ โดยแบ่งเป็น 3 ขนาด ดังนี้

6.7.1 โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนต่ำกว่า 500 คน

6.7.2 โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 – 1499 คน

6.7.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คน ขึ้นไป

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้ คาดว่าจะมีประโยชน์ ดังนี้

7.1 เป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

7.2 เป็นแนวทางในการกำหนดแผน/โครงการ เพื่อพัฒนาสารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศของหน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เป็นต้น เพื่อให้การนิเทศมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศเพื่อการนิเทศการเรียนการสอน โดยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ ประกอบด้วย ความหมายของสารสนเทศ ความสำคัญของสารสนเทศ คุณสมบัติของสารสนเทศ การประเมินคุณค่าของสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ และความต้องการสารสนเทศ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย ความหมายการนิเทศ การนิเทศภายในโรงเรียนและสารสนเทศเพื่อการนิเทศ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ

1.1 ความหมายของสารสนเทศ

ทางด้านความหมายของสารสนเทศ มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ ดังนี้
สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับการสรุป คำนวณ จัดเรียง หรือประมวลผลแล้วจากข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบตามหลักวิชาการ จนได้เป็นข้อความรู้ เพื่อนำมาเผยแพร่และใช้ประโยชน์ในงานด้านต่าง ๆ (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม ราชกุมารี 2551)

ครุฑิต มาลัยวงศ์ (2538 : 228) ให้ความหมายว่า สารสนเทศ หมายถึง เรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้จากการนำข้อมูลมาประมวล คำนวณทางสถิติไม่ใช่ข้อมูลดิบ

มาลี ล้าสกุล (2547 :5) กล่าวถึงความหมายของสารสนเทศไว้ว่า คำว่า สารสนเทศ ประกอบด้วยคำสองคำ คือ สาร และสนเทศ “สาร” แปลว่า แก่น เนื้อแท้ที่แข็ง แก่นสาร ส่วนสำคัญ หนังสือ จดหมาย ส่วน “สนเทศ” แปลว่า คำสั่ง ข่าวสาร โบบอก เมื่อรวมกันเป็นคำ สารสนเทศ จึงหมายถึง แก่นหรือเนื้อหาที่เป็นข้อมูล ข้อเท็จจริง ข่าวสาร ข้อความหรือตัวเอกสารที่บันทึกข้อความ ซึ่งแจ้งให้ทราบเนื้อหาสาระ

แม้นมาส ชวลิต (2533 : 5) ให้ความหมายว่า สารสนเทศ คือ ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ซึ่งมีการบันทึก และจัดการตามหลักวิชาการ เพื่อเผยแพร่ และเพื่อประโยชน์ในการพัฒนา ด้าน ต่าง ๆ ทั้งในส่วนบุคคลและสังคม

กรมสามัญศึกษา (2536 : 1) ได้ให้ความหมายว่า สารสนเทศ หมายถึง สิ่งที่ได้จากการนำข้อมูลไปผ่านกระบวนการวิเคราะห์ หรือประมวลผล แล้วนำเสนอในรูปแบบที่สื่อความหมาย ให้ความรู้ ข้อคิดเห็น หรือข้อสรุปที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้

วิเศษศักดิ์ โคตรอาษา และคณะ (2542 : 1) กล่าวว่าไว้ว่า สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูล ที่ผ่านการเปลี่ยนแปลงทำเพื่อผลของการเพิ่มความรู้ ความเข้าใจของผู้ใช้ ลักษณะของสารสนเทศจะเป็นการรวบรวมข้อมูลหลาย ๆ อย่างที่เกี่ยวข้องกัน ผ่านการประมวลผล โดยมีการบันทึกไว้ในรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์รายวัน โสตทัศนวัสดุ เทป คอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถถ่ายทอดในรูปแบบอื่น ๆ เช่น ถ่ายทอดเป็นคำพูด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดให้ผู้รับสารสนเทศได้ทราบ

เมื่อพิจารณาจากความหมายข้างต้น พอสรุปได้ว่า สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ข้อเท็จจริง โดยมีการจัดเรียงหรือประมวลอย่างมีระบบ มีการนำเสนอเพื่อสื่อความ ให้รู้ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ สารสนเทศจะมีการบันทึกไว้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น หนังสือ วารสาร โสตทัศนวัสดุ เทป คอมพิวเตอร์ เป็นต้น สารสนเทศอาจมีการถ่ายทอดเป็นถ้อยคำ หรือในรูปแบบเป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้

1.2 ความสำคัญของสารสนเทศ

สารสนเทศเป็นเครื่องมือทางปัญญาที่มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ได้ การที่มนุษย์จะดำรงชีวิตที่ดีได้ในสังคมโลกที่สภาพการณ์ต่าง ๆ ที่มีการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว และแตกต่างกันไป จากในอดีตมนุษย์ต้องรู้จักปรับเปลี่ยนตนเองให้ทันและเหมาะสมกับสภาพ โดยรู้จักแสวงหาและเลือกสรรสารสนเทศที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ ต่อการสร้างความคิดอย่างชาญฉลาด เพื่อใช้ในภารกิจในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภารกิจส่วนบุคคล ต่อองค์การ หรือภารกิจด้านต่าง ๆ ของสังคม จนอาจกล่าวได้ว่า สารสนเทศให้อำนาจแก่ผู้ใช้ในการสร้างงานให้บรรลุผล จึงมีคำกล่าวที่ว่า สารสนเทศ เปรียบได้กับทรัพย์สินที่มีค่า สารสนเทศมีความสำคัญทั้งต่อบุคคล องค์การ เศรษฐกิจ การศึกษา การเมืองและการปกครอง และสังคม (มาลี ล้ำสกุล 2546 : 13)

1.2.1 ความสำคัญต่อการศึกษา สารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญของการ จัดระบบการเรียนการสอนในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับต้นจนถึงระดับอุดมศึกษา รวมทั้งการศึกษา ค้นคว้าวิชาต่าง ๆ กล่าวกันว่า การทำให้เยาวชนสามารถเข้าสู่ตลาดงาน ได้ดีและได้มากเท่าใด ขึ้นอยู่กับแหล่งทรัพยากรสารสนเทศและการสนับสนุนในการศึกษาค้นคว้าและวิจัย การจัดหาและ

บริการทรัพยากรสารสนเทศรองรับการเรียนการสอนในลักษณะที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนจึงส่งเสริมให้เกิดการนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.2 ความสำคัญต่อบุคคล มนุษย์จำเป็นต้องใช้สารสนเทศเพื่อการดำรงชีวิตในแต่ละวัน ในการประกอบอาชีพ การกิจการงาน บุคคลที่ศึกษาหาความรู้ประสบการณ์อยู่เสมอในอาชีพเพื่อใช้ในการตัดสินใจในงาน หรือวางแผนงาน ย่อมเป็นผู้ได้เปรียบคนที่ไม่แสวงหาความรู้ เพราะมีข้อมูลประกอบความคิด ไตร่ตรอง คาดการณ์ล่วงหน้า เมื่อเผชิญอุปสรรคปัญหา ทำให้แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ทันและไม่เสียโอกาสในการทำกิจการต่าง ๆ บุคคลที่มีทักษะทางสารสนเทศ หรือเป็นผู้ที่มีความสามารถในการเข้าถึง และค้นหาสารสนเทศย่อมเป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองได้ตลอดชีวิตทำให้เป็นผู้รู้เท่าทันสภาวะการณ์ต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

1.2.3 ความสำคัญต่อองค์กร สารสนเทศมีความสำคัญต่อองค์กรในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการบริหารงาน ผู้บริหารทั้งระดับกลางและระดับสูงจำเป็นต้องใช้สารสนเทศในการวางแผนงาน กำหนดจุดมุ่งหมายวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน สารสนเทศที่ผู้บริหารใช้เป็นทั้งสารสนเทศภายในองค์กร เช่น สารสนเทศที่แสดงผลการดำเนินงานขององค์กร สารสนเทศที่เกี่ยวกับสถานะการเงิน การตลาด และสารสนเทศภายนอกองค์กร เช่น สารสนเทศเกี่ยวกับองค์กรที่เป็นคู่แข่ง สารสนเทศแนวโน้มการค้าเงินธุรกิจขององค์กร กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ผู้บริหารขององค์กรใดที่มีสารสนเทศที่ถูกต้องสมบูรณ์หามาใช้ได้ทันการณ์ ย่อมสามารถบริหารองค์กรให้มีประสิทธิภาพและก้าวหน้าได้

1.2.4 ความสำคัญต่อเศรษฐกิจ เศรษฐกิจในยุคสังคมข่าวสารต้องพึ่งสารสนเทศ เรียกว่าระบบเศรษฐกิจเปลี่ยนรากฐานระบบอุตสาหกรรมเป็นยุคเศรษฐกิจสารสนเทศ ซึ่งหมายถึง การทำธุรกิจ ลงทุนประกอบการใด ๆ ผู้ลงทุนจำเป็นต้องแสวงหาสารสนเทศทั้งเกี่ยวกับวัตถุดิบ แรงงาน เงินทุน วิธีการผลิต วิธีจัดเก็บสินค้า จัดส่ง และส่งออก ตลอดจนกระบวนการลงทุน ผู้ลงทุนจำเป็นต้องหาสารสนเทศประกอบการวางแผนดำเนินการ ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่ได้เปล่าสารสนเทศเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ต้องเสียค่าใช้จ่ายเท่ากับการลงทุนทางธุรกิจมีค่าใช้จ่ายในส่วนสารสนเทศด้วย ซึ่งเป็นส่วนของการลงทุนที่ได้ผลคุ้มค่า

1.2.5 ความสำคัญต่อการเมืองการปกครอง การให้ประชาชนได้รับสารสนเทศช่วยพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง ประชาชนในประเทศที่มีเสรีภาพในการได้รับรู้สารสนเทศ ข่าวสารข้อมูล จะมีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในการใช้สิทธิหรือกระบวนการทางการเมือง โดยเฉพาะในประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีการเลือกตั้งผู้นำเป็นกระบวนการสำคัญ การรับรู้ข่าวสารช่วยให้ประชาชนเข้าใจในระบบการปกครอง การใช้สิทธิและการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้

1.2.6 ความสำคัญต่อสังคม

สารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในกระบวนการหล่อหลอมสังคม การดำเนินชีวิตที่เหมาะสม สารสนเทศที่ถูกถ่ายทอดผ่านสื่อบันทึกต่าง ๆ ทั้งในรูปสิ่งพิมพ์ สื่อทางวิทยุโทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตมีผลต่อผู้รับที่ได้รับสารสนเทศ หากผู้รับไม่สามารถถ่วงถ่วงหรือได้รับการชี้แนะที่ถูกที่ควร อาจจะมีผลต่อการดำรงชีวิตได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชน ซึ่งได้รับถ่ายทอดสารสนเทศทางตรงในด้านทักษะโดยสืบทอดจากพ่อแม่ในครอบครัวหรือผ่านระบบโรงเรียน และโดยทางอ้อมโดยการรับรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ ข้างต้น ซึ่งสารสนเทศที่ได้รับนั้นเป็นวิชาการเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตและการสร้างสรรค์แต่ละสังคมให้พัฒนาก้าวหน้าทั้งในด้านความรู้และวิชาชีพ

1.3 คุณสมบัติของสารสนเทศ

สารสนเทศที่จัดทำขึ้นมา เนื่องจากความจำเป็นของผู้บริหารที่ต้องการลดความไม่แน่นอน (Uncertainty) ในกระบวนการตัดสินใจให้น้อยลง ผู้บริหารการศึกษาจะปฏิบัติหน้าที่การทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น นอกจากอาศัยความสามารถของผู้บริหารในส่วนบุคคลแล้ว ยังต้องอาศัยสารสนเทศทางการศึกษานับสนุนการปฏิบัติงาน สารสนเทศที่มีความถูกต้องสมบูรณ์และเพียงพอ จะช่วยให้ผู้บริหารการศึกษาวางแผนและตัดสินใจได้ถูกต้องแม่นยำ ทันกาลมากขึ้น ยังผลให้ผลผลิตหรือบริการขององค์กรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คุณค่า (Value) ของสารสนเทศจะมีต่อผู้บริหารเพียงใด พิจารณาได้จากคุณสมบัติของสารสนเทศนั้น ๆ กรมสามัญศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) (2536 :1 - 5) กล่าวว่าลักษณะของสารสนเทศที่ดีควรมีคุณสมบัติที่สำคัญดังนี้

1) **ความถูกต้อง** หมายถึง อัตราส่วนของสารสนเทศที่ถูกต้องกับจำนวนสารสนเทศที่ผลิตขึ้นทั้งหมดในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งระดับความถูกต้องขนาดใดจะถือว่าเพียงพอขึ้นอยู่กับตัวสารสนเทศ ยิ่งสารสนเทศมีความถูกต้องมากเท่าไร ก็ยิ่งเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าสำหรับผู้บริหารมากขึ้น

2) **ความทันต่อการใช้งาน** สารสนเทศนั้นควรจะรวดเร็วพอที่จะจัดทำได้อย่างรวดเร็ว จากข้อมูลปริมาณหนึ่ง ในช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับผู้บริหาร แต่สารสนเทศนั้นไม่ควรจะรวดเร็วจนไม่สามารถบอกถึงแนวโน้มการเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งได้

3) **ความสมบูรณ์ของสารสนเทศ** ได้จากการรวบรวมข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่มีอยู่อย่างกระจัดกระจายในองค์กร ได้ในปริมาณที่เพียงพอต่อการผลิตสารสนเทศนั้น ในบางครั้งผู้บริหารต้องเผชิญกับการตัดสินใจที่ไม่แน่นอน หรือด้วยความลังเลใจ เพราะสารสนเทศที่นำมาใช้สนับสนุนการตัดสินใจนั้น ไม่สมบูรณ์

4) **ความกะทัดรัดของสารสนเทศ** สารสนเทศที่ดีควรจะเป็นสารสนเทศที่กะทัดรัดและได้ใจความสมบูรณ์ในตัวเอง สามารถแสดงสาระที่สำคัญ ๆ ตามที่ผู้บริหารต้องการให้ครบถ้วนซึ่งอาจจะจัดทำได้โดยการสรุปเฉพาะสิ่งที่ผู้บริหารต้องการ และในบางกรณีการใช้รูปภาพหรือการแสดงด้วยกราฟสามารถที่จะให้สารสนเทศได้ชัดเจนกว่าการบรรยายด้วยตัวอักษร

5) **ตรงกับความต้องการ** หมายถึง เป็นสารสนเทศที่สามารถสื่อความหมายให้เกิดการกระทำความรู้ ความเข้าใจต่อผู้บริหาร

นอกจากคุณสมบัติทั้ง 5 ประการนั้นแล้ว สารสนเทศยังมียุคสมบัติแอบแฝงอยู่ เช่น ความละเอียด แม่นยำ คุณสมบัตินิ่งปริมาณ ความยอมรับได้ การใช้ได้ง่าย ความไม่ลำเอียง และความชัดเจน

ชุมพล ศฤงคารศิริ (2537 : 58) กล่าวถึง คุณภาพของสารสนเทศว่า ควรจะมีลักษณะดังนี้

1. มีความเที่ยงตรง (Accuracy) เชื่อถือได้
2. สารสนเทศตรงกับความต้องการ (Relevancy)
3. ทันต่อการใช้งาน (Timeliness)

ห้องศรี วาณิชยศุภวงศ์ (2537 : 233-235) และจิราภรณ์ สุทธิมสกา (2538 : 9-11) กล่าวถึงคุณสมบัติของสารสนเทศที่ดีหรือมีคุณภาพตรงกันว่า ควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. **มีความถูกต้องแม่นยำ** การกำหนดความถูกต้องแม่นยำของสารสนเทศขึ้นอยู่กับความสำคัญของสารสนเทศนั้น ถ้าสารสนเทศนั้นไม่มีความสำคัญนัก ถึงแม้ความถูกต้องแม่นยำจะไม่สูงมากนัก ก็ไม่เป็นปัญหาต่อการนำไปใช้งาน แต่ถ้าสารสนเทศนั้นมีความสำคัญมาก ต้องมีความถูกต้องแม่นยำสูง มิฉะนั้นจะทำให้การตัดสินใจผิดพลาดเสียหายต่อการบริหาร

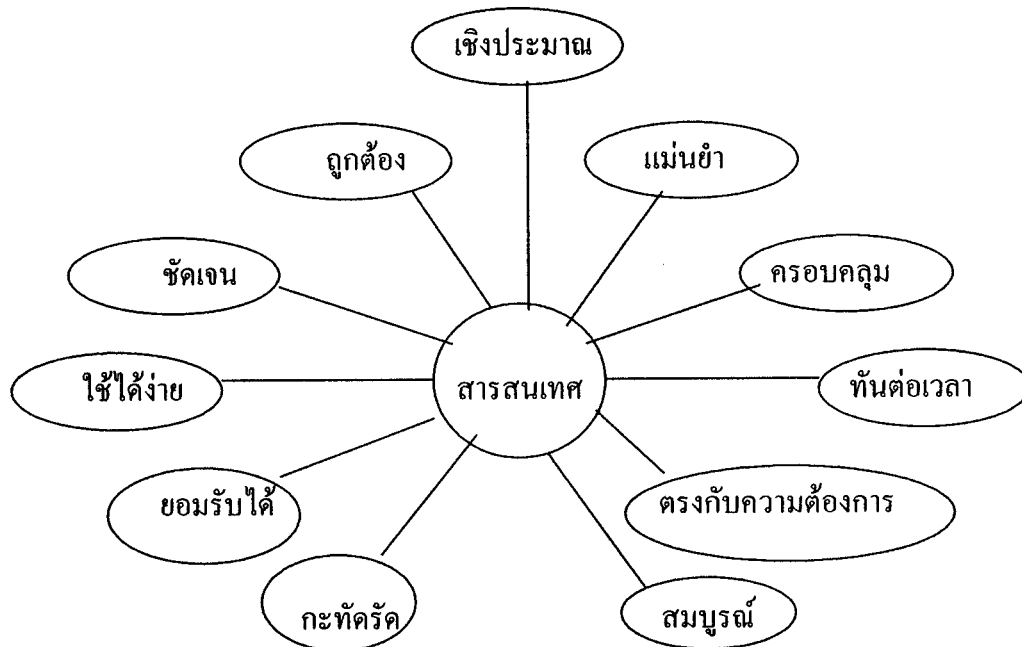
2. **ทันต่อการใช้งานหรือทันกาล** การจัดทำสารสนเทศต้องการความรวดเร็ว ใช้เวลาน้อยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการตัดสินใจแก้ปัญหาที่เร่งด่วน การจัดทำสารสนเทศจะช่วยให้ผู้บริหารได้สารสนเทศที่ต้องการภายในระยะเวลาอันสั้น ตามปกติผู้บริหารได้รับรายงานสารสนเทศทันทีที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูล แต่บางครั้งผู้บริหารต้องการสารสนเทศเป็นพิเศษ

3. **ความครบถ้วนสมบูรณ์** ผู้บริหารต้องเผชิญกับความลังเลใจในการตัดสินใจ เนื่องจากสารสนเทศไม่สมบูรณ์ ความสมบูรณ์ของสารสนเทศได้มาจากการรวบรวมข้อเท็จจริงหรือข้อมูลที่กระจัดกระจายอยู่ในองค์กรให้ได้ในปริมาณที่เพียงพอต่อการผลิตสารสนเทศนั้น

4. **ได้ความกะทัดรัด** สารสนเทศควรจะกะทัดรัดและได้ใจความที่สมบูรณ์ในตัวเอง แสดงสาระที่สำคัญตามที่ผู้ใช้งานต้องการ ได้ครบถ้วน บางครั้งสารสนเทศอาจอยู่ในรูปของสรุปผล เฉพาะสิ่งที่ผู้บริหารต้องการ หรือในรูปของเส้นกราฟ หรือรูปภาพ ซึ่งจะชัดเจนกว่าการบรรยายด้วย ตัวอักษร

5. **ตรงกับความต้องการ** เป็นประโยชน์และมีคุณค่า คือสารสนเทศที่ผู้ใช้งานต้องการ ดังนั้น ถ้าหากสารสนเทศชุดหนึ่งในอดีตเคยมีคุณค่าต่อการบริหารงาน แต่ปัจจุบัน ไม่เป็นที่ต้องการ ของผู้บริหารแล้ว สารสนเทศชุดนั้นก็最好不要นำไปใช้งานอีกต่อไป

จากคุณลักษณะของสารสนเทศที่นักวิชาการได้กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า สารสนเทศที่ดีมีคุณภาพนั้น ต้องมีคุณสมบัติ ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 คุณสมบัติของสารสนเทศ

ที่มา : กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา (2536) “การพัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียน”

กรุงเทพมหานคร กองแผนงาน (อัครา)

1.4 การประเมินคุณค่าสารสนเทศ

การประเมินคุณค่าสารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นในการเลือกใช้สารสนเทศเป็นอันมาก โดยเฉพาะในยุคที่สารสนเทศมีเป็นจำนวนมาก อยู่ในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งยังมาจากแหล่งต่าง ๆ กัน การประเมินจะช่วยให้ได้สารสนเทศที่มีคุณภาพ มีความน่าเชื่อถือ และมีทรศนะที่กว้างขวาง ซึ่งจะส่งเสริมให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการนำไปใช้ (คณาจารย์สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ (2549 : 7-8) กล่าวว่าเกณฑ์ทั่วไปที่ใช้ในการประเมินสารสนเทศว่า มีดังนี้

1) **ความน่าเชื่อถือของผู้จัดทำ** (Authority/Creditability) พิจารณาได้ 2 ส่วน ส่วนแรกคือผู้แต่งหรือผู้จัดทำ เป็นนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นหรือไม่ และส่วนที่สองคือชื่อเสียงของสำนักพิมพ์หรือผู้จัดทำต้องแสดงให้ถึงการควบคุมคุณภาพ เช่น การตรวจสอบเนื้อหาจากผู้ร่วมวิชาชีพในแต่ละสาขา (Peer-reviewed) และการบรรณาธิกรและพิสูจน์อักษร เป็นต้น ในกรณีที่เป็นสิ่งพิมพ์นั้น คุณภาพของการพิมพ์ (Quality of Publication) เช่น ความคมชัดของตัวอักษร คุณภาพของกระดาษ และการเย็บเล่ม แสดงให้เห็นถึงความเชี่ยวชาญและความน่าเชื่อถือของผู้จัดทำด้วยเช่นกัน

2) **ความถูกต้องเที่ยงตรง** (Accuracy) พิจารณาจากข้อเท็จจริงของเนื้อหาว่ามีความเป็นกลางและถูกต้องตามวิชาการในศาสตร์นั้น ๆ ในช่วงเวลานั้นหรือไม่ ซึ่งจะทราบได้ด้วยการเปรียบเทียบกับเนื้อหาเดียวกันที่กล่าวไว้ในแหล่งสารสนเทศอื่น

3) **ความตรงต่อวัตถุประสงค์ในการใช้งาน** (Objectivity) พิจารณาว่า สารสนเทศนั้นเหมาะสมกับการใช้งานเพียงไร เช่น ต้องการสารสนเทศเพื่อทำรายงานในเรื่องที่กว้างแต่ไม่ลึก หากค้นพบสารสนเทศที่มีขอบเขตหรือความลึกของเนื้อหา (Scope/Depth) มากเกินความจำเป็นก็อาจทำให้เสียเวลาอ่านทำความเข้าใจได้

4) **กลุ่มเป้าหมายหรือระดับของสารสนเทศ** (Intended audience/Level of information) หมายถึง ระดับความยากง่ายของเนื้อหาและการเรียบเรียง ซึ่งผู้แต่งกำหนดขึ้นเพื่อผู้ใช้ในระดับต่าง ๆ เช่น นักเรียนระดับมัธยมศึกษา นิสิตระดับอุดมศึกษา นักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น ดังตัวอย่างของสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นสารานุกรมที่เรียบเรียงเนื้อหาของทุกเรื่องในสารานุกรม ให้เหมาะสมกับ 3 ระดับความรู้ คือ เด็กประถม เด็กประถม และเด็กมัธยม ทั้งผู้ใหญ่ที่สนใจ

5) **ความทันสมัย** (Date of publication) พิจารณาจากปีที่พิมพ์หรือปีที่ระบุว่าจัดทำ สารสนเทศว่ามีความใกล้เคียงกับเวลาในขณะที่ใช้สารสนเทศเพียงไร ความทันสมัยของสารสนเทศมีความสำคัญอย่างยิ่งในยุคที่ศาสตร์ต่าง ๆ มีพัฒนาการที่รวดเร็ว ข้อมูลที่เชื่อกันว่ามีความถูกต้องใน

สมัยหนึ่งอาจกลายเป็นข้อมูลที่ไม่ทันสมัยเพราะข้อมูลอื่นมาหักล้างแนวคิด และไม่สามารถใช้เป็นสารสนเทศประกอบการตัดสินใจหรืออ้างอิงในงานวิชาการได้

6) **ความสะดวกในการใช้งาน** (Ease of use) คือ การพิจารณาว่ารูปแบบของสื่อที่บันทึกสารสนเทศนั้นอยู่สามารถนำมาใช้งานได้สะดวกสำหรับผู้ใช้แต่ละคนหรือไม่ ผู้ใช้บางคนอาจสะดวกที่จะใช้สารสนเทศที่อยู่ในรูปสิ่งพิมพ์ ขณะที่อีกคนหนึ่งอาจสะดวกที่จะใช้เพิ่มข้อมูลคอมพิวเตอร์มากกว่า

1.5 การใช้สารสนเทศ

การใช้สารสนเทศ หมายถึง กิจกรรมที่กระทำเพื่อให้ได้สารสนเทศมาใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ ซึ่งการใช้สารสนเทศเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหลังจากที่ผู้ใช้แสวงหาสารสนเทศที่ต้องการและได้รับสารสนเทศนั้น การใช้สารสนเทศจะทำให้ผู้ใช้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจก็ได้ นอกจากนี้การใช้สารสนเทศยังมีผลต่อความต้องการสารสนเทศในครั้งต่อไปด้วย กล่าวคือ หากผู้ใช้ได้รับประโยชน์จากการใช้สารสนเทศ จะทำให้อัตราชนกถึงความสำคัญของสารสนเทศ ซึ่งจะกระตุ้นให้เกิดความต้องการสารสนเทศนั้นมากขึ้น ดังนั้น การใช้สารสนเทศ จึงมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ที่ต้องการใช้สารสนเทศ แหล่งและวิธีการเข้าถึงสารสนเทศ การใช้และการประเมินสารสนเทศ

การใช้สารสนเทศ (information use behavior) หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมที่ผู้ใช้กระทำเพื่อให้ได้ข้อมูล ข่าวสารหรือสารสนเทศ พฤติกรรมการใช้สารสนเทศจะเริ่มขึ้นเมื่อบุคคลพบว่าตนเองต้องการสารสนเทศเพื่อช่วยแก้ปัญหา ตัดสินใจ หรือหาความรู้เพิ่มเติมจากความรู้ที่มีอยู่ ต่อจากนั้นจะมีวิธีแสวงหาสารสนเทศเพื่อให้ได้สารสนเทศตามที่ต้องการและใช้สารสนเทศนั้น (พิมพ์ราไพ เปรรมสมิทธิ 2533 : 72)

เมื่อบุคคลเกิดความต้องการใช้สารสนเทศ และตระหนักถึงความต้องการสารสนเทศของตน สิ่งตามมาคือ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ หรือระบบสารสนเทศที่เป็นทางการ แหล่งสารสนเทศบุคคลทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนสารสนเทศขึ้น ผู้ใช้อาจได้รับสารสนเทศ แต่ไม่ตรงกับความต้องการ ไม่สามารถนำไปใช้งานได้แต่เป็นการเพิ่มประสบการณ์ให้กับตนเอง ผู้ใช้อาจประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวไม่ได้รับสารสนเทศตามที่ต้องการสารสนเทศที่ได้ อาจสนองความต้องการหรือไม่ตอบสนองความต้องการซึ่งเป็นไปได้ทั้งสองกรณี

การใช้สารสนเทศเป็นกิจกรรมขั้นสุดท้ายหลังจากการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ คำตอบหรือเรื่องราวที่ได้นั้นจะนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ต่อไป การใช้สารสนเทศจึงเป็นผลสืบเนื่องจากการที่บุคคลมีความต้องการและแสวงหาสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ซึ่งมีหลายระดับ จำแนกเป็น

1) เพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคล เช่น แก้ปัญหาประจำวันในเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัย

2) เพื่ออยู่รอดในภาวะวิกฤต เช่น เวลาป่วย ตกงาน ดิคาเสพติด เพื่อรู้ข่าวเหตุการณ์ปัจจุบันและเพื่อความบันเทิง

3) เพื่อการศึกษาและการเรียนรู้สิ่งใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เช่น ศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

4) เพื่อประกอบอาชีพ การปฏิบัติงาน ลักษณะอาชีพเป็นตัวกำหนดการใช้สารสนเทศเพื่อช่วยการปฏิบัติงาน เช่น อาจารย์ นักวิจัยจะค้นคว้าแสวงหาและใช้สารสนเทศประกอบการปฏิบัติงานตลอดเวลา

5) เพื่อถ่ายทอดสารสนเทศไปยังบุคคลอื่น หมายถึง การกระจายถ่ายทอดสารสนเทศที่เก็บรวบรวมและแสวงหาออกไปในวงกว้าง เช่น นักเขียน ครู ผู้ใหญ่บ้าน พัฒนาการ ซึ่งเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดสารสนเทศ

การใช้สารสนเทศเป็นผลจากการที่บุคคลมีความต้องการสารสนเทศจึงเกิดการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้ต่าง ๆ กัน เช่น เพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคล เพื่อการศึกษาและเรียนรู้ เพื่อการประกอบอาชีพ เพื่อการปฏิบัติงาน ฯลฯ การใช้สารสนเทศผู้ใช้ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของระบบสารสนเทศ ระบบสารสนเทศใดที่มีการวางแผนอย่างดี ผู้ใช้ก็จะเห็นความสำคัญของสารสนเทศมากขึ้น ซึ่งการที่ผู้ใช้จะเห็นความสำคัญของสารสนเทศมากขึ้นนั้น หน่วยงาน องค์กร หรือศูนย์บริการสารสนเทศจำเป็นต้องศึกษาถึงพฤติกรรม ความต้องการ การใช้สารสนเทศของกลุ่มบุคคลนั้น เพื่อจะได้วางแผนพัฒนาระบบและบริการสารสนเทศให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ให้มากที่สุดซึ่ง สุเวช ฌ หนองคาย (2541 : 2) ได้กล่าวถึงการใช้สารสนเทศ โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

1) การใช้สารสนเทศระดับต้น ได้แก่ การใช้สารสนเทศซึ่งยังเป็นข้อมูลดิบโดยตรงได้ ข้อมูลมาอย่างไรก็ใช้ไปอย่างนั้น

2) การใช้สารสนเทศระดับกลาง ได้แก่ การใช้สารสนเทศที่ได้ผ่านการวิเคราะห์เบื้องต้นแล้วเพื่อหาข้อสรุป เนื่องจากข้อมูลมีมากและหลากหลายทั้งที่สอดคล้องกันและขัดแย้งกัน

3) การใช้สารสนเทศระดับสูง ได้แก่ การใช้สารสนเทศเชิงวิเคราะห์และสังเคราะห์ เป็นการนำข้อมูลดิบระดับต้นที่ได้รับการกลั่นกรองแล้วและข้อมูลระดับกลางที่ได้รับการวิเคราะห์แล้วมารวมวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อให้ได้ผลสรุปหรือแนวทางใหม่ในอีกระดับหนึ่ง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสอดคล้องกับคำกล่าวของอารีย์ รังสิโยภาส (2542 :134-136) ที่กล่าวถึงพฤติกรรมการใช้สารสนเทศว่า หมายถึง การกระทำของผู้ใช้สารสนเทศ ที่จะให้ได้มาซึ่ง

สารสนเทศที่ต้องการ ประกอบด้วย การแสวงหาสารสนเทศ การรวบรวมสารสนเทศ การใช้และการประเมินสารสนเทศ เพื่อสนองความต้องการใช้สารสนเทศ สำหรับการตัดสินใจในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ดังนี้

1. การแสวงหาสารสนเทศ เป็นกระบวนการที่ผู้ใช้สารสนเทศแสวงหาให้ได้มาซึ่งสารสนเทศที่ต้องการ อาจเนื่องมาจากความไม่รู้ ความไม่แน่ใจในการปฏิบัติงาน ในการดำเนินชีวิตประจำวัน จึงต้องแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งต้องมีลักษณะที่สามารถเข้าถึงสารสนเทศได้โดยใช้เวลา แรงงาน และค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด เหมาะสมกับคุณภาพของสารสนเทศ สารสนเทศที่มีคุณภาพต้องมีลักษณะที่ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ น่าเชื่อถือ เข้าใจง่าย ทันสมัย และต้องไม่ซ้ำกับสารสนเทศที่เคยรับมาก่อน แหล่งสารสนเทศที่ผู้ใช้แสวงหา ดังนี้

1.1 แหล่งสารสนเทศภายในตัวบุคคลของผู้แสวงหา ซึ่งอาจจะเก็บรวบรวมสารสนเทศจากสิ่งแวดล้อมประจำวัน เช่น การสังเกต การอ่าน การฟัง การเห็น การสัมผัส เป็นต้น แล้วนำมาประมวลรวบรวมเป็นสารสนเทศเป็นเรื่อง ๆ ตามที่ต้องการ

1.2 แหล่งสารสนเทศภายนอกของผู้แสวงหาสารสนเทศ ประกอบด้วยแหล่งสารสนเทศบุคคล ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน ครูอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน ได้แก่ ห้องสมุด ศูนย์สารสนเทศ ศูนย์เอกสาร ศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยว สำนักงานทะเบียนราษฎร์ วัด โรงเรียน เป็นต้น แหล่งข้อมูลหน่วยงาน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วารสาร วิทยุ โทรทัศน์ และจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

2. การรวบรวมสารสนเทศ เป็นการรวบรวมสารสนเทศที่ผู้ใช้สนใจจากการแสวงหาสารสนเทศ โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนถึงเหตุผล ที่ต้องการเก็บรวบรวมสารสนเทศเรื่องนั้นอย่างสม่ำเสมอ เพื่อที่จะนำสารสนเทศที่รวบรวมมานั้นประกอบการตัดสินใจแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน หรือในการปฏิบัติงานอาชีพ

3. การใช้และการประเมินสารสนเทศ เป็นกิจกรรมสุดท้ายที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของผู้ใช้ โดยการประเมินตามวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศของผู้ใช้ ดังนี้

3.1 เพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคล ในการแก้ปัญหาประจำวันและการรับรู้เหตุการณ์ทุก ๆ ด้าน

3.2 เพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ โดยสนองความใคร่รู้ในเรื่องที่ตนสงสัย สารสนเทศที่ได้รับจะช่วยเพิ่มพูนสติปัญญาให้เป็นผู้ที่รอบรู้อย่างกว้างไกลเพื่อการประกอบอาชีพ การปฏิบัติงาน สารสนเทศที่ได้มานั้นต้องเป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจในการปฏิบัติงานสำหรับประกอบอาชีพได้

3.3 เพื่อถ่ายทอดสารสนเทศไปยังบุคคลอื่น ซึ่งบุคคลประเภทนี้ต้องเป็นแหล่งสารสนเทศบุคคล เช่น พระ บรรณารักษ์ นักเอกสารสนเทศ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดสารสนเทศไปยังบุคคลที่ต้องการใช้สารสนเทศ

เมื่อผู้แสวงหาสารสนเทศ ได้เข้าถึงสารสนเทศและนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์แล้ว ต้องประเมินการใช้สารสนเทศว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ถ้าบรรลุวัตถุประสงค์ก็จะเกิดความพึงพอใจและจะกลับไปใช้แหล่งสารสนเทศนั้นอีก แต่ในทางกลับกัน ถ้าผู้ใช้สารสนเทศสามารถรับสารสนเทศตามที่ต้องการหรือไม่บรรลุวัตถุประสงค์ผู้ใช้ก็จะไม่กลับไปใช้แหล่งสารสนเทศนั้นอีกเลย

การใช้สารสนเทศในปัจจุบันนี้มีการเลือกใช้อย่างหลากหลาย ซึ่ง วิลาวัณย์ พรพัชรพงศ์ (2547) ได้กล่าวไว้ในวารสารสารนิเทศมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่า สารสนเทศมีการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ มีการเลือกใช้สารสนเทศที่หลากหลายให้เหมาะกับการเรียนรู้

พัฒนาการทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ตลอดจนมีการประยุกต์ใช้งานอย่างกว้างขวาง คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันมากขึ้น เพราะเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และระบบสื่อสารโทรคมนาคม (Information and Communication Technology = ICT-ไอซีที) ซึ่งสามารถประมวลผลข้อมูลข่าวสารได้เร็ว และสื่อสารกันได้สะดวก

ไอซีทีมีบทบาทที่สำคัญต่อการศึกษาอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการประยุกต์ใช้ในระบบการศึกษา เพราะการเรียนรู้ในปัจจุบันจะแตกต่างจากการศึกษาในรูปแบบเดิม ไอซีทีช่วยผู้เรียนมีโอกาสในการเรียนรู้ทุกสถานที่และทุกเวลา ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้ด้วยตนเองและสามารถสร้างทักษะด้วยตนเอง ผู้สอนจะปรับบทบาทจากการเป็นผู้สอนมาเป็นผู้ให้คำแนะนำแทน โดยผู้สอนและผู้เรียนสามารถจะเรียนรู้ไปพร้อมกันท่ามกลางการประยุกต์ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ห้องเรียนบนเครือข่าย และห้องสมุดแบบออนไลน์

1.6 ความต้องการสารสนเทศ

ความต้องการสารสนเทศ หมายถึง การที่บุคคลพบว่าตนอยู่ในสถานการณ์ใด สถานการณ์หนึ่งและมีความต้องการตัดสินใจหาคำตอบหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และมีความต้องการสารสนเทศเพื่อมาใช้สถานการณ์นั้น ๆ สถานการณ์ดังกล่าวนี้เองที่ทำให้บุคคลทราบหรือสังเกตเห็นความต้องการของตนเอง เมื่อมีความต้องการสารสนเทศ ก็จะนำไปสู่การแสวงหาสารสนเทศเพื่อสนองความต้องการนั้น ความต้องการสารสนเทศของแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไป ผลสืบเนื่องมาจากความสนใจของแต่ละบุคคล อาชีพหรือประเภทของงานที่ทำ สภาพแวดล้อม ระดับการศึกษา และจุดมุ่งหมายในการนำมาใช้ (พิมพ์ร่ำไพ เปรรมสมิทธิ 2534 :7-22)

1) ปัจจัยที่ทำให้เกิดความต้องการสารสนเทศ ปัจจัยที่ทำให้เกิดความต้องการสารสนเทศที่สำคัญคือ ความสลับซับซ้อนในการบริหารงานที่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการบริหารเป็นงานที่ซับซ้อนและความละเอียดอ่อนตามขั้นตอนและระบบการดำเนินงาน จากเหตุผลที่ว่าขนาดขององค์กรขยายใหญ่ขึ้น ทำให้มีจำนวนองค์กรย่อยเพิ่มมากขึ้น และมีจำนวนของบุคลากรและทรัพย์สินขององค์กร ตลอดจนความซับซ้อนของเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น และกรอบของเวลา (time frame) ปัจจุบันผู้บริหารต้องสามารถปฏิบัติงานในกรอบของเวลาที่น้อยลงเพื่อให้การดำเนินการด้านระบบการจัดการเรียนการสอนรวดเร็ว ทันสมัย และทันเหตุการณ์ การผลักดันจากสังคมภายนอก เช่น ความนิยม สถานการณ์ เหตุการณ์ของสังคมโลกและพัฒนาการของเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจ เทคนิคเหล่านี้ได้พัฒนาขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตัดสินใจ จากสภาพการแข่งขันทางธุรกิจ หรือการจัดคุณภาพการศึกษาในปัจจุบัน ความต้องการสารสนเทศได้เพิ่มขึ้นอย่างมาก มีปัจจัยอยู่หลายประการที่ทำให้เกิดความต้องการ ได้แก่ (ประยูร ธีรภัทรางกูร 2537 : 89)

1.1 ความสลับซับซ้อนในการทำงานมากขึ้นเองจากการบริหารเป็นงานที่ซับซ้อน แต่ปัจจุบันนี้ความซับซ้อนของการบริหารงานยิ่งเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากสาเหตุ ดังนี้

(1) ขนาดขององค์กรที่ขยายขึ้น นอกเหนือจากการมีองค์กรเพิ่มขึ้นและตัวองค์กรเองก็ขยายมากขึ้นทั้งบุคลากร ทรัพย์สิน และงบประมาณ

(2) ความซับซ้อนของเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น เครื่องมือต่าง ๆ ได้แพร่หลายเข้าไปทุกวงการ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เข้าไปมีบทบาทในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งกว่าสารสนเทศที่มีอยู่ตามระบบเดิม

(3) กรอบเวลา (time frame) น้อยลง ปัจจุบันผู้บริหารจะต้องสามารถปฏิบัติงานตามภารกิจให้ทันตามกรอบของเวลาที่น้อยลง เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาหน่วยงานตอบสนองความต้องการของประชาชน การดำเนินงานต้องรวดเร็ว ถูกต้องมากกว่าเวลาที่ผ่านไป

(4) แรงผลักดันของสังคมภายนอก ทั้งสังคมภายนอกองค์กรหรือสังคมระหว่างประเทศ ที่ต้องแข่งขันในเชิงธุรกิจการค้าหรือธุรกิจการศึกษา จำเป็นต้องมีระบบสารสนเทศมากขึ้น

1.2 การพัฒนาเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจ เทคนิคเหล่านี้ได้มีการพัฒนาขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจ ซึ่งบางเทคนิคได้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการประมวลผล ในช่วง พ.ศ.2493 ได้มีการพัฒนาเทคนิคทางการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Operation research) ซึ่งเป็นการใช้คณิตศาสตร์ขั้นสูงเข้ามาพัฒนาธุรกิจ โดยเฉพาะ

โรงงานอุตสาหกรรม ต่อมาในช่วง พ.ศ.2503 การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์เพื่อการบริหารงานได้แพร่หลายมากขึ้น เช่น การใช้เทคนิควิเคราะห์เชิงปริมาณมาวิเคราะห์ทั้งด้านการเงิน และการตลาด และภายหลังที่มีการนำเอาเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้กันอย่างแพร่หลาย ก็ได้นำเอาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ (Decision Support System-DSS) มาใช้ในการบริหารอย่างกว้างขวาง รวมทั้งการบริหารด้านการศึกษา ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information System-MIS) ได้เข้าครอบคลุมไปถึงงานทั้งหมดขององค์กรที่ต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลส่วนระบบข้อมูลเพื่อการจัดการ มุ่งที่จะใช้สารสนเทศที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาเฉพาะอย่าง

2) การแสวงหาสารสนเทศ แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศ เป็นแนวคิดที่ชี้ให้เห็นว่าทำไมคนต้องแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งประภาวดี สืบสนธิ์ (2533 : 308) ได้กล่าวไว้ว่า สารสนเทศที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลนั้นพบว่า ตนเองตกอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจหาคำตอบข้อเท็จจริงในการแก้ปัญหาหรือแม้แต่ทำความเข้าใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความต้องการจึงเกิดได้ทุกเรื่องและขณะในชีวิตประจำวัน การที่แต่ละคนพยายามสนองตอบความต้องการของตนเอง จึงใช้แหล่งสารสนเทศ หรือใช้บริการจากผู้จัดสรรสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่ต้องการ แหล่งสารสนเทศที่เป็นตัวบุคคล สิ่งพิมพ์ องค์กร สถาบัน หรือกลุ่มสถาบัน ความต้องการจึงสามารถดูได้จากสถานการณ์ที่บุคคลนั้นแสวงหาและใช้สารสนเทศ โดยเป็นบุคคลและสถานการณ์ที่บุคคลนั้นแสดงอยู่ ความต้องการสารสนเทศมีความสัมพันธ์กับเหตุการณ์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการ การแสวงหาและการใช้แหล่งสารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการแสวงหาและใช้สารสนเทศดังนี้ (ประภาวดี สืบสนธิ์ 2533 :308)

(1) เพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคล เช่น แก้อาการป่วย สอบถามที่บุคคลนั้นอยากรู้เพื่อประโยชน์ของบุคคลนั้นเป็นหลัก

(2) เพื่อการศึกษาไม่ว่าจะของตนเองหรือของบุคคลอื่น

(3) เพื่อการปฏิบัติงาน

(4) เพื่อปกครองสังคมและเพื่อวัตถุประสงค์อื่นในระดับสูงขึ้นไป

ระดับนานาชาติ เช่น แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี

2.2 สถานการณ์ที่พบว่าตนเองมีความต้องการสารสนเทศ สถานการณ์เหล่านี้ อาจเกี่ยวข้องกันเรื่องเงิน สุขภาพ นันทนาการ การเดินทาง การศึกษา กฎหมาย การแก้ปัญหาและอาชญากรรม เป็นต้น

2.3 ความต้องการสารสนเทศอาจเป็นคำถามหรือปัญหาที่เกิดขึ้น เมื่อพบว่าตนเองมีความต้องการจะแสวงหาคำตอบเพื่อตอบข้อสงสัย เพื่อแก้ปัญหา เพื่อตัดสินใจในการเรียนรู้

2.4 ประเภทของสารสนเทศ จะเห็นได้ว่าเมื่อบุคคลมีความต้องการสารสนเทศ เมื่อมีคำถาม ปัญหา บุคคลจะหาว่าสารสนเทศประเภทใดสามารถตอบสนองต่อความต้องการหรือ ตอบปัญหาได้ เช่น สารสนเทศประเภทแสดงหรือสาธิตให้เป็นวิธีกระบวนการ (show – how) ประเภทที่อธิบายวิธีเทคนิค (know – how) เป็นต้น

2.5 ลักษณะของสารสนเทศ หมายถึง ข้อกำหนดที่บุคคลนั้นคาดหวังไว้ เกี่ยวกับสารสนเทศที่ต้องการอันได้แก่ สารสนเทศนั้นมีรูปแบบ ขอบเขต รายละเอียดที่นำเสนอมี ภาษาและคุณภาพที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้รับในสถานการณ์นั้น ๆ เช่น เสนอคำตอบอย่างละเอียด ตรงประเด็น เข้าใจง่าย ทันสมัย เป็นต้น

2.6 แหล่งสารสนเทศ เมื่อบุคคลตระหนักถึงความต้องการสารสนเทศของตนเอง ก็สามารถแสวงหาสารสนเทศได้จากแหล่งต่าง ๆ ที่มีอยู่โดยรอบ โดยอาจหาจากแหล่งสารสนเทศที่ จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ให้บริการสารสนเทศ เช่น ศูนย์สารสนเทศ ห้องสมุด หรือใช้ระบบหรือ หน่วยงานอื่นที่งานหลักไม่ใช่งานสารสนเทศ แต่พอที่จะให้สารสนเทศที่ต้องการได้ นอกจากนี้ผู้ใช้ อาจหาสารสนเทศจากตัวบุคคล เช่น ญาติ เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงานร่วมอาชีพ สมาชิกในครอบครัว แทนที่จะหาจากสถาบันข้างต้น ในการหาสารสนเทศจากตัวบุคคลก็จะเกิดการสื่อสารที่ตอบได้ทั้ง ภาษาพูด และภาษาเขียน

2.7 ผลของการใช้สารสนเทศต่อบุคคล หลังจากมีการใช้สารสนเทศก็จะ เกิดผลต่อบุคคลนั้นทางตรงหรือทางอ้อม เช่น สามารถตัดสินใจเลือกพาหนะเดินทาง ซื้อสินค้า เสนอโครงการตามที่ประสงค์ได้ ฯลฯ

2.8 ผลของการใช้สารสนเทศโดยรวมที่ส่งผลต่ออีกทอดหนึ่ง ผลบั้นปลายนี้ อาจเกิดประโยชน์แก่องค์กร ต่อสังคมที่บุคคลนั้นสังกัด

3) ความต้องการสารสนเทศในองค์กร สารสนเทศที่ใช้ในการบริหารในองค์กร ต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับระดับการบริหารงานของแต่ละองค์กรและแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

3.1 สารสนเทศเพื่อการกำหนดนโยบาย เป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารระดับ สูงสุดในองค์กร ซึ่งจะใช้สารสนเทศในการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กร การวางแผนระยะยาว สำหรับอนาคต เพื่อการจัดสรรทรัพยากร การกำหนดนโยบายเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดหา ตลอดจนการใช้ทรัพยากร

3.2 สารสนเทศเพื่อการจัดการ เป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารระดับกลาง ซึ่ง มีความรับผิดชอบในการจัดการให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนในช่วงระยะสั้น ๆ เป็นเวลาปีต่อปี และใช้สารสนเทศไปในการควบคุมการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพตามแผน

3.3 สารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงาน เป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารระดับปฏิบัติการซึ่งเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในด้านการควบคุมการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สรุปได้ว่า ความต้องการสารสนเทศ หมายถึง การที่บุคคลต้องการตัดสินใจหาคำตอบหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งและมีความต้องการสารสนเทศมาใช้ใส่สถานการณ์นั้น ๆ เมื่อมีความต้องการก็นำไปสู่การแสวงหาสารสนเทศซึ่งจะมีแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับอาชีพ ประเภทของงานที่ทำ สภาพแวดล้อม ระดับการศึกษา และจุดมุ่งหมายในการนำสารสนเทศมาใช้ ทั้งนี้ ความต้องการสารสนเทศยังขึ้นอยู่กับปัจจัยที่ทำให้เกิดความต้องการ ลักษณะของสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศและประเภทของสารสนเทศ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษา (Education Supervision) มีความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นการให้ได้มาซึ่งคุณภาพของนักเรียน โดยที่การนิเทศการศึกษาเป็นการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้บุคคลเหล่านี้ได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น เรื่องการนิเทศการศึกษาจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารควรจะได้ศึกษาให้เกิดความเข้าใจ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

การนิเทศการศึกษา มีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีส่วนสำคัญต่อครูซึ่งเป็นผู้สอนหลักในระบบโรงเรียน ในสมัยก่อนนั้นเรามักจะนึกถึงการนิเทศการศึกษาในรูปของบุคคลที่เป็นครูของครู เพื่อให้คำแนะนำหรือสาธิตวิธีสอนใหม่ ๆ รวมทั้งการสร้างและการใช้อุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมกับบทเรียนให้กับครูผู้สอนในปัจจุบันการนิเทศได้มีขอบเขตและมีความหมายกว้างออกไปมาก จุดเน้นในปัจจุบันจะคำนึงถึงทุกองค์ประกอบทางการศึกษาที่จะทำให้การสอนของครูมีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้น (สุทธนู ศรีไสย์ 2549 : 1-2)

2.1 ความหมายของการนิเทศการศึกษาและการนิเทศภายในโรงเรียน

นักการศึกษาและนักวิชาการทั้งของไทยและของต่างประเทศ ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้แตกต่างกันไปตามแนวคิดของแต่ละบุคคล ดังนี้

วินัย เกษมเศรษฐ (2527. : 3-4) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การประสานการกระตุ้น และการนำไปสู่ความงอกงามของครู

สังค์ อุทรานันท์ (2530 : 12) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2538 : 4) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงาน และความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ เพื่อประสิทธิภาพอันสูงสุดในการเรียนของนักเรียน

อาย และ เนสเซอร์ (Eye and Netzer, 1965 : 12) กล่าวถึง การนิเทศการศึกษา ไว้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร โรงเรียน ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องในการให้บริการทางการศึกษา เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามความคาดหมาย

สเปียร์ส (Spears, 1967 : 16) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของครู โดยการทำงานร่วมกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้

แฮร์ริส (Harris, 1975 : 10-11) ได้ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง สิ่งทีบุคลากรในโรงเรียนกระทำต่อบุคคลหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการดำเนินงานหรือเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานของโรงเรียน มุ่งให้โรงเรียนเกิดประสิทธิผลในด้านงานสอนเป็นสำคัญ

มาร์ค และคณะ (Marks and Others : 1978) ได้กล่าวถึงการนิเทศว่า เป็นการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์และส่งผลสะท้อนต่อการพัฒนานักเรียน

โกลด์แฮมเมอร์ และคณะ (Goldhammer and Others : 1980) ได้สรุปจากคำจำกัดความ การนิเทศไว้ว่า เป็นลักษณะงานที่มอบหมายให้ครูหรือผู้นิเทศ ที่จะกระตุ้นให้ครูหรือครูแนะแนวในโรงเรียน ให้มีการพัฒนาในการนำวิธีการสอน สื่อการเรียนการสอนมาใช้ โดยเน้นถึงลักษณะในการติดต่อสื่อสาร ในการนิเทศปัจจุบัน การนิเทศได้พยายามที่จะช่วยเหลือครูแก้ปัญหาช่วยเหลือครูในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสร้างบรรยากาศที่ดีระหว่างครูและนักเรียน

ไวลส์ และ โลเวลล์ (Wiles and Lovell, 1983 : 46) ได้ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษา คือ ระบบพฤติกรรมขององค์การ ซึ่งเป็นการทำงานที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการสอนของครูในระบบ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงสภาพการเรียนการสอนแก่นักเรียนให้ดีขึ้น

กลิคแมน (Glickman : 1985) ได้ให้ความหมายของการนิเทศไว้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง หน้าที่ของทาง โรงเรียนที่จะต้องปรับปรุงการสอน รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือโดยตรง กับครู การพัฒนาหลักสูตร การให้บริการฝึกอบรม การพัฒนากลุ่ม และการสนับสนุนให้ครูทำ วิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

หลังจากที่ประเทศไทยได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาใน พ.ศ. 2542 ที่ กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการกำหนดให้โรงเรียนมีมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา แล้วมีการประเมินและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้ เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดหรือปรับปรุงมาตรฐานให้สูงขึ้น พร้อมทั้งจะรับการประเมินภายใน และภายนอก ความหมายของการนิเทศการศึกษาจึงควรปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ดังนั้น ความหมายของการนิเทศการศึกษาที่ควรจะเป็นในยุคใหม่หลังประกาศใช้ พระราชบัญญัติการศึกษา การนิเทศการศึกษา หมายถึง การดำเนินการใด ๆ ที่ทำให้ครูมีความ พึงพอใจ และมีกำลังใจ ที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาการดำเนินงานใด ๆ ของ โรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานใด ๆ ของโรงเรียนและของบุคลากรให้สูงขึ้น และรักษาไว้ จน ส่งผลให้โรงเรียนเป็นที่ยอมรับของผู้รับประโยชน์จากโรงเรียนทุกฝ่าย อีกทั้งผ่านการประเมินทั้ง ภายในและภายนอก

2.2 การนิเทศภายในโรงเรียน

การนิเทศการศึกษาในระบบการศึกษาของไทยนั้น ได้เริ่มเป็นที่รู้จักคุ้นเคยใน ฐานะที่เป็นงานของศึกษานิเทศก์ ซึ่งเป็นตำแหน่งของบุคลากรที่อยู่ภายนอกสถานศึกษา และ ประการสำคัญสมัยก่อนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถยังมีจำนวนจำกัด ดังนั้น การช่วยเหลือและ พัฒนาครูประจำการให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น จึงต้องอาศัยศึกษานิเทศก์ แต่การดำเนินการยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร เนื่องจากไม่สามารถติดตามให้การนิเทศอย่างสม่ำเสมอได้ ประกอบกับปัจจุบันครูอาจารย์มีคุณวุฒิสูงขึ้น โรงเรียนมีนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ระบบ การนิเทศการศึกษาจึงต้องปรับปรุงพัฒนาให้ทันกับสภาพปัจจุบันที่เปลี่ยนไป การนิเทศการศึกษา ภายในโรงเรียนจึงเป็นแนวทางหนึ่งในความพยายามที่จะปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนภายใน โรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ 2542 : 175)

2.2.1 ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน ได้มีผู้ให้ความหมายของการนิเทศ ภายในโรงเรียนไว้ดังนี้

สัจจิต อุทรานันท์ (2530 : 10) ให้ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนว่า คือ กระบวนการทำงานของผู้บริหาร โรงเรียน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายในการพัฒนาคุณภาพการ

ทำงานของครูและบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน

กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 262) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการติดตามช่วยเหลือ สนับสนุนการปฏิบัติงานให้สำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสูง ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจ ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 5) ให้ความหมายการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูในโรงเรียนในการที่จะแก้ไขปรับปรุง พัฒนาการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน

กรมสามัญศึกษา (2537 ข : 269) ได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนว่า เป็นกิจกรรมหรือกระบวนการที่ผู้นิเทศนำมาใช้ในการพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติของครูให้มีผลดีต่อการปฏิบัติการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2538 : 62) ได้สรุปความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนว่า หมายถึง การทำงานของผู้บริหารที่ทำงานร่วมกับครูในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้

กรองทอง จิรเดชากุล (2550 : 4) กล่าวถึงการนิเทศภายในโรงเรียนว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน หรือให้ความช่วยเหลือครูในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจหลัก ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการสร้างเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา ให้เต็มตามวัยและศักยภาพ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน 2537)

จากคำกล่าวของนักวิชาการและนักการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นนั้น สรุปได้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงเรียน ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนและเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น

2.2.2 ความมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกิจกรรมสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคคล ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีผู้ที่กล่าวถึงความมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ดังนี้

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2538 : 72-73) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ดังนี้

1. เพื่อเป็นการช่วยเหลือครูในการพัฒนาและปรับปรุงตนเอง
2. เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการปรับปรุงหลักสูตร
3. เพื่อส่งเสริมกระตุ้นให้ครูรู้จักประเมินผล โครงการ การปฏิบัติงานและ
ความก้าวหน้าของตนเอง

4. เพื่อช่วยเหลือครูในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนได้ดีขึ้น
5. เพื่อช่วยครูในการปรับปรุงการสอนของตน
6. เพื่อส่งเสริมครูให้มีความสนใจในอุปกรณ์การสอน

ซึ่งคล้ายกับแนวคิดของสังค อุทรานันท์ (2530 : 116-117) ที่กล่าวถึงความมุ่งหมายของ
การนิเทศภายในว่า

1. เพื่อพัฒนาคน ด้วยนิเทศภายในเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันเพื่อให้ครู
และบุคลากรทางการศึกษามีการพัฒนาตนเองไปในทางที่ดีขึ้น

2. เพื่อพัฒนางาน ทั้งนี้จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาคือ การ
พัฒนาการสอนเพื่อทำให้ครูพัฒนาการสอนจนทำให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดและมี
ประสิทธิภาพ

3. เพื่อการประสานสัมพันธ์ ทั้งนี้ไม่ใช่การดำเนินงานเพื่อการตรวจตราและ
จับผิด แต่การนิเทศภายในเป็นการผลัดเปลี่ยนการทำงานที่ผู้นำและผู้ตามในการนิเทศ ซึ่งการ
ประสานสัมพันธ์ที่ดีจะทำให้การดำเนินการนิเทศบรรลุวัตถุประสงค์

4. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา

ส่วนกวินน์ (Gwynn; 1974 :27-31) ได้กำหนดความมุ่งหมายของการนิเทศภายใน
โรงเรียนดังนี้

1. เพื่อช่วยเหลือครูให้เข้าใจนักเรียนดีขึ้น
2. เพื่อช่วยพัฒนาครูให้เกิดความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะเป็นที่
ยอมรับของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน

3. เพื่อช่วยครูในการจัดหาและเลือกวัสดุอุปกรณ์ ที่จะนำมาใช้ประกอบการ
เรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

4. ช่วยเหลือครูปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

5. สร้างลักษณะความเป็นผู้นำให้แก่ครู โดยการนำเอาความรู้ความสามารถ
พิเศษและประสบการณ์ของเขามาใช้ให้เป็นประโยชน์ สามารถแนะนำให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหาร
โรงเรียนได้

6. เพื่อช่วยให้ครูรู้จักการประเมินผลการเรียนของนักเรียนอย่างมี

ประสิทธิภาพ

7. กระตุ้นให้ครูรู้จักประเมินผลงานของตนเอง

8. ช่วยให้ครูมีความรู้สึได้ว่าได้รับผลสำเร็จ อบอุ่นใจ ปลอดภัย และมีความ

เชื่อมั่น

9. กระตุ้นให้ครูร่วมมือกันพัฒนาหลักสูตร เพื่อปรับปรุงเนื้อหาของ

หลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่น

10. ช่วยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ

ชุมชน เพื่อช่วยให้ชุมชนเข้าใจถึงแผนการศึกษาของโรงเรียน ปัญหาของโรงเรียนและเด็ก

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2531: 6-9) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศ
ภายในโรงเรียน 4 ประการ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาบุคลากรที่ดีให้แก่ครูในด้าน

1) ความเป็นผู้นำทางวิชาการและทางความคิด

2) ความมีมนุษยสัมพันธ์

3) ความคิดสร้างสรรค์

4) ความมุ่งมั่นมีอุดมการณ์ในอันที่จะอบรมนักเรียนให้เป็นผู้มีคุณภาพ

ชีวิตที่ดีตามต้องการของสังคมและประเทศชาติ

2. เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครู และเสริมสร้างสมรรถภาพด้านการสอนให้แก่ครู

ในด้าน

1) การวิเคราะห์และปรับปรุงจุดประสงค์การเรียนรู้

2) วิธีการศึกษาพื้นฐานความรู้ของนักเรียน

3) การเลือกและปรับปรุงเนื้อหาการสอน

4) การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

5) การพัฒนาการใช้สื่อประกอบการสอน

6) การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม

7) การประเมินผลการเรียนการสอน และปรับปรุงกระบวนการวัดผลได้

อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานของครู โดยใช้กระบวนการกลุ่มโดย

- 1) ร่วมมือกันจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและแก้ปัญหาการสอน
- 2) ร่วมมือกันทำงานอย่างเป็นขั้นตอน มีระบบ ระเบียบร่วมมือกันทำงานด้วยความเข้าใจกันเห็นอกเห็นใจและยอมรับซึ่งกันและกัน
- 3) ร่วมมือกันทำงานที่มีเหตุผลในการพัฒนาหลักสูตร สามารถปฏิบัติได้ถูกต้องและก้าวหน้า เกิดประโยชน์สูงสุด
- 4) เป็นความร่วมมือระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียน เนื่องจากการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา และคณะครูอาจารย์ ภายในโรงเรียนมีหน้าที่นี้เทศกันเอง
- 5) ประสานความร่วมมือระหว่างศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ศึกษานิเทศก์จังหวัด กลุ่มโรงเรียน ครูผู้นิเทศ และแหล่งวิชาการให้บริการช่วยเหลืองานวิชาการของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและคล่องตัว
- 6) การนิเทศภายในโรงเรียนจะได้ผลดีขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูด้วยกัน ได้รับขวัญกำลังใจจากผู้บริหารและการยอมรับความรู้ความสามารถของผู้ให้การนิเทศ พร้อมทั้งผู้รับการนิเทศภายในโรงเรียนให้การสนับสนุนด้วย
- 7) กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นกระบวนการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลให้โรงเรียนพัฒนาตนเองในที่สุด

4. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครู โดย

- 1) สร้างความมั่นใจในความถูกต้องในการใช้หลักสูตรและการสอน
- 2) สร้างความสบายใจในการทำงานร่วมกัน
- 3) สร้างความก้าวหน้าในตำแหน่งทางวิชาชีพครู

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ความมุ่งหมายของการนิเทศภายใน โรงเรียน ก็เพื่อช่วยพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอนและใช้สื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสม การประเมินผลการเรียน การพัฒนาหลักสูตร สร้างขวัญกำลังใจ มีสัมพันธภาพจากการทำงานเป็นกลุ่ม และพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีให้แก่ครู

2.2.3 ประโยชน์ของการนิเทศภายใน การนิเทศการศึกษา ที่มีพื้นฐานมาจากการวิจัยและเกี่ยวข้องโดยตรงกับ โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสูง ส่วนมากจะเกี่ยวข้องกับทัศนคติ ความเชื่อ ความรับผิดชอบ การเร้าหรือกระตุ้นให้ครูปรับปรุงตนเองตลอดจนแนวความคิดของครูผู้สอนในการปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างเหมาะสม สำหรับผลประโยชน์อย่างน้อยที่สุดครูควรจะได้รับจากการนิเทศสามารถสรุปได้โดยสังเขปดังนี้ (สุทธนู ศรีไสย์ 2549: 7-9)

1) การนิเทศช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่นในตนเอง ถ้าครูยังคงมีความสนใจเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ในห้องเรียน ครูก็จะเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่ได้สมบูรณ์แบบและจะมีความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานทุกด้าน

2) การนิเทศสนับสนุนให้ครูสามารถประเมินผลการทำงานด้วยตนเอง ครูสามารถมองเห็นด้วยตนเอง ว่าตนเองนั้นประสบผลสำเร็จในการสอนมากน้อยเพียงใด และการปฏิบัติงานภายในโรงเรียนของครู ส่วนมากจะเกี่ยวข้องกับวิธีการควบคุมมากกว่าการจัดการ ดังนั้น ในการควบคุมสิ่งใดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในห้องเรียน ครูจะต้องมีอำนาจอย่างแท้จริง จึงจะสามารถควบคุมสิ่งนั้นได้เหมาะสมกับสถานการณ์และสามารถมองเห็นความสามารถของตนเองได้อย่างชัดเจน

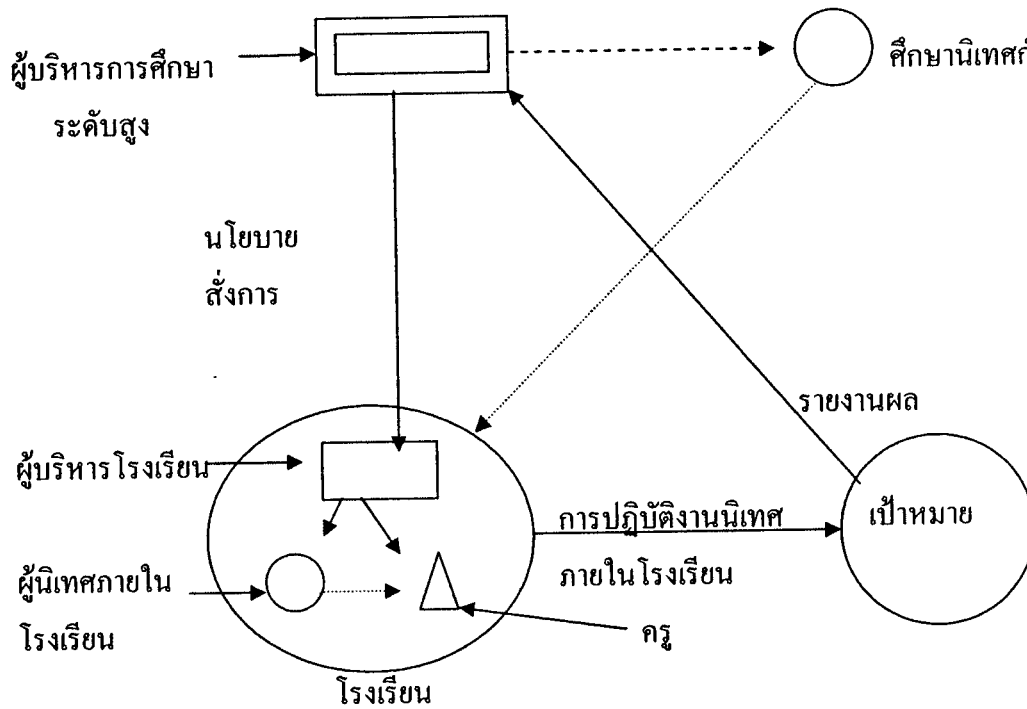
3) การนิเทศช่วยครูได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ครูผู้สอนแต่ละคนสามารถสังเกตการทำงานหรือการสอนของครูคนอื่น ๆ เพื่อปรับการสอนของตน นอกจากนี้จะมีการ แลกเปลี่ยนวัสดุอุปกรณ์การสอน และรับเอาวิธีการสอนใหม่ ๆ จากครูคนอื่นไปทดลองใช้ รวมทั้งเรียนรู้วิธีการช่วยเหลือให้การสนับสนุนแก่ครูคนอื่น ๆ ด้วย

4) การนิเทศช่วยกระตุ้นครูให้มีการวางแผนจัดทำจุดมุ่งหมายและแนวปฏิบัติไปพร้อม ๆ กัน ครูแต่ละคนสามารถให้ความช่วยเหลือเพื่อนครูด้วยกัน เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาการสอนอย่างกว้าง ๆ ภายในโรงเรียน การวางแผนฝึกหรือให้บริการเสริมวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรและการกระตุ้นให้ครูผู้สอนทำงานวิจัยเกี่ยวกับชั้นเรียน รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของครูกับกลุ่ม จะชี้ให้เห็นความสามารถในการควบคุมและจัดการ ความน่าเชื่อถือ และความป็นนักวิชาการของครูคนนั้นได้เป็นอย่างดี

5) การนิเทศจะเป็นกระบวนการที่ทำทลายความสามารถของครูให้มีความคิดเชิงนามธรรมสูงขึ้นในขณะปฏิบัติงาน ครูผู้สอนจะได้รับข้อมูลย้อนกลับซึ่งเป็นผลมาจากการประเมินผล ข้อมูลเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นข้อดีและข้อเสียของการปฏิบัติงาน รวมทั้งแนวคิดหลายแนวทาง ที่จะใช้เปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งวิธีการดังกล่าวจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำทลายและช่วยพัฒนาแนวคิดเชิงนามธรรม (Abstract Thinking) ของครูให้สูงขึ้นได้อีกด้วย

2.2.4 รูปแบบของการพัฒนาและส่งเสริมการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน

สังค อุทรานันท์ (2530: 345-347) ส่วนประกอบต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการสร้างความสำเร็จในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน มีดังนี้

ภาพที่ 2.2 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบสำหรับการพัฒนาและส่งเสริมการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน

ที่มา : สัจด์ อุทรานันท์ (2530) การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎี และปฏิบัติ พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มิตรสยาม

จากภาพที่ 2.2 จะเห็นได้ว่าการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนจะประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีนั้นจะต้องอาศัยเงื่อนไขในการปฏิบัติงานดังนี้ (ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ 2542: 181-182)

1. ผู้บริหารการศึกษาที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการกำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานของโรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญแก่งานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน โดยถือว่างานนิเทศการศึกษาเป็นงานที่โรงเรียนจะต้องปฏิบัติ
2. ผู้บริหารการศึกษาจะต้องมอบหมายให้ศึกษานิเทศก์ ในสังกัดทำหน้าที่นิเทศงานการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน เพื่อช่วยเหลือให้โรงเรียนสามารถดำเนินการตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้ การช่วยเหลือของศึกษานิเทศก์จะช่วยให้บุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานและเป็นการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานอีกด้วย

2.2.5 บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียน

บันลือ พุกกะวัน (2535 : 22-24) กล่าวถึง บทบาทของผู้นิเทศว่า หมายถึง การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้นิเทศ พึ่งแสดงออกหรือปฏิบัติงานตามที่กำหนดขอบข่าย ที่จะก่อให้เกิด การปรับปรุงการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาวิชาชีพทางการสอนให้ ก้าวหน้าสมกับวิชาชีพชั้นสูง (Professional)

กรมสามัญศึกษา (2531 : 6-9) และไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2542 : 183-187) ได้ กำหนดบุคคลควรมีบทบาทในการดำเนินการนิเทศในโรงเรียน ดังนี้

1. บทบาทของผู้ทำหน้าที่นิเทศ ประกอบด้วย

ผู้บริหาร โรงเรียนกับการนิเทศวิชาการภายใน โรงเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนในฐานะ หัวหน้าสถานศึกษา ดังนั้น ความเอาใจใส่ของผู้บริหาร โรงเรียนจึงมีผลต่อการจัดการนิเทศภายใน โรงเรียนอย่างยิ่ง โดย

1. ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายใน โรงเรียน
2. ร่วมประชุมวางแผนการจัดการนิเทศภายใน โรงเรียนกับผู้นิเทศและครู โดยอยู่

ในฐานะประธานของคณะกรรมการ

3. พิจารณาอนุมัติโครงการนิเทศภายใน โรงเรียนที่สอดคล้องกับนโยบายและ แผนงานของโครงการ

4. เป็นผู้ให้การสนับสนุนทั้งด้านวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ ขวัญและกำลังใจแก่ผู้ ดำเนินโครงการ

5. ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาและเป็นวิทยากรที่ดีแก่ผู้นิเทศภายใน โรงเรียนและครู

6. ใช้เทคนิคการบริหารมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศภายใน โรงเรียน

7. นิเทศ ติดตามประเมินผลการจัดการนิเทศภายใน โรงเรียน

ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการกับการนิเทศภายใน โรงเรียน มีบทบาทดังนี้

1. ร่วมวางแผนและวิเคราะห์โครงการนิเทศงานวิชาการภายใน โรงเรียน

2. รวบรวมโครงการและจัดทำแผนงานนิเทศงานวิชาการภายใน โรงเรียน

3. ประสานงานกับศึกษานิเทศก์ กลุ่มโรงเรียนและแหล่งวิทยากรต่าง ๆ เพื่อเพิ่ม

ประสิทธิภาพในการดำเนินการนิเทศภายใน โรงเรียน

4. นิเทศ ติดตามและประเมินผล และควบคุมคุณภาพการดำเนินงาน โครงการ

นิเทศงานวิชาการภายใน โรงเรียนทุกโครงการ

5. บริหาร สนับสนุน อำนวยความสะดวก บำรุงขวัญและกำลังใจอย่างสม่ำเสมอ แก่บุคลากรผู้ดำเนินโครงการแต่ละโครงการ

6. ทำสถิติหรือเก็บข้อมูลแสดงความก้าวหน้าทางวิชาการเป็นรายเดือน รายภาคเรียนและรายปี

7. สรุปผลการดำเนิน โครงการ แข่งบุคลากรในโรงเรียน และรายงานผลเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หัวหน้าหมวดวิชากับการนิเทศภายในโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่องานวิชาการภายในหมวดวิชา เป็นผู้ทำงานใกล้ชิดกับครูมากที่สุด รู้ปัญหาและความต้องการของครูในหมวดวิชาเป็นอย่างดี งานนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชา มีดังต่อไปนี้

1. ประชุมครูเพื่อวางแผนและเตรียมการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา
2. นิเทศ แนะนำให้คำปรึกษาแก่ครูเกี่ยวกับการใช้ และการปรับปรุงหลักสูตร ในระดับชั้นเรียน เช่น การทำโครงการสอน แผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การผลิตสื่อ การวัดผลประเมินผล ฯลฯ

3. จัดกิจกรรมการนิเทศภายในหมวดวิชาหลาย ๆ แบบ เช่น จัดอบรมสัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ พาไปทัศนศึกษา จัดให้มีการสาธิตการสอน การสังเกตการสอนในชั้นเรียน พาไปดูงานของหมวดวิชาอื่น ๆ หรือโรงเรียนอื่น

4. นิเทศ ติดตามผลการปฏิบัติงานของครูในหมวดวิชา
5. ช่วยเหลือ กระตุ้น ส่งเสริมครูเพื่อให้ครูพัฒนาตนเองและพัฒนาการสอนให้ดีขึ้น

6. บริการ อำนวยความสะดวก เอาใจใส่ดูแลสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครู ในการดำเนิน โครงการนิเทศในหมวดวิชา

7. ประสานความร่วมมือทางด้าน โครงการ ภายในหมวดวิชาและระหว่างหมวดวิชาต่าง ๆ ภายในโรงเรียน

8. จัดให้มีการประชุม หรืออภิปรายผลการปฏิบัติงานใน โครงการนิเทศภายในหมวดวิชาเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน และหาแนวทางปรับปรุงงาน

ครูกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดที่จะบันดาลให้การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลได้ เพราะครูเป็นผู้ปฏิบัติยอมรับปัญหาต่าง ๆ ครูมีบทบาทในการนิเทศ ดังนี้

1. ขอมรับบทบาทของผู้นิเทศ โดยรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และนำข้อนิเทศไปปฏิบัติให้เกิดผล

2. มีความสนใจ ความต้องการ และความกระตือรือร้น ต่อการปรับปรุงการเรียน การสอน

3. ให้ความร่วมมือในการนิเทศ เช่น ร่วมเป็นวิทยากรสาธิตการสอน ร่วมอภิปราย แสดงความคิดเห็น และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการนิเทศแก่ผู้นิเทศ

4. ร่วมปรึกษากับผู้บริหารและผู้นิเทศในการแสวงหาแนวทางแก้ปัญหาและพัฒนา งานวิชาการภายในโรงเรียน

5. เป็นผู้นิเทศการศึกษาในเรื่องที่ถนัดหรือมีความชำนาญพิเศษ ตามที่ได้รับ มอบหมาย

จะเห็นได้ว่ากระบวนการนิเทศภายในนั้นเป็นการทำงานแบบเป็นกลุ่ม เช่น ในรูป คณะกรรมการ และได้เกี่ยวข้องกับบุคลากรทางการศึกษาที่มีบทบาทแตกต่างกัน สำหรับบทบาท ของคณะกรรมการนิเทศภายใน ในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา นั้น มีบทบาทกำหนดไว้ ดังนี้

1. บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา

1) กำหนดนโยบายของการนิเทศภายในโรงเรียน เช่น “ส่งเสริมการ ปฏิบัติงานและความร่วมมือในการทำงานของครูเป็นหมู่คณะ ใช้กระบวนการกลุ่มในการ ปฏิบัติงาน” เป็นต้น

2) ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน หลักสูตรการสอนและเรื่องอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู

3) กระตุ้นให้ครูเกิดความตื่นตัวทางวิชาการอยู่เสมอ ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น แข่งข่าวความเคลื่อนไหวทางวิชาการ เปิดโอกาสให้ไปเยี่ยมชมนิทรรศการทางวิชาการของ หน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น

4) ร่วมกับคณะครู ดำเนินงานตามลำดับขั้นตอนของกระบวนการนิเทศ ภายในโรงเรียน

5) สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ยกย่อง ชมเชยในที่ประชุม แต่งตั้งเป็นคณะทำงานตามความถนัด เป็นต้น

6) ติดตาม ประเมินผลและพัฒนาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน

2. คณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีบทบาทและหน้าที่ด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1) งานแผนงานและโครงการ กำหนดกรอบแผนงานนโยบายและวัตถุประสงค์ของการนิเทศภายใน โรงเรียน ระดับโรงเรียน และจัดทำโครงการนิเทศ ตลอดจนกำหนดแนวทางการดำเนินการนิเทศงานระดับหมวดวิชา
- 2) งานพัฒนาสื่อและวิธีการนิเทศ พัฒนาสื่อและวิธีการนิเทศที่เหมาะสมกับโรงเรียน จัดกิจกรรมนิเทศที่เหมาะสม นำนวัตกรรมมาใช้ในการนิเทศ
- 3) งานบริการและอำนวยความสะดวก ให้ความสะดวกแก่การปฏิบัติงานกิจกรรมตามโครงการนิเทศนิเทศของหมวดวิชาต่าง ๆ ให้คำปรึกษา ให้ขวัญกำลังใจ จัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ให้พอเพียงและทันตามความต้องการ
- 4) งานติดตามและประเมินผล ติดตามผลการปฏิบัติงาน โครงการนิเทศ ประเมินผลการปฏิบัติงานกิจกรรมระหว่างดำเนินงาน และสิ้นสุดโครงการด้วยวิธีการที่เหมาะสม เชื่อถือได้ ทั้งนี้ควรมีระบบรายงานที่ดี โดยให้กลุ่มผู้ทำงานมีส่วนร่วมในการประเมินด้วย
- 5) งานวิจัย ทดลอง วิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน และรวบรวมผลงานนำเสนอให้ครูได้ทราบ และนำไปปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนในโรงเรียน

1. บทบาทหน้าที่ของผู้รับการนิเทศ

การนิเทศจะบรรลุวัตถุประสงค์ด้วยดีเมื่อผู้รับการนิเทศได้นำข้อมูลจากการนิเทศไปใช้ประโยชน์ ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้รับการนิเทศสามารถนำข้อมูลจากการนิเทศไปใช้ประโยชน์ต่อไป คือ การมีบทบาทที่เหมาะสม สำหรับบทบาทของผู้รับการนิเทศ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 1) ยอมรับบทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศ โดยรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะ และให้ความร่วมมือ
- 2) ร่วมปรึกษากับผู้นิเทศในการวิเคราะห์ปัญหาและกำหนดแนวทางการแก้ปัญหา
- 3) ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความจริงใจ และใช้แนวทางที่ได้รับจากการนิเทศไปแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน
- 4) ขอรับการนิเทศจากเพื่อนครู หรือผู้นิเทศเมื่อพบปัญหา เพื่อหาทางแก้ไขร่วมกัน
- 5) ให้ความร่วมมืออย่างดีในการนิเทศ ติดตาม

2.2.6 การเตรียมการก่อนการนิเทศภายในโรงเรียน

ในการนิเทศการศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพสังคมไทยนั้นประกอบด้วย ขั้นตอน และในกระบวนการนิเทศนั้นมีบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายคน ซึ่งแต่ละบุคคลนั้นจะต้องมีบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน ซึ่งจะทำให้การดำเนินการนิเทศภายในบรรลุวัตถุประสงค์ได้ ซึ่งขอสรุปรายละเอียดของเตรียมการต่าง ๆ ก่อนการนิเทศภายในโรงเรียน ดังรายละเอียดนี้

1) **สร้างความเข้าใจร่วมกัน** หากครูทุกคนมีความเข้าใจถูกต้องตรงกัน เกี่ยวกับการนิเทศภายใน โรงเรียน จะทำให้ครูคลายความวิตกกังวล และพร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับผู้นิเทศ เรื่องที่ควรสร้างความเข้าใจกับครูทุกคน ได้แก่ ความสำคัญ และความจำเป็นของการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน จุดมุ่งหมาย เป้าหมาย และกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน

2) **แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานนิเทศภายใน โรงเรียน** การกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบชัดเจนมีส่วนสำคัญที่จะทำให้การนิเทศภายในโรงเรียนได้เริ่มต้น มีการเคลื่อนไหว การกำหนดผู้รับผิดชอบซึ่งอาจจะเป็นคณะบุคคล (คณะกรรมการ) กลุ่มบุคคล (คณะทำงาน) หรือเฉพาะบุคคล แล้วแต่ความเหมาะสมของโรงเรียน การทำงานในรูปคณะกรรมการเป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรในหน่วยงานได้มีส่วนร่วมสร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างรอบคอบ คณะกรรมการนิเทศการศึกษภายในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ประกอบด้วยบุคคลต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

คณะกรรมการนิเทศภายใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ควรประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

1) ผู้บริหาร โรงเรียน	ประธาน
2) ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	กรรมการ
3) ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายอื่น ๆ	กรรมการ
4) หัวหน้าหมวดวิชา	กรรมการ
5) ครูผู้อำนวยการได้รับแต่งตั้ง	กรรมการ
6) หัวหน้างานนิเทศภายในโรงเรียน	กรรมการและเลขานุการ
7) ครูผู้ร่วมนิเทศในระบบเครือข่ายการนิเทศ	กรรมการและผู้ช่วย

เลขานุการ

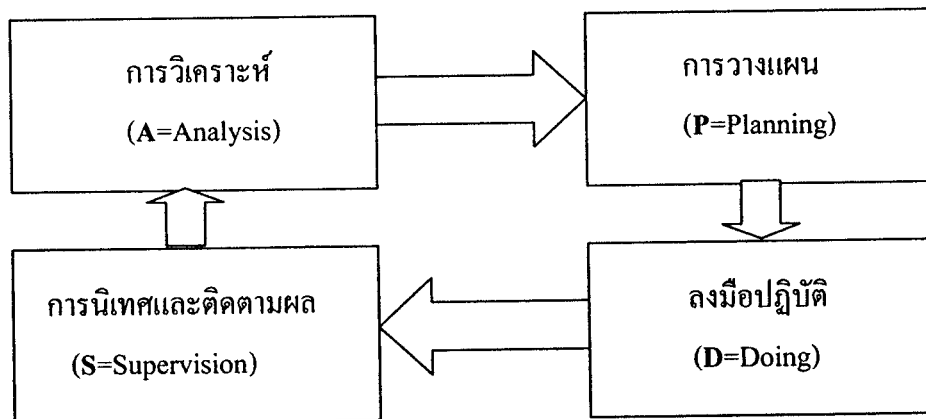
3) **ทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ** หากผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนและผู้เกี่ยวข้องชัดเจน จะทำให้ผู้นิเทศสามารถปฏิบัติงานด้วยความสบายใจและช่วยลดความรู้สึกรัดเคี้ยวของผู้รับการนิเทศที่มีต่อผู้นิเทศได้อีกด้วย

4) ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติการนิเทศ ให้มีความเข้าใจตรงกันในคณะกรรมการดำเนินการนิเทศ การที่ผู้นิเทศปฏิบัติการนิเทศในขณะที่ยังมีความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ ไม่ตรงกันอาจก่อให้เกิดความผิดพลาดและความขัดแย้งในการนิเทศ ทำให้ผู้รับการนิเทศเกิดความสับสนไม่ศรัทธาผู้นิเทศและการนิเทศ

2.2.7 กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน

กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง กระบวนการของการจัดดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน ที่ครอบคลุมงานนิเทศการศึกษาและการนิเทศงานทั่วไป ซึ่งมีจุดหมายสุดท้ายอยู่ที่ผลผลิตทางการศึกษาของโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพสูง ตอบสนองหลักการและจุดหมายของหลักสูตรและสอดคล้องกับหลักบริหารการศึกษา

อุทัย บุญประเสริฐ และชโลมใจ กิงคารวัฒน์ (2540: 76-79) ได้เสนอตัวแบบ (Model) กระบวนการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน ดังแผนภูมิกระบวนการดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2.4 กระบวนการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนตามรูปแบบ APDS Model ที่มา : อุทัย บุญประเสริฐ และชโลมใจ กิงคารวัฒน์ (2540) หลักและแนวทางในการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร รุ่งเรืองศาสนการ พิมพ์ 2540

โดยสรุปรูปแบบกระบวนการนี้ จะประกอบไปด้วยการวิเคราะห์ (Analysis) การวางแผน (Planning) การลงมือปฏิบัติ (Doing) การนิเทศและติดตามผล (Supervision) ซึ่งอาจเรียกสั้น ๆ ว่า APDS Model

A = การวิเคราะห์ เป็นไปเพื่อกำหนดสิ่งที่ต้องการหรือสิ่งที่ต้องปฏิบัติจัดทำให้
ประสบผลสำเร็จ

P = วางแผน เป็นการกำหนดขั้นตอนและเค้าโครงการทำงานให้บรรลุผลที่
ต้องการด้วยวิธีการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพที่สุดภายใต้สภาพแวดล้อม และข้อจำกัดที่มีอยู่

D = ลงมือปฏิบัติ เป็นการลงมือดำเนินงานตามขั้นตอนและเค้าโครงการทำงานใน
แต่ละเรื่องตามที่กำหนดไว้

S = นิเทศติดตามผล เป็นการติดตามดูแล ช่วยเหลือ กำกับสนับสนุนให้สามารถ
ทำงานได้จนบรรลุผลสำเร็จ

การที่จะนำกระบวนการนิเทศการศึกษาไปใช้นั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้
ความเข้าใจในกระบวนการนิเทศ ควรจัดให้มีการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ
โดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการมาใช้ในการวางแผน ควร
จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน พร้อมทั้งระบุผู้รับผิดชอบให้ชัดเจนและควรจัดตั้งงบประมาณ สำหรับการ
ดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ในขั้นตอนการวางแผนด้วย นอกจากนี้ควรให้ครูมีส่วนร่วมด้วย
ทุกครั้ง เพื่อสะดวกในการปฏิบัติงานและเพื่อความเข้าใจตรงกัน

ส่วนการดำเนินการกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ควรยึดหลัก 6 ประการ ดังนี้

1) หลักการปฏิบัติงานตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ดำเนินการอย่างมีระบบระเบียบ
ซึ่งครอบคลุมถึงวิธีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ การวางแผนการนิเทศการ
ปฏิบัติการนิเทศ การประเมินผลการนิเทศ ซึ่งควรมาจากรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และสรุปผลอย่าง
มีประสิทธิภาพเป็นที่เชื่อถือได้

2) หลักการปฏิบัติงานตามวิธีทางประชาธิปไตย เคารพในความแตกต่างระหว่าง
บุคคล ซึ่งให้เกียรติกันและกัน เปิดใจกว้าง ยอมรับให้รับประเมินตนเอง ยอมรับในเหตุผลและ
ปฏิบัติตามข้อตกลง ตลอดจนใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานนั้น ไปสู่
เป้าหมาย

3) หลักการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาสร้างสรรค์ โดยการแสวงหาความสามารถพิเศษ
ของครูแต่ละบุคคล เปิดโอกาสให้ได้แสดงออกและสนับสนุนส่งเสริมความสามารถเหล่านั้นอย่าง
เต็มที่

4) หลักการปฏิบัติการตามกระบวนการกลุ่ม และการมีส่วนร่วม เน้นความร่วมมือ
ร่วมใจกันในการดำเนินงาน โดยยึดวัตถุประสงค์การทำงานร่วมกัน การช่วยเหลือและแบ่งปัน
ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ร่วมคิด ร่วมพัฒนา ทั้งนี้เพื่อความสำเร็จของงานโดยส่วนร่วม

5) หลักการปฏิบัติงานเพื่อประสิทธิภาพ เน้นการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่รับผิดชอบมีการควบคุมติดตามผลการดำเนินงานและผลผลิตอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลภายใต้เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

6) หลักการปฏิบัติงาน โดยยึดวัตถุประสงค์ ก่อนการดำเนินงานอย่างเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ดังนั้น ในการดำเนินการกระบวนการนิเทศภายใน ควรดำเนินการอย่างมีระบบระเบียบ ใช้วิธีการประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้ครูแสดงความสามารถอย่างเต็มที่ และเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

2.2.7 กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน

กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนมีกิจกรรมที่ใช้กันมากมายหลายวิธี และเป็นกิจกรรมเช่นเดียวกับการนิเทศการศึกษาทั่วไป บางส่วนของกิจกรรมการนิเทศที่ใช้กันมากในการนิเทศภายในโรงเรียน มีดังนี้ กิตติมา ปรีดิติก (2532: 306-310); สัจด์ อุทรานันท์ (2530: 90-102) ; สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536: 24-32)

1) การประชุมก่อนเปิดภาคเรียน เป็นกิจกรรมการประชุมครูทั้งหมดของโรงเรียน เพื่อเตรียมการให้พร้อมที่จะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนในวันเปิดภาคเรียน โดยนำผลการปฏิบัติงานในภาคเรียนที่ผ่านมาปรับปรุงแก้ไข เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานในภาคเรียนต่อไป

2) การประชุมปรึกษาหารือและแนะนำ คือ การประชุมหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้เข้าประชุมอาจจะเป็นการประชุมตามปกติธรรมดาหรือประชุมเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนทั่วไป เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานของครู

3) การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน เป็นเทคนิคการนิเทศเพื่อช่วยครูปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้นมีขั้นตอนที่จะต้องปฏิบัติร่วมกันของผู้ให้และผู้รับการนิเทศ บนพื้นฐานของการมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน

4) การจัดทัศนศึกษา คือ การนำบุคลากรของโรงเรียน ไปชมกิจกรรมหรือการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนอื่น ๆ หรือแหล่งวิทยาการต่าง ๆ เป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ และเห็นแนวทางปฏิบัติ ซึ่งเป็นการเพิ่มประสบการณ์ตรงให้กับครูมากที่สุด เพราะเป็นการเรียนรู้จากสภาพการณ์จริง

5) การสังเกตการสอน โดยการสังเกตการสอนของครูในโรงเรียนหรือจากผู้เชี่ยวชาญอื่นซึ่งจะต้องมีการวางแผน การปรึกษาหารือ กำหนดข้อตกลง ตลอดจนมีเครื่องมือ

สังเกตการสอนที่ได้รับการยอมรับร่วมกัน จะทำให้ครูเกิดประสบการณ์ และมีแนวทางในการพัฒนาการสอนของตนเองให้ดียิ่งขึ้น

6) การฝึกอบรม เป็นกิจกรรมที่ช่วยในการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและประสบการณ์แก่ครู การฝึกอบรมต้องมีจุดมุ่งหมายและหลักสูตรเกี่ยวกับเรื่องที่จะฝึกอบรม ครูจะได้รับความรู้ใหม่ทันต่อความเปลี่ยนแปลง

7) การประชุมปฏิบัติการ เป็นกิจกรรมที่บุคลากรได้ร่วมมือกันปฏิบัติร่วมกันคิดเพื่อแก้ปัญหาการปฏิบัติงานของตนเองหรือปัญหาวิชาชีพ ตลอดจนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ซึ่งผู้เข้าประชุมได้ลงมือปฏิบัติงานแก้ปัญหาด้วยกันเป็นกลุ่ม ผลของการประชุมจะได้ผลงานหรือคำตอบต่อปัญหา

8) การศึกษาเอกสารวิชาการ การเพิ่มพูนความรู้ คือ ต้องอ่านและวิชาชีพครูต้องอ่านมาก เพราะการอ่านจะนำไปสู่ความรู้ ความคิดใหม่ทันสมัย

9) การสาธิต คือ กิจกรรมที่ทำให้บุคคลได้เห็นและเรียนรู้วิธีการ อุปกรณ์และกระบวนการที่ดีต่าง ๆ โดยการที่บุคลากรในโรงเรียนเองเป็นผู้สาธิต หรือจะเชิญบุคคลที่เชี่ยวชาญมาสาธิตก็ได้ ซึ่งการเรียนรู้หรือเลียนแบบจากผู้เชี่ยวชาญ ประหยัดเวลา และได้ประสบการณ์ตรง

10) การจัดนิทรรศการ เป็นการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ โดยการนำเสนอให้เป็นที่น่าสนใจ มีการนำเอาเทคนิคการใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามาช่วย การจัดนิทรรศการทางการศึกษา คือ การแสดงกิจกรรมผลงานของโรงเรียน การกระตุ้นให้ครูนึกถึงการวางโครงการต่าง ๆ ทางการเรียนการสอน รวมทั้งการเผยแพร่ผลงานของโรงเรียน

จากกิจกรรมการนิเทศดังกล่าวข้างต้น ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ อีก เช่น การระดมความคิด การวิจัยเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา การใช้แบบสอบถาม เป็นต้น ผู้นิเทศจึงต้องเข้าใจลักษณะของกิจกรรมและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เวลา และปัญหาของโรงเรียน

2.2.8 การสร้างแรงจูงใจในการนิเทศภายในโรงเรียน

การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานนิเทศภายใน โรงเรียนประการหนึ่ง ก็คือ การสร้างแรงจูงใจซึ่งจะช่วยทำให้ครูเกิดกำลังใจ และความกระตือรือร้นในการนิเทศภายในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับครูที่มีความต้องการจะทำงาน จากการวิจัยของ ฟาวเลอร์-ฟิน (Fowler-Fin 1981) และแฮดเลย์ (Hadley 1982) (อ้างถึงใน ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ 2542: 200-203) ได้พบว่า การให้แรงเสริมกำลังใจจะมีส่วนทำให้การนิเทศประสบผลสำเร็จสูงกว่าไม่มีเสริมแรง เนื่องจากการเสริมกำลังใจมีความสำคัญต่อความคงทนถาวรของพฤติกรรมที่ได้รับจากการนิเทศ แนวทางการสร้างแรงจูงใจแบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ ระดับที่ใช้กับบุคคลและระดับที่ใช้กับกลุ่มบุคคลดังนี้

1. การสร้างแรงจูงใจในระดับบุคคล อาจใช้เทคนิคสำคัญ ๆ 3 ประการ คือ

(1) *สร้างแรงจูงใจในรูปของเป้าหมาย* โดยให้ครูแต่ละคนตั้งเป้าหมายที่ตนเองต้องการอาจเป็นรายภาคเรียนหรือรายปีการศึกษาก็ได้ ซึ่งเป้าหมายที่ครูแต่ละคนกำหนดขึ้นนั้น ควรจะได้รับความแนะนำ และความเห็นชอบจากหัวหน้ากลุ่มหรือหัวหน้าหมวดด้วย วิธีนี้จะทำให้ครูรู้จักความรับผิดชอบต่อการปรับปรุงการสอนสูงขึ้น และสามารถเริ่มดำเนินงานต่าง ๆ ด้วยตนเองได้

(2) *ให้แต่ละคนกำหนดรายละเอียดงานนิเทศด้วยตนเอง* ได้แก่ การกำหนดนัดหมายวันเวลาการนิเทศการสอน การประชุมปรึกษาก่อนการสังเกตการสอน เป็นต้น ผู้นิเทศควรให้ครูได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการคิดค้นหาวิธีการเตรียมงาน และลงมือสอนด้วยวิธีการที่ครูคิดว่าดีที่สุด วิธีการนี้จะเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูมีความกล้าคิด กล้าทำ รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น

(3) *ติดตามการปฏิบัติงานของครูอย่างสม่ำเสมอ* เมื่อผู้นิเทศได้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือชี้แจงจุดที่ควรแก้ไขแล้ว ก็ควรมีการช่วยเหลือติดตามการปฏิบัติงานของครูอย่างสม่ำเสมอด้วยการสนทนาซักถามและตรวจตราผลงานของครู วิธีนี้จะช่วยให้ครูเกิดความเชื่อมั่น ความศรัทธาต่อผู้นิเทศ เกิดแรงจูงใจและมีความกระตือรือร้นในการทำงานยิ่งขึ้น

2. การสร้างแรงจูงใจระดับองค์กร อาจใช้เทคนิคสำคัญ ๆ 5 ประการ ดังนี้

(1) *สร้างนโยบายและจุดประสงค์ในการพัฒนางานวิชาการ* เป็นการสร้างความรู้สึกร่วมของบุคลากรในโรงเรียน สร้างบรรยากาศในทางวิชาการ โดยให้ครูทุกคนร่วมกันกำหนดนโยบายหรือจุดประสงค์หรือแนวทางการรณรงค์ต่าง ๆ เช่น ปีแห่งการนิเทศ เดือนแห่งการสังเกตการสอน เป็นต้น

(2) *ให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน* โดยให้คณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนได้นำนโยบายไปกำหนดเป็นแผนงาน โครงการ ซึ่งกลุ่มผู้นิเทศจะได้ร่วมกันจัดทำแผนงานที่สอดคล้องกับนโยบายและจุดประสงค์ของโรงเรียน และให้ครูแต่ละระดับที่รับผิดชอบได้มีส่วนร่วมในการจัดแผนงานนั้น ๆ ตั้งแต่เริ่มแรก เมื่อแผนงานได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนิเทศหรือผู้บริหารแล้ว ครูทุกคนในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับแผนงาน โครงการนั้นก็ควรทราบรายละเอียดของงานในแต่ละโครงการ และเมื่อเห็นผลงานหรือความคิดของคนอยู่ในแผนงานหรือโครงการ ครูมีความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของ จึงพยายามทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด เพื่อให้แผนงาน โครงการบรรลุเป้าหมาย

(3) *ใช้ระบบการติดต่อประสานงานแบบตัวต่อตัว* การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพก็เป็นเครื่องจูงใจที่คืออย่างหนึ่ง การสื่อสารที่สามารถทำให้เกิดอารมณ์ร่วมของครูใน

โรงเรียนได้ คือ การพบกันตัวต่อตัว หรือ face to face communication การสื่อสารแบบอื่นถือเป็น การสื่อสารทางอ้อม ซึ่งไม่อาจจะถ่ายทอดเจตนารมณ์ร่วมกันได้

(4) มีการประเมินผลงานและร่วมรู้สึกับผลงานนั้นด้วย การประเมินผลงานที่ถูกต้องแม่นยำเป็นเครื่องจูงใจสำคัญขั้นที่หนึ่ง พร้อม ๆ กันนั้นก็จะต้องให้รางวัลตอบแทนต่อ กลุ่มงานนิเทศด้วย นอกจากนี้จะต้องมีการให้ความรู้สึกร่วมต่องาน งานสำเร็จก็ร่วมยินดีด้วย หาก งานไม่สำเร็จต้องค้นหาสาเหตุให้ได้และร่วมแก้ไข แสดงออกซึ่งความเสียใจหรือเห็นอกเห็นใจ ด้วย

(5) การสร้างความเชื่อถือไว้วางใจซึ่งกันและกัน การที่ครูทุกคนใน โรงเรียนสนใจต้องการสร้างความเชื่อถือซึ่งกันและกันให้เกิดขึ้นในโรงเรียน จะเป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง ในการจูงใจให้ทุกคนร่วมผนึกแน่นเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันได้

การจูงใจเป็นการชักจูงให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนเกิดความพอใจที่จะ ทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ หากขาดการจูงใจในการนิเทศแล้วจะทำให้ผล การดำเนินงานนิเทศไม่มีประสิทธิภาพ และบุคลากรในโรงเรียนก็จะเกิดความเบื่อหน่ายในการ ปฏิบัติงาน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นการทำงาน ของผู้บริหารที่ทำงานร่วมกับครูในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เป็นไปตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ การนิเทศภายในโรงเรียนมีความจำเป็นต่อ การส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอน การนิเทศจากบุคคลภายนอกอาจจะลดความจำเป็นลงเมื่อ สภาพปัจจุบันขาดแคลนผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศการศึกษา ประกอบกับปัจจุบันบุคลากรภายในโรงเรียนมี ความรู้ความสามารถเพียงพอ เป็นผู้รู้ปัญหาแท้จริงในการเรียนการสอนภายในโรงเรียนของตนเอง มากที่สุด

หลักการสำคัญในการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน ผู้บริหารต้องถือว่าการ นิเทศการศึกษาเป็นงานในความรับผิดชอบโดยตรง ซึ่งจะต้องอาศัยความร่วมมือกันทั้ง 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ในการที่จะช่วยแก้ปัญหาหรือสนองความต้องการในการ ยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

ในการพัฒนาการเรียนการสอนนั้น ผู้นิเทศจะต้องแก้ปัญหาการจัดการ เรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้นิเทศจะต้องมีความสามารถในการระบุปัญหาหรือ ความต้องการพัฒนา สามารถวินิจฉัยปัญหา พิจารณาทางเลือกเพื่อแก้ปัญหา ดำเนินการนิเทศภายใน โรงเรียนและสามารถประเมินผลและรายงานผลการนิเทศภายในโรงเรียน

กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนมีหลายกิจกรรม ผู้นิเทศต้องเข้าใจ ลักษณะของกิจกรรมและเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหา ความต้องการ ความพร้อม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงานของโรงเรียน (ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ 2542: 200-203)

2.2.9 องค์ประกอบของการนิเทศภายในโรงเรียน กรองทอง จิระเชษฐกุล (2550: 4)

กล่าวว่า องค์ประกอบของการนิเทศภายในโรงเรียน มี 5 ข้อ ได้แก่

- 1) มีระบบข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อใช้ในการวางแผนการนิเทศภายใน โรงเรียน
- 2) มีระบบการวางแผนนิเทศอย่างมียุทธศาสตร์
- 3) มีระบบการจัดการที่เน้นการพัฒนาครูและนักเรียน
- 4) มีระบบการติดตาม ประเมินผลที่เน้นผลงานครู
- 5) มีระบบการเผยแพร่และขยายผล

จากองค์ประกอบข้างต้นจะพบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียนนั้น ได้มีความเกี่ยวข้องกับข้อมูลและสารสนเทศหลากหลายได้ โดยเฉพาะการนำมาเพื่อใช้ประกอบการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้สนใจที่นำมาเป็นประเด็นในการอภิปรายครั้งนี้ว่า ครูผู้นิเทศมีการใช้สารสนเทศดังกล่าวอย่างไรบ้าง

2.3 สารสนเทศเพื่อการนิเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้พัฒนามาตรฐานการศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมินคุณภาพภายนอก และเป็นแนวทางให้ หน่วยงานและสถานศึกษามุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 สำนักงานฯ ได้ดำเนินการพัฒนามาตรฐานการศึกษา โดยศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารเกี่ยวกับปรัชญา การศึกษาไทยวิสัยทัศน์ ความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ลักษณะของสังคมไทยและคนไทยที่พึง ประสงค์ เป้าหมายและแนวทางการจัดการศึกษามาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งใน ประเทศและต่างประเทศแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 รวมทั้งหลักการและจุดมุ่งหมายตาม หลักสูตรของ แต่ละระดับการศึกษา แล้วสังเคราะห์จัดทำเป็นร่างมาตรฐานการศึกษาหลังจากนั้น สำนักงานฯ ได้จัดประชุมระดมความคิดและสอบถามความคิดเห็นจากบุคคลหลายฝ่ายเพื่อปรับปรุง ร่างมาตรฐานและจัดทำ ตั๋วบ่งชี้ ดังนี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) (2543)

จากมาตรฐานที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ได้จัดทำขึ้นนี้ผู้วิจัยได้นำมาปรับเป็นสารสนเทศในการจัดทำเครื่องมือในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

2.3.1 สารสนเทศด้านครูผู้สอน เป็นสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับตัวครูผู้สอน ประกอบด้วย

- 1) คุณวุฒิของครูที่ตรงกับสาระการเรียนรู้ที่ทำการสอน
- 2) จำนวนครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 3) จำนวนชั่วโมงการสอน
- 4) ข้อมูลสาระการเรียนรู้ในสาระที่ทำการสอน
- 5) การเข้าร่วมอบรม/สัมมนา/ประชุมวิชาการ
- 6) การผลิตผลงานวิชาการและสื่อการสอน
- 7) การเป็นวิทยากร
- 8) แฟ้มข้อมูลสะสมงานส่วนบุคคล (Port folio)
- 9) การได้รับรางวัล เกียรติบัตร ยกย่องชมเชย
- 10) ข้อมูลด้านสุขภาพ บุคลิกภาพ การวางตัว

2.3.2 สารสนเทศด้านผู้เรียน เป็นสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน ประกอบด้วย

- 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2) ผลการประเมินนักเรียนด้านต่างๆ เช่น ทักษะในการทำงาน ทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เป็นต้น
- 3) จำนวนวันการลา ขาดเรียน หนีเรียน
- 4) ความสนใจเฉพาะด้านของผู้เรียน
- 5) ข้อมูลความสามารถพิเศษของผู้เรียน
- 6) สารสนเทศด้านสุขภาพ และสมรรถภาพทางกายของผู้เรียน
- 7) ข้อมูลการได้รับรางวัล เกียรติบัตร ยกย่อง
- 8) สมุดบันทึกความดี
- 9) บันทึกความประพฤติจากฝ่ายปกครอง
- 10) ข้อมูลอาชีพ รายได้ ของผู้ปกครอง

2.3.3 สารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร เป็นสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย

- 1) นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

- 2) มาตรฐานการศึกษาชาติ
- 3) การจัดการศึกษาตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ
- 4) มาตรฐานการเรียนรู้แต่ละระดับชั้น ของกระทรวงศึกษาธิการ
- 5) นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สังกัด
- 6) นโยบายการจัดการเรียนการสอนของ โรงเรียน
- 7) หลักสูตรท้องถิ่น
- 8) หลักสูตรสถานศึกษา
- 9) ระบบประกันคุณภาพ
- 10) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 11) เทคนิคการสอนและถ่ายทอดความรู้
- 12) รายการสื่อที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์

ห้องสมุด

- 13) การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนการสอนและการเรียนรู้

ของนักเรียน

- 14) คู่มือครูแต่ละสาระการเรียนรู้
- 15) ข้อมูลสื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตร
- 16) ตารางการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนของโรงเรียน
- 17) การพัฒนาบุคลากร โดยการให้ศึกษาต่อ ฝึกอบรมหรือประชุมแลกเปลี่ยน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร

2.3.4 สารสนเทศด้านชุมชน เป็นสารสนเทศเกี่ยวกับชุมชนในเขตที่ตั้งของ

โรงเรียน ประกอบด้วย

- 1) ข้อมูลประวัติของชุมชน
- 2) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้นำชุมชน
- 3) ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพของชุมชน
- 4) จุดเด่นและจุดด้อยของชุมชน
- 5) ข้อมูลแหล่งทรัพยากรในชุมชน
- 6) ความต้องการด้านการศึกษาของชุมชน
- 7) กิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียน
- 8) ความร่วมมือและการสนับสนุนขององค์กรต่าง ๆ ระหว่างชุมชนกับ

โรงเรียน

- 9) รายชื่อ/ที่อยู่ของหน่วยงานในชุมชนทั้งภาครัฐและเอกชนในชุมชน
- 10) แหล่งประกอบการในชุมชน
- 11) ข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้าน

จากมาตรฐานการศึกษา ที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ได้จัดทำขึ้นนี้ ทำให้ได้สารสนเทศในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับครูผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร และชุมชน ผู้วิจัยจึงนำมาปรับใช้เป็นกรอบแนวคิดในการจัดทำเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ด้วย

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ ตลอดจนปัญหาการนิเทศการศึกษา ทั้งในและต่างประเทศ พบว่า มีงานวิจัยอยู่หลายเรื่อง พอสรุป โดยแยกเป็นประเภทได้ดังนี้

5.1 งานวิจัยภายในประเทศ

5.1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร

เนื่องจากกิจกรรมการนิเทศภายใน นับเป็นส่วนหนึ่งของงานด้านการบริหารวิชาการ งานวิจัยที่ได้ทำการศึกษาในด้านปัญหาและการใช้สารสนเทศในการปฏิบัติงานด้านการบริหารนั้น พบว่า

1) การบริหาร โรงเรียน

ประยูทธ เอ้าชัยภูมิ (2540) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้สารสนเทศของผู้บริหาร กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 พบว่า การใช้สารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โดยผู้บริหาร โรงเรียนในจังหวัดชัยภูมิ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และบุรีรัมย์ มีการใช้สารสนเทศในระดับปานกลาง ส่วนจังหวัดนครราชสีมาใช้ในระดับมาก ผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็กมีการใช้สารสนเทศการบริหารในระดับปานกลาง ส่วนผู้บริหาร โรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษมีการใช้สารสนเทศในระดับมาก ด้านการใช้สารสนเทศการบริหารงานวิชาการ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ

เตือนใจ จันท์แสง (2540) ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 115 คน ผลการศึกษาพบว่า ต้องการสารสนเทศ 3 อันดับแรกในแต่ละด้านเพื่อการบริหาร ดังนี้ 1) สารสนเทศเกี่ยวกับครู ได้แก่ ชื่อสกุล วิชาเอกและวิชาที่ถนัด

วุฒิการศึกษา 2) สารสนเทศด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ แผนการเรียนของโรงเรียน จำนวนนักเรียนในแต่ละแผนการเรียน ระบบวัดและประเมินผล 3) ด้านครุภัณฑ์ในรายวิชาต่าง ๆ พบว่าต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับครุภัณฑ์วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาชีพ วิชาสามัญอื่น ๆ (ยกเว้นวิชาวิทยาศาสตร์) ตามลำดับ 4) สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ได้แก่ แหล่งอบายมุขและเลื่อมโทรมในท้องถิ่น รายชื่อโรงเรียนและสถานศึกษาในเขตพื้นที่บริการ และอาชีพในท้องถิ่น ในการบริหารงานวิชาการ ร้อยละ 99.01 ผู้บริหารนำสารสนเทศไปใช้เพื่อการวางแผนจัดครูเข้าสอน ร้อยละ 94.11 ใช้ในการจัดตารางสอน จัดครูเข้ารับการอบรมสัมมนาและศึกษาต่อ การพัฒนาครูเกี่ยวกับการประเมินผล เป็นจำนวนเท่ากัน ร้อยละ 95.09 ใช้ในการจัดครูเข้าสอนตามวิชาที่ถนัด และการปรับปรุงการเรียนการสอน ร้อยละ 96.07 ใช้ในการนิเทศการสอน ร้อยละ 97.08 ใช้ในการวางแผนการจัดแผนการเรียน และการพัฒนาการเรียนการสอน ร้อยละ 89.22 ใช้ในการประสานงานติดต่อกับชุมชนและแหล่ง

พันธุ์ยุทธ ชากำนัน (2541) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดขอนแก่น โดยจำแนกการใช้ตามเนื้อหาของสารสนเทศ 31 รายการ ในภาพรวมพบว่า ผู้บริหารใช้สารสนเทศดังกล่าวในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ สารสนเทศที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับทฤษฎีการจูงใจ/หลักมนุษยสัมพันธ์ เนื้อหาเกี่ยวกับจิตวิทยาการศึกษา และเนื้อหาด้านบริหารการศึกษา แหล่งสารสนเทศที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศ เรียงตามลำดับ ได้แก่ แหล่งสารสนเทศบุคคล แหล่งสารสนเทศสถานที่ แหล่งสารสนเทศประเภทสื่อ และแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ เช่น เอกสารการประชุมสัมมนา การชมนิทรรศการ เป็นต้น

ชาคริต พิมพ์หล่อ (2546) ที่ได้ทำการศึกษาเชิงปฏิบัติการเรื่องการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียนบ้านหินแห่ อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ผู้ที่รับผิดชอบในการจัดระบบสารสนเทศยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบสารสนเทศค่อนข้างน้อย ไม่มีการตรวจสอบข้อมูล ขาดการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล การจัดเก็บข้อมูลไม่เป็นระบบ การสืบค้นไม่สะดวก รูปแบบการนำข้อมูลไปใช้ไม่เหมาะสม สารสนเทศไม่ทันสมัยและขาดความเป็นปัจจุบัน

อโณทัย นีก้วน (2546) ที่ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียนเอกชน จังหวัดปราจีนบุรี ที่พบว่า งานวิชาการเป็นงานที่ได้ใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.6 โดยร้อยละ 72.1 นำสารสนเทศที่รวบรวมได้จัดเป็นแฟ้มเอกสารและไฟล์ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 20.6 จัดเป็นแฟ้มเอกสาร และร้อยละ 7.4 จัดเป็นไฟล์คอมพิวเตอร์อย่างเดียว ร้อยละ 72.1 ใช้สารสนเทศที่มีการจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม โดยส่วน

ใหญ่ร้อยละ 69.1 ใช้วิธีการถ่ายเอกสาร รองลงมาร้อยละ 54.4 ใช้วิธีการพิมพ์เอกสารสิ่งพิมพ์ ร้อยละ 30.9 ค้นคว้าด้วยตนเอง และร้อยละ 29.4 มีเจ้าหน้าที่ค้นคว้าและนำเสนอสารสนเทศต่อผู้ใช้โดยตรง ในด้านความถูกต้องและความตรงต่อการใช้งานนั้นมีในระดับปานกลาง ส่วนความเป็นปัจจุบันของสารสนเทศพบว่ามีในระดับมาก

2) การใช้สารสนเทศเพื่อบริหารองค์กรอื่น ๆ

ชุตินา วัชรกุล (2544) ได้ศึกษาการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไปในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 108 คน ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารใช้สารสนเทศเพื่อการวางแผนมากที่สุด รองผู้อำนวยการมีความถี่ในการใช้สารสนเทศทุกวัน ในขณะที่ผู้อำนวยการส่วนใหญ่ใช้ 2-3 ครั้ง/เดือน ในด้านความทันสมัยพบว่า รองผู้อำนวยการใช้สารสนเทศที่มีการปรับปรุงเนื้อหาเป็นรายวัน ในขณะที่ผู้อำนวยการใช้ข้อมูลที่มีการปรับปรุงเป็นรายสัปดาห์ ทุกตำแหน่งใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระดับปานกลาง แหล่งสารสนเทศมีการใช้สารสนเทศภายในโรงพยาบาลในระดับมาก และใช้แหล่งภายนอกในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบเกี่ยวกับสารสนเทศ คือ คุณภาพและรูปแบบของสารสนเทศ

สะอาด เข้มสีดา (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี พบว่า (1) ผู้บริหาร ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งทางการบริหารต่างกัน มีความต้องการและสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหารต่างกันมีสภาพการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารที่มีตำแหน่งทางการบริหารและมีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหารต่างกันมีความต้องการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน โดยรวมผู้บริหารมีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารแตกต่างกัน โดยผู้บริหารมีสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับมาก

รัตนา หมั่นเดช (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานของผู้อำนวยการ โรงพยาบาลชุมชน เขตภาคเหนือ พบว่า ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชนมีการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารในระดับมาก และพบว่าผู้บริหารโรงพยาบาลชุมชนที่มีเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ จังหวัดที่ตั้ง และขนาดของโรงพยาบาลที่สังกัดแตกต่างกันมีระดับการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน และพบว่าปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารที่พบในโรงพยาบาลชุมชนทุกขนาด สอดคล้องกัน ได้แก่ นโยบายเปลี่ยนแปลงบ่อย สารสนเทศไม่ครอบคลุม ครบถ้วน และไม่เป็นปัจจุบัน พบปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงาน โรงพยาบาลชุมชน เขตภาคเหนือ ว่า นโยบายเปลี่ยนแปลงบ่อย

ข้อมูลไม่ครอบคลุม ครบถ้วน ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน ข้อมูลล่าช้า ข้อมูลไม่น่าเชื่อถือ ขาดข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การประสานงานล่าช้าและขาดงบประมาณ และ บุคลากรไม่มีเวลาในการใช้สารสนเทศ บุคลากรไม่มีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์และขาดบุคลากรด้าน IT

จากงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่าการนำสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานขององค์กรต่าง ๆ โดยลักษณะการใช้และเนื้อหา อาจมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะของหน่วยงานนั้นๆ

5.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศในด้านการศึกษา

เอี่ยมพร หลอดแก้วทองแดง (2532) ศึกษาความต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ความต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา ของศึกษานิเทศก์ มีความต้องการ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก ด้านความต้องการรูปแบบสารสนเทศ พบว่า ศึกษานิเทศก์มีความต้องการรูปแบบสารสนเทศเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยคือ หนังสือ เอกสาร การประชุม อบรม สัมมนา วารสาร แลกเปลี่ยนภาพ จุลสาร และ แลกเปลี่ยนทีเกเสียง

ประยูร ธีรภัทรางกูร (2537) ได้ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในเขตการศึกษา 11 ศึกษาทั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ประกอบด้วย หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และหัวหน้างานบริหารทั่วไป จำนวน 146 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัด ปัญหา ความต้องการและประมวลข้อเสนอแนะ ในการบริหารระบบสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ได้จัดระบบสารสนเทศโดยแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเป็นการเฉพาะ และมีการพัฒนาความรู้แก่บุคคลเหล่านี้ด้วยวิธีจัดหาเอกสารให้ศึกษา มีห้องสารสนเทศเป็นสัดส่วนและมีเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ 2) หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอมิบทบาทในด้านควบคุม กำกับ ชี้แจงทำความเข้าใจกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนด้านบุคลากร สถานที่ และนำสารสนเทศไปใช้ในการวางแผน การจัดตั้ง จัดสรรงบประมาณในระดับมาก ข้อมูลที่ใช้มากที่สุด คือ ข้อมูลนักเรียน ข้อมูลครู ข้อมูลโรงเรียน ส่วนข้อมูลด้านสภาพภูมิศาสตร์ใช้น้อยที่สุด 3) ปัญหาในการจัดระบบสารสนเทศ คือ ขาดแคลนบุคลากรที่ทำหน้าที่จัดระบบสารสนเทศโดยตรง วัสดุอุปกรณ์เช่น เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ ขาดแคลนงบประมาณ ขาดการประเมินผล ไม่มีการปรับปรุงพัฒนาระบบสารสนเทศอย่างจริงจัง 4) ในการจัดระบบสารสนเทศนั้น ต้องการให้มีการกำหนดหน่วยงานและเจ้าหน้าที่สารสนเทศในสำนักงาน มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ ความเข้าใจงานในหน้าที่ และต้องการการสนับสนุนจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และซึ่งขนาดขององค์กรที่ขยายขึ้น ทั้งด้านบุคลากร ทรัพย์สิน และงบประมาณ ทำให้เกิดความสลับซับซ้อนในการทำงานมากยิ่งขึ้น เป็นเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความต้องการสารสนเทศที่แตกต่างกัน 5) แนวทางการ

จัดระบบสารสนเทศ ควรจัดเป็นศูนย์สารสนเทศ (Information Center) ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ โดยจัดให้มีห้องปฏิบัติงานเป็นสัดส่วน มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ภายใต้การควบคุมกำกับของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ให้ทำหน้าที่จัดเก็บข้อมูล นำข้อมูลมาประมวลผล และจัดเก็บในรูปสารสนเทศพร้อมนำไปใช้และเผยแพร่ต่อไป

ศิริยุดา สิทธิบุณ (2541) ได้ศึกษาการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศของครูสังคัมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า ด้านการใช้สารสนเทศครูสังคัมศึกษาที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกันและมีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีการใช้สารสนเทศโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนครูสังคัมศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน มีการใช้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านความต้องการพบว่า ครูสังคัมศึกษาที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน และมีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความต้องการใช้สารสนเทศโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนครูสังคัมศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน มีความต้องการใช้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบปัญหา ได้แก่ สารนิเทศที่มีอยู่มีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อการใช้ ขาดเครื่องมือช่วยค้นสารนิเทศ ขาดเครื่องมือที่จะช่วยให้ทราบว่ามีหน่วยงานใดจัดพิมพ์หนังสือ เอกสาร รายงาน ออกมาเผยแพร่บ้าง และแหล่งสารนิเทศอยู่ห่างไกลที่ทำงาน

สมเกียรติ พรหมจารีย์ (2542) ได้ศึกษาในรายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาการนิเทศการศึกษา โดยระบบเครือข่ายการนิเทศ ของศึกษานิเทศก์และครูผู้ร่วมนิเทศ หน่วยงานศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 พบว่า ศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 9 และศึกษานิเทศก์จังหวัดในเขตการศึกษา 9 มีปัญหาการนิเทศการศึกษาโดยระบบเครือข่ายการนิเทศ โดยรวมและทั้ง 2 บทบาทการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ศึกษานิเทศก์ประสานงาน โรงเรียน ข้อที่มีปัญหาค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสมดุลของจำนวนศึกษานิเทศก์กับความต้องการของโรงเรียน และศึกษานิเทศก์เฉพาะวิชา/งาน ข้อที่มีปัญหาค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนิเทศการศึกษาครอบคลุมพื้นที่ ครูผู้ร่วมนิเทศ จำแนกตามกลุ่มวิชาและวุฒิการศึกษา มีปัญหาการนิเทศการศึกษาโดยระบบเครือข่ายการนิเทศ โดยรวมและเป็นรายด้าน 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวางแผนนิเทศ ข้อที่มีปัญหาค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของโรงเรียน ด้านการดำเนินการนิเทศตามแผน ข้อที่มีปัญหาค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ งบประมาณสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูผู้ร่วมนิเทศ ด้านการให้คำปรึกษา ข้อที่มีปัญหาค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การติดตามผลการปฏิบัติงานของครูผู้ร่วมนิเทศ ด้านระบบนิเทศภายในโรงเรียน ข้อที่มีปัญหาค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ และด้านการสร้างคณะนิเทศภายในโรงเรียน ข้อที่มี

ปัญหาสำคัญที่สุด คือ การสร้างและพัฒนาทีมงาน ครูผู้ร่วมนิเทศกลุ่มวิชาสามัญกับกลุ่มวิชาชีพ/งานสนับสนุน และครูผู้ร่วมนิเทศวุฒิการศึกษาปริญญาตรีกับวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีปัญหาการนิเทศการศึกษาโดยระบบเครือข่ายการนิเทศ โดยรวมและเป็นรายด้าน 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ครูผู้ร่วมนิเทศวุฒิการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการนิเทศการศึกษาโดยระบบเครือข่ายการนิเทศด้านการวางแผนนิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้ร่วมนิเทศวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีปัญหาการนิเทศการศึกษา มากกว่าครูผู้ร่วมนิเทศวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

สุอารยะ ฐปาอ่าง (2542) ได้ศึกษาเรื่อง การแสวงหาสารนิเทศและการใช้สารนิเทศทางวิทยาศาสตร์ของอาจารย์วิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 12 สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา โดยใช้อาจารย์วิทยาศาสตร์ เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์วิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่มีการแสวงหาสารนิเทศทางวิทยาศาสตร์ จากแหล่งสารนิเทศที่ตรงกับความต้องการในระดับมาก มีการใช้สารนิเทศทางวิทยาศาสตร์เป็นสื่อต่าง ๆ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์มีการใช้ในระดับมากคือ คู่มือครูวิทยาศาสตร์ และมีปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารนิเทศทางวิทยาศาสตร์ในระดับมาก คือ แหล่งสารนิเทศภายนอกอยู่ไกล เมื่อเปรียบเทียบการแสวงหาสารนิเทศทางวิทยาศาสตร์ของอาจารย์วิทยาศาสตร์ที่มีประสบการณ์การสอน ระดับการสอน และระดับการศึกษาต่างกัน มีการแสวงหาสารนิเทศไม่แตกต่างกัน

ธีระศักดิ์ มุสิกวัน (2543) ได้ทำการศึกษาการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ผลการศึกษาค้นพบว่า โดยส่วนรวม ข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการปฏิบัติการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่มีการปฏิบัติด้านการจัดการสารสนเทศในระดับมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อจำแนกเป็นรายชั้นตอน 6 ชั้น อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการปฏิบัติ 2 รายชั้นตอนอยู่ในระดับมาก คือ ชั้นการรวบรวมข้อมูล และชั้นการตรวจสอบข้อมูล ส่วนข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการปฏิบัติโดยรวมและ 4 รายชั้นตอน อยู่ในระดับมาก และมีการปฏิบัติอีก 2 รายชั้นตอนอยู่ในระดับปานกลาง คือ ชั้นการประมวลผลข้อมูล และชั้นการวิเคราะห์ข้อมูล และพบว่า ข้าราชการครูมีลักษณะการปฏิบัติงานการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศที่สำคัญ ได้แก่ การแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบเก็บรวบรวมข้อมูลตามภาระงานของโรงเรียน 6 งาน การตรวจสอบความถูกต้อง ความเป็นปัจจุบันและตรงตามวัตถุประสงค์ของแต่ละ

งาน การจัดเพิ่มข้อมูลในแต่ละงานของโรงเรียน การจัดส่งข้อมูลให้กลุ่มโรงเรียนหน่วยงานต้นสังกัดทราบ และการเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูลที่จำเป็นในการใช้ก่อนและหลัง

ฐาปณี สีเฉลิข (2544) ศึกษา สภาพและปัญหาการใช้สารสนเทศทางการศึกษาจากอินเทอร์เน็ต ของอาจารย์ นิสิต นักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า (1) อาจารย์ มีสภาพการใช้สารสนเทศทางการศึกษาจากอินเทอร์เน็ต โดยรวมและรายด้าน 2 ด้าน คือ ด้านเหตุผลที่ใช้สารสนเทศทางการศึกษาจากอินเทอร์เน็ตและด้านวัตถุประสงค์ที่ใช้สารสนเทศทางการศึกษาจากอินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับมาก แต่มีการใช้ด้านแหล่งสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาการใช้สารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต โดยรวมและด้านการใช้สารสนเทศทางการศึกษาจากอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับน้อย แต่มีปัญหาด้านสารสนเทศทางการศึกษาจากอินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์ที่สังกัดกลุ่มวิชาต่างกัน มีสภาพการใช้สารสนเทศทางการศึกษาจากอินเทอร์เน็ต โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และมีปัญหาการใช้สารสนเทศทางการศึกษาจากอินเทอร์เน็ต โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน (2) นิสิต นักศึกษาระดับปริญญาตรี มีสภาพการใช้สารสนเทศทางการศึกษาจากอินเทอร์เน็ต โดยรวมและรายด้าน 2 ด้าน คือ ด้านแหล่งสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตและด้านวัตถุประสงค์ที่ใช้สารสนเทศทางการศึกษาจากอินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับปานกลาง (3) นิสิต นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีสภาพการใช้สารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต โดยรวมและด้านแหล่งสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับปานกลาง ด้านความต้องการและการใช้สารสนเทศในด้านการศึกษานั้นจะพบว่ามีการนำสารสนเทศไปใช้ในด้านต่าง ๆ ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นสภาพและปัญหาในการใช้สารสนเทศในการดำเนินกิจกรรมด้านต่าง ๆ

ประกิต สิริสุวรรณ (2545) ทำการศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนตามมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 146 คน จาก 29 โรงเรียนในจังหวัดนครปฐม โดยศึกษาในด้านผลผลิต ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัยผลการศึกษา ในด้านผลผลิต พบว่า ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนด้านการมีนิสัยรักการอ่าน การรู้จักตนเอง การมีสุนทรียภาพ การรักษากฎมีปัญญาไทย ระดับผลการเรียนจำแนกตามกลุ่มสาระ เจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต คุณภาพของนักเรียน การมีศิลปะ จิตสำนึกที่ดีแก่ส่วนรวม สุขนิสัยและสุขภาพที่ดี วิถีทางประชาธิปไตย คุณธรรม จริยธรรม และการมีน้ำใจนักกีฬา มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ยกเว้น คุณภาพด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ โครงการที่นักเรียนจัดทำจำแนกตามระดับชั้น และความสามารถในการจัดการและการทำงาน of นักเรียน นั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านกระบวนการ พบว่า ครูมีการใช้สารสนเทศทุกด้านตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ข้อมูลรายงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ของ

โรงเรียน ข้อมูลการรายงานความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่าง โรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนในการจัดการและพัฒนาการศึกษา ข้อมูลรายงานการจัดการเรียนรู้ของ โรงเรียนจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และ โครงการงาน ข้อมูลรายงานการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ ส่งเสริมสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของผู้เรียน ข้อมูลรายงานกระบวนการพัฒนา ครูและบุคลากรอื่นให้มีความรู้ความสามารถ และมีคุณธรรมจริยธรรม ข้อมูลรายงานการบริหาร และการจัดการของโรงเรียน ข้อมูลรายงานการจัดทำหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรของ โรงเรียน ด้านปัจจัย พบว่า ครูมีการใช้สารสนเทศทุกด้านตามมาตรฐานการประกันคุณภาพ การศึกษาในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ความพึงพอใจของชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องที่มี ต่อนวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน ผลการประเมินนักเรียนที่ได้รับการ พัฒนา/ระดับผลการเรียนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จำแนกตามระดับชั้น รายชื่อแห่งวิทยาการและ สถานะรับฝึกงาน ผลสำรวจเจตคติของผู้ปกครองและชุมชนที่มีต่อการสนับสนุนการจัดและพัฒนา การศึกษาของโรงเรียน ความพึงพอใจของชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องที่มีต่ออาคาร สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกของโรงเรียน ข้อมูลจำนวนนวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษาและ แหล่งการเรียนรู้ รายชื่อวิทยาการท้องถิ่น ข้อมูลจำนวนสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ในโรงเรียนและจำนวน แหล่งสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ผลการประเมินคุณภาพของครูด้านการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ความพึงพอใจของชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อหลักสูตรของโรงเรียน ผลการ ประเมินคุณภาพของครูด้านการมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

สถาพร อภิวัจ โสกุล (2545) ได้ศึกษาสภาพ ความต้องการ และปัญหาการใช้ระบบ สารสนเทศในการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา เขต การศึกษา 5 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ความต้องการ และปัญหาการใช้ระบบสารสนเทศ ในการบริหารงาน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยศึกษา ใน 6 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านธุรการและการเงิน ด้านอาคารสถานที่ ด้านกิจการ นักศึกษา และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 36 โรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารหรือหัวหน้าฝ่ายที่ได้รับแต่งตั้งจากผู้บริหารโรงเรียน ให้ทำหน้าที่ฝ่ายต่างๆ คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายปกครอง และฝ่ายบริหาร และผู้รับผิดชอบ งานสารสนเทศ รวม 216 คน ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญ ศึกษา เขตการศึกษา 5 มีการนำระบบสารสนเทศไปใช้ในการบริหารงานในระดับมากเพียงด้าน เดียว คือ ด้านธุรการและการเงิน นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านวิชาการ รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ ด้านความสัมพันธ์กับ ชุมชน และด้านบุคลากร โรงเรียนมีความต้องการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานอยู่ใน

ระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านกิจการนักเรียน รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านบุคลากร ด้านธุรการและการเงิน และด้านวิชาการ และปัญหาการใช้ระบบสารสนเทศที่พบมากที่สุด คือ บุคลากรมีภาระงานอื่นมากนอกเหนือจากงานสารสนเทศ รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องน้อย บุคลากรที่รับผิดชอบงานสารสนเทศจำนวนไม่เพียงพอ สถานที่หรือห้องสารสนเทศไม่เหมาะสม ขาดแคลนงบประมาณจากต้นสังกัด ขาดการสนับสนุนจากแหล่งงบประมาณอื่น และการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่ต้องการใช้ข้อมูลไม่ต่อเนื่องชัดเจน

ผ่องพันธ์ แพงบุคคี (2546) ทำการศึกษาการใช้สารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาในการสอนสังคมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น จำนวน 380 คน พบว่า ในด้านกระบวนการ ครูร้อยละ 84.09 ทำการสืบค้นสารสนเทศด้วยตนเอง ร้อยละ 79.55 นำข้อมูลที่สืบค้นได้มาใช้ในการสอนเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ด้านเนื้อหาที่มีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ ในด้านประโยชน์จากการใช้อินเทอร์เน็ตในการสอนสังคมศึกษา พบว่า ครูร้อยละ 75.00 ใช้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ร้อยละ 61.36 ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนดีขึ้น สำหรับประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากข้อมูลที่ครูค้นจากอินเทอร์เน็ต ได้แก่ ร้อยละ 72.73 นักเรียนได้รับการเพิ่มพูนความรู้จากแหล่งความรู้ที่หลากหลายทุกมุมโลก และร้อยละ 70.45 ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่กว้างขวางขึ้น โดยได้เห็น ได้ฟังจากสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในขณะนั้น ปัญหาในด้านการใช้สารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตในการสอนสังคมศึกษา พบว่า มีปัญหาด้านเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อเชื่อมอินเทอร์เน็ตไม่เพียงพอ ไม่ชำนาญในการสืบค้นสารสนเทศ ภาษาอังกฤษและภาษาคอมพิวเตอร์ในการใช้สารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตเข้าใจยาก สถานที่ในการใช้อินเทอร์เน็ตไม่สะดวก ในด้านบริหารจัดการ พบว่า ครูไม่ได้รับการส่งเสริมให้ใช้สารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตมาใช้อย่างจริงจัง ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้ โรงเรียนควรจัดอบรมการใช้อินเทอร์เน็ตแก่ครู ควรส่งเสริมให้ครูใช้สารสนเทศอินเทอร์เน็ตในการสอนมากขึ้น ควรมีการรวบรวมเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องไว้

เยาวภา ดวงอาสงฆ์ (2547) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้สารสนเทศอินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอนของครูสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น ที่เข้าร่วมโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย จำนวน 214 คน ผลการศึกษาพบว่า สภาพการใช้สารสนเทศอินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอนของครูสังคมศึกษาไทยอยู่ในระดับน้อยในด้านเนื้อหาวิชา ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านวัดและประเมินผล ยกเว้นด้านครูผู้สอน ที่พบว่ามีการใช้สารสนเทศในระดับปานกลางเมื่อครูสังคมศึกษาต้องการสืบค้นข่าวสารที่ทันเหตุการณ์และทันสมัย ปัญหาที่พบในการใช้สารสนเทศ พบปัญหาใน

ระดับมาก 3 ด้าน คือ การสร้างสื่อการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านวัดและประเมินผล ส่วนปัญหาที่พบในระดับปานกลาง มี 2 ด้าน คือ ด้านครูผู้สอน ที่พบว่าครูสังคมศึกษาขาดการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการใช้อินเตอร์เน็ตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาให้ดีขึ้น และด้านเนื้อหาวิชา ที่พบว่า สารสนเทศอินเตอร์เน็ตที่สืบค้นได้มีรายละเอียดมากเกินไป เมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยเวลาและหน่วยการเรียน

เหรียญ รัชชา (2549) ได้ศึกษาการเสริมสร้างประสิทธิภาพการนิเทศภายใน โรงเรียนขนาดเล็ก จากผู้บริหารและครูผู้สอนในปีการศึกษา 2549 จำนวน 242 คน ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคเหนือตอนบน เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การเสริมสร้างประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็กไม่เกิน 120 คน นั้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน ได้แก่ การเสริมสร้างประสิทธิภาพของการนิเทศเป็นการร่วมมือ ร่วมใจ ร่วมแรง ร่วมทำ ต่อกัน เป็นกิจกรรมที่เคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล และดึงเอาศักยภาพออกมาใช้ เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาบุคลากรวิชาชีพครู และจะมีประสิทธิภาพด้วยระบบข้อมูลสารสนเทศและนำไปใช้ประกอบการวางแผนอย่างมียุทธศาสตร์

จากงานวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่า มีการใช้สารสนเทศในการศึกษาด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การบริหารงาน ซึ่งรูปแบบของสารสนเทศที่ใช้มีหลายลักษณะด้วยกันทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และอินเตอร์เน็ต โดยผู้ใช้จะเลือกเนื้อหาสารสนเทศที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการใช้

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ปาร์คส (Parks, 1973) ได้กล่าวถึงสารสนเทศที่เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาในท้องถิ่น ซึ่งทำให้มีความชัดเจนในแนวปฏิบัติเพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนของโรงเรียนในท้องถิ่น ได้ดียิ่งขึ้น ว่ามีองค์ประกอบที่เป็นแนวคิดหลักหรือแนวปฏิบัติที่ผู้นิเทศต้องคำนึงถึง 3 ประการ ได้แก่ (1) ความเข้าใจในขั้นตอนของการนิเทศ ซึ่งรวมถึงกฎระเบียบต่าง ๆ และขั้นตอน 4 ขั้นตอนพื้นฐานของการนิเทศ ตลอดจนเข้าใจในหน้าที่ของการนิเทศอย่างถ่องแท้ (2) หน้าที่ที่เกิดจากการนิเทศและผลตอบสนองจากการนิเทศ ผู้นิเทศต้องยอมรับและเข้าใจในหลักสูตรที่แต่ละท้องถิ่นกำหนดขึ้น รวมถึง การเข้าใจที่ถูกต้องในกระบวนการและการบริหารชั้นเรียน เข้าใจในตัวครูผู้สอน อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน การบริหารงานส่วนบุคคล งบประมาณ มนุษย์สัมพันธ์ การจูงใจหรือข้อเสนอแนะต่าง ๆ รวมถึง โปรแกรมการประเมินการเรียนของนักเรียน และแนวคิดสุดท้ายที่จำเป็นต่อการนิเทศการศึกษาในท้องถิ่นคือ ข้อเสนอแนะที่ปรากฏในผลการนิเทศ

ไฮแลนด์ (Hiland, 1974) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการและการใช้ระบบสารนิเทศของครูสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา 6 แห่งในรัฐอิลลินอยส์ และรัฐอินเดียนา โดยการสัมภาษณ์

พบว่า ครูสังคมนาใช้สารนิเทศเพื่อการสอนมากที่สุด และมีวิธีการเข้าถึงสารนิเทศโดยใช้วิธี
ค้นคว้าเอกสารและใช้สารนิเทศแบบไม่เป็นทางการ

แบลคกี และสมิธ (Blackie and Smith, 1981) ได้ศึกษาถึงความต้องการสารนิเทศและ
การใช้สารนิเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปลิตีเทคนิค ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาต้องการ
สารนิเทศเพื่อการสัมมนาและเพื่อประกอบการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด
แหล่งสารนิเทศที่นักศึกษานิยมใช้ คือ ห้องสมุดภายในมหาวิทยาลัยและห้องสมุดอื่น ๆ ภายนอก
มหาวิทยาลัยด้วย และใช้แหล่งสารนิเทศส่วนบุคคล ได้แก่ นักศึกษาปีที่สูงกว่า วัสดุสารนิเทศที่ใช้
เป็นวัสดุสารนิเทศของภาควิชา

เซฟพาร์ด (Sheppard, 1983) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแหล่งในการค้นคว้าสารนิเทศของ
นักศึกษาครูฝึกอาชีพของ TAFE (Technical and Further Education) พบว่า แหล่งสารนิเทศที่
นักศึกษานิยมใช้มากที่สุด ได้แก่ แหล่งสารนิเทศที่เป็นทางการ คือ ห้องสมุด แหล่งสารนิเทศที่ไม่เป็น
ทางการที่นักศึกษานิยมใช้มากที่สุด คือ แหล่งสารนิเทศระหว่างบุคคล

โอซีโอเบ (Osiope, 1984) ได้ศึกษาการใช้แหล่งสารนิเทศของอาจารย์และนักศึกษาวา
ไนจีเรีย ในโรงเรียนแพทย์ พบว่า อาจารย์แพทย์ใช้แหล่งสารนิเทศเกี่ยวกับการวิจัยมากที่สุด ในด้าน
การใช้วัสดุห้องสมุด อาจารย์แพทย์ใช้วารสารเทคนิคทางการแพทย์ เป็นสารนิเทศที่สำคัญในการทำ
วิจัย

โฮล์ม (Holmes, 1987) ได้ศึกษาพฤติกรรมการค้นหาสารนิเทศของครูวิทยาศาสตร์ใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นโรงเรียนของรัฐ ในรัฐฟลอริดา ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ส่วนใหญ่
ครูวิทยาศาสตร์ใช้หนังสือ หรือตำราวิทยาศาสตร์ ประกอบการค้นคว้าและประกอบการสอนมาก
ที่สุด สำหรับแหล่งสารสนเทศที่นิยมใช้ คือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยหรือห้องสมุดวิทยาลัย ตลอดจน
ใช้หนังสือตำราส่วนตัว ในด้านปัญหาและอุปสรรคในการค้นหาสารนิเทศของครูวิทยาศาสตร์ที่
พบมากที่สุด ได้แก่ ไม่มีเวลาในการสืบค้น และไม่รู้แหล่งสารสนเทศ ตามลำดับ

อีเวน (Evens, 2002) พบว่า ในการพัฒนาครูผู้สอนนั้น วรรณกรรมและสารสนเทศมี
ส่วนอย่างมากในการนำมาใช้เพื่อปรับปรุงรูปแบบการสอนภายในโรงเรียน จะพบว่าในปัจจุบันมี
การจัดบรรยายในเรื่องนี้กันมากขึ้นเพื่อที่จะให้ครูสามารถพัฒนาตนเอง ได้ทันการเปลี่ยนแปลงที่จะ
เกิดขึ้นในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศและยังคงไว้ด้วยคุณสมบัติของ
ครูผู้สอน กระบวนการสำคัญที่จะทำให้ครูมีการพัฒนาและเข้าใจถึงความหมายของคำว่าพัฒนา
ได้แก่ การแบ่งปันความเข้าใจเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น
การอธิบายและความเข้าใจที่ชัดเจนในประเด็นต่าง ๆ จึงมีความสำคัญมาก

โทเบกา (Thobega, 2007) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมในการนิเทศการศึกษาของครู ทางด้านการเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์ในศึกษาถึงความร่วมมือระหว่างครูผู้สอนและการรูปแบบ การนิเทศ ผลการศึกษาพบว่า ครูเกษตรส่วนใหญ่ใช้รูปแบบการนิเทศ ดังนี้ แบบ คลินิก (Clinical), แบบบริบท (Contextual) และแบบแนวคิด (Conceptual) โดยปกติแล้วครูเกษตรมีการใช้ สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการนิเทศทั้งทางตรงและทางอ้อม ในการนิเทศการศึกษาบางครั้งมีการ ประยุกต์ใช้รูปแบบการนิเทศทั้ง 3 แบบ โดยมีรูปแบบหลัก แต่ไม่ได้ยึดกับโครงสร้างของรูปแบบ การนิเทศใดรูปแบบหนึ่งเพียงรูปแบบเดียว ทั้งนี้เพื่อประสิทธิภาพในการประสานงานทางด้านการ การศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ยูอู (Uibu, 2008) ได้ทำการศึกษาผลกระทบและสภาพการใช้สารสนเทศและ เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ในด้านการศึกษาของครู จำนวน 5 คนที่สอนในระดับชั้น ประถมศึกษาของประเทศเอสโตเนีย โดยใช้วิธีการศึกษาแบบคุณภาพและการสัมภาษณ์ ผล การศึกษาพบว่า ในด้านการศึกษามีการใช้สารสนเทศต่างๆ เพิ่มมากขึ้นและมีการนำเอาเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้นด้วย พบว่า ครูมีการอบรมหรือเรียนรู้ในด้านการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มมากขึ้น วัตถุประสงค์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ การนำมาใช้ ในการจัดเตรียมการเรียนการสอน การสอนผ่านระบบคอมพิวเตอร์ การเพิ่มคุณภาพของการเรียน เมื่อพิจารณาในด้านการเรียนนั้น พบว่า เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้มากที่สุด คือ คอมพิวเตอร์ช่วย สอน ซึ่งมีการนำมาใช้ในการเพิ่มองค์ความรู้ และประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นเทคโนโลยีสารสนเทศยังช่วยเป็นเครื่องมือในการสร้างวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อประกอบการเรียนการสอนได้ การค้นคว้าสารสนเทศทำได้กว้างขวางมากขึ้น สะดวกมากขึ้น และมีโปรแกรมต่างๆ ที่สามารถพัฒนาสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบดั้งเดิมให้ น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศนั้นพบว่า สารสนเทศมีความสำคัญในวิชาชีพต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านการศึกษา แต่ยังคงพบปัญหาเกี่ยวกับการแสวงหาสารสนเทศ ดังนั้นจึงมีการให้ ความสำคัญการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการสารสนเทศ เพื่อการสืบค้นอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำสารสนเทศที่สืบค้นได้ไปประกอบการเรียนการสอน และจัดการศึกษา หรือกิจการอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและระดับการใช้สารสนเทศ เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ พร้อมทั้งศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำนวน 1,765 คน จาก 67 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2551 จำนวน 335 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) อ้างถึงในนรา สมประสงค์ (2544) ซึ่งได้มาโดยใช้การสุ่มแบบหลายชั้น (Multistage random sampling) ดังนี้

1.2.1 สุ่มกลุ่มสาระการเรียนรู้ 5 กลุ่ม จากทั้งหมด 8 กลุ่ม ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ด้วยการจับฉลาก กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สุ่มได้คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวนประชากร จำนวน 1,765 คน

1.2.2 สุ่มครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ กลุ่มละ 1 คน โดยใช้การสุ่มอย่างเป็นระบบ จากครูผู้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่ม ปรากฏว่าได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 335 คน (คังรายละเอียดในภาคผนวก ค)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเรื่องสภาพการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ มีลักษณะ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ส่วน (1) ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ อายุราชการ ขนาดโรงเรียน ปฏิบัติหน้าที่ ทำหน้าที่เป็นครูนิเทศในกลุ่มสาระ (2) ข้อมูลสภาพการใช้สารสนเทศ ได้แก่ กลุ่มสารสนเทศที่ใช้ การรวบรวมสารสนเทศ ภาษาของสารสนเทศ การแสวงหาสารสนเทศ รูปแบบของสารสนเทศ ความรู้ความสามารถในการสืบค้นความถี่ที่ใช้ในการสืบค้น ความทันสมัยของสารสนเทศ วิธีการจัดเก็บสารสนเทศ การนำสารสนเทศไปใช้ แบบสอบถามมีลักษณะให้เลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 ระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียน โดยแบ่งเป็นด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ได้แก่ 1) สารสนเทศด้านครูผู้สอน 2) สารสนเทศด้านผู้เรียน 3) สารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 4) สารสนเทศด้านชุมชน ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า (Rating scale)

ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้สารสนเทศในการนิเทศในโรงเรียน ของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ได้แก่ 1) สารสนเทศด้านครูผู้สอน 2) สารสนเทศด้านผู้เรียน 3) สารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 4) สารสนเทศด้านชุมชน ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า (Rating scale)

สำหรับคำถามแบบมาตรวัดประมาณค่า (Rating scale) ที่ใช้ในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 นั้น แบ่งเป็น 5 ระดับ การให้คะแนนของแต่ละข้อในแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนนของตัวเลือก ตั้งแต่ 1 ถึง 5 ตามความหมาย ดังนี้

5	หมายถึง	มีระดับการใช้สารสนเทศ/ระดับปัญหาในการใช้สารสนเทศระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีระดับการใช้สารสนเทศ/ระดับปัญหาในการใช้สารสนเทศในระดับมาก
3	หมายถึง	มีระดับการใช้สารสนเทศ/ระดับปัญหาในการใช้สารสนเทศในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีระดับการใช้สารสนเทศ/ระดับปัญหาในการใช้สารสนเทศในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีระดับการใช้สารสนเทศ/ระดับปัญหาในการใช้สารสนเทศในระดับน้อยที่สุด

2.2 การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาทฤษฎีแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางและขอบเขตในการสร้างแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมตัวแปรและวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข จนเสร็จสมบูรณ์

2.2.2 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาศสินธุ์ ได้แก่ จำนวนโรงเรียน ขนาดโรงเรียน และผู้ทำหน้าที่นิเทศภายในจากกลุ่มสาระต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดตัวแปร ประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

2.2.3 ศึกษาวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดและสมมติฐานที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

2.2.4 นิยามตัวแปรเพื่อสร้างแบบสอบถาม

2.2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขและผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 79 ข้อ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ (ดังรายชื่อในภาคผนวก ก) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยใช้แบบประเมินความสอดคล้อง (Index of Congruence – IOC) ปรากฏว่า ข้อคำถามทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง .67 – 1.00

2.2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อแก้ไขปรับปรุงไปทดลองใช้ (Try-out) เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) กับกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนเขาวงพิทยาคาร อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระฯ ละ 5 คน จำนวน 25 คน โดยใช้การคำนวณด้วยสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ $\alpha=0.89$ (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ง)

2.2.7 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ในการศึกษาวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 1 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2551 ถึงวันที่ 25 เดือนตุลาคม พ.ศ.2551 โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจากประธานกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาศิลปศาสตรมหาวิทาลัยสุโขทัยธรรมาราช ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1-3 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนในสังกัด และขอนหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ทั้ง 3 เขต ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล (ดังรายละเอียดภาคผนวก จ)

3.2 นำส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 335 ชุด ด้วยตนเอง พร้อมทั้งนัดหมาย วัน เวลา ในการขอรับแบบสอบถามคืน แบบสอบถามที่ส่งไป จำนวน 335 ชุด ได้รับคืน 335 ชุด แบบสอบถามที่ได้รับคืน คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาความถี่และค่าร้อยละ

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4.3 เปรียบเทียบระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Cheffe')

4.4 ปัญหาระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

เกณฑ์การแปลผลค่าคะแนนเฉลี่ย กำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2535 :

100)

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีระดับการใช้สารสนเทศ/ระดับปัญหาการใช้สารสนเทศในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีระดับการใช้สารสนเทศ/ระดับปัญหาการใช้สารสนเทศในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีระดับการใช้สารสนเทศ/ระดับปัญหาการใช้สารสนเทศในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีระดับการใช้สารสนเทศ/ระดับปัญหาการใช้สารสนเทศในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีระดับการใช้สารสนเทศ/ระดับปัญหาการใช้สารสนเทศในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ รวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนในสังกัดทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จำนวนทั้งสิ้น 67 โรงเรียน ซึ่งรวบรวมจากครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 335 ราย ได้แบบสอบถามกลับคืน 335 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ข้อมูลที่รวบรวมได้นำมาเสนอในรูปแบบสถิติเชิงพรรณนา และการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งแบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ

ตอนที่ 3 ระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ

ตอนที่ 5 ระดับปัญหาในการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังรายละเอียดในตารางที่นำเสนอเรียงตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม อายุ อายุราชการ ขนาดโรงเรียนที่สังกัด ตำแหน่งที่ปฏิบัติงานในปัจจุบัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ปฏิบัติหน้าที่นิเทศ ปรากฏดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

รายการ	จำนวน (n=335)	ร้อยละ
1. อายุ		
1.1 20-30 ปี	24	7.2
1.2 31-40 ปี	154	46.0
1.3 41-50 ปี	138	41.2

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=335)	ร้อยละ
1.4 51 ปีขึ้นไป	29	5.6
รวม	335	100
2. อายุราชการ		
2.1 ต่ำกว่า 10 ปี	1	0.3
2.2 10-20 ปี	21	6.3
2.3 21-30 ปี	234	69.8
2.4 31 ปีขึ้นไป	79	23.6
รวม	335	100
3. ขนาดโรงเรียนที่สังกัด		
3.1 ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนต่ำกว่า 500 คน)	40	12.0
3.2 ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500-1,499 คน)	120	35.8
3.3 ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป)	175	52.2
รวม	335	100
4. หน้าที่ปฏิบัติในปัจจุบัน		
4.1 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	170	50.7
4.2 ครูผู้สอนที่ทำหน้าที่นิเทศ	165	49.3
รวม	335	100
5. กลุ่มสาระที่ได้ปฏิบัติหน้าที่นิเทศ		
5.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	67	20.0
5.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	67	20.0
5.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	67	20.0
5.4 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์	67	20.0
5.5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	67	20.0
รวม	335	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีจำนวน 335 คน

อายุ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 46.0) รองลงมา มีอายุ 41 – 50 ปี (ร้อยละ 41.2)

อายุราชการส่วนใหญ่ มีอายุราชการระหว่าง 21-30 ปี (ร้อยละ 69.9)รองลงมา มีอายุราชการ 31 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 23.6)

ขนาดโรงเรียนที่สังกัด พบว่าสังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่ (ร้อยละ 52.2) สังกัดโรงเรียนขนาดกลาง(ร้อยละ 35.8) และโรงเรียนขนาดเล็ก (ร้อยละ 11.9)

หน้าที่ปฏิบัติในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ (50.7) รองลงมาเป็นครูผู้สอนที่ทำหน้าที่นิเทศ (ร้อยละ 49.3)

ทำหน้าที่นิเทศในกลุ่มสาระภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นจำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 20.0)

ตอนที่ 2 ข้อมูลสภาพการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียน จำแนกตามประเภทสารสนเทศที่ใช้ การรวบรวมสารสนเทศ ภาษาของสารสนเทศ การแสวงหาสารสนเทศ รูปแบบของสารสนเทศ ความรู้ความสามารถในการสืบค้น ความถี่ที่ใช้ในการสืบค้น ความทันสมัยของสารสนเทศ วิธีการจัดเก็บสารสนเทศ การนำสารสนเทศไปใช้ ปรากฏดังรายละเอียดในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสภาพการใช้สารสนเทศของครูจำแนกตามลักษณะสารสนเทศ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ประเภทสารสนเทศที่ใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
1.1 สารสนเทศเกี่ยวกับครู	275	82.1
1.2 สารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน	292	87.2
1.3 สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	241	71.9
1.4 สารสนเทศเกี่ยวกับชุมชน	181	54.0
1.5 สารสนเทศด้านอื่น ๆ เช่น เหตุการณ์บ้านเมือง	8	2.4

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
2. แหล่งที่ใช้ในการรวบรวมสารสนเทศ		
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	94	28.1
2.2 กระทรวงศึกษาธิการ	143	42.7
2.3 งานวิชาการ โรงเรียน	296	88.4
2.4 ห้องสมุด โรงเรียน	135	40.3
2.5 ห้องสมุดมหาวิทยาลัย วิทยาลัย	38	11.3
2.6 อินเทอร์เน็ต	178	53.1
2.7 บุคคล	84	25.1
3. วิธีการแสวงหาสารสนเทศ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
3.1 สืบค้นด้วยตนเอง	279	83.3
3.2 มีบุคลากรอื่นช่วยสืบค้นให้	171	51.0
3.3 ใช้บริการห้องสมุด	115	34.3
3.4 โรงเรียนเป็นผู้รวบรวม	207	61.8
4. ภาษาของสารสนเทศ		
4.1 ภาษาไทย	332	99.1
4.2 ภาษาอังกฤษ	3	0.9
รวม	335	100
5. รูปแบบสารสนเทศที่ใช้เป็นประจำ		
5.1 สื่อสิ่งพิมพ์	281	83.9
5.2 สื่ออิเล็กทรอนิกส์	45	13.4
5.3 สื่อบุคคล	9	2.7
รวม	335	100
6. ระยะเวลาที่ใช้ในการรวบรวมสารสนเทศ		
6.1 ทุกวัน	23	6.9
6.2 1-3 วันต่อสัปดาห์	26	7.8
6.3 4-6 วันต่อสัปดาห์	29	8.7

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
6.4 นานๆ ครั้ง	102	30.4
6.5 ไม่มีระยะเวลาแน่นอนขึ้นอยู่กับการใช้ข้อมูลในการนิเทศ	155	46.2
รวม	335	100
7. ความทันสมัยของเนื้อหาสารสนเทศ		
7.1 ใช้เฉพาะเนื้อหาที่เป็นปัจจุบันเท่านั้น	95	28.4
7.2 ใช้เฉพาะเนื้อหาย้อนหลังไม่เกิน 3-5 ปี	47	14.0
7.3 ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับลักษณะสารสนเทศที่ใช้	193	57.6
รวม	335	100
8. วิธีการจัดเก็บสารสนเทศที่รวบรวมได้		
8.1 จัดเป็นแฟ้มเอกสารแยกตามหัวข้อ	256	76.4
8.2 จัดเป็นไฟล์ข้อมูลคอมพิวเตอร์	73	21.8
8.3 จัดเก็บไว้ในระบบอินเทอร์เน็ต	6	1.8
รวม	335	100
9. วัตถุประสงค์ในการจัดเก็บสารสนเทศที่รวบรวมได้		
9.1 ใช้เฉพาะตนเอง	200	59.7
9.2 ให้คณะผู้นิเทศคนอื่นใช้ร่วมด้วย	135	40.3
รวม	335	100
10. ความรู้ความสามารถในการสืบค้นสารสนเทศ		
	จำนวน (n=335)	ร้อยละ
10.1 ระดับมาก	114	34.0
10.2 ระดับปานกลาง	212	63.3
10.3 ระดับน้อย	9	2.7
รวม	335	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ มีการใช้สารสนเทศและมีความสามารถในการใช้สารสนเทศ ในแต่ละลักษณะเรียงลำดับจากรายการที่มีค่าร้อยละสูงสุด และค่าร้อยละรองลงมาในแต่ละลักษณะ ดังนี้

1. สารสนเทศกลุ่มที่ใช้ในการนิเทศมากที่สุด ได้แก่ สารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน และ สารสนเทศเกี่ยวกับครู คิดเป็นร้อยละ 87.2 และ 82.1 ตามลำดับ
2. แหล่งที่มาของสารสนเทศที่ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใช้ในการรวบรวม ได้แก่ จากงาน วิชาการ โรงเรียน และจากอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 88.4 และ 53.1 ตามลำดับ
3. วิธีการแสวงหาสารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ มีการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการ นิเทศด้วยตนเอง และ โรงเรียนเป็นผู้รวบรวมให้ คิดเป็นร้อยละ 83.3 และ 61.8 ตามลำดับ
4. ภาษาของสารสนเทศที่ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใช้มากที่สุด ได้แก่ สารสนเทศที่เป็น ภาษาไทย และสารสนเทศที่เป็นภาษาต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 99.1 และ 0.9 ตามลำดับ
5. รูปแบบสารสนเทศที่ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใช้เป็นประจำมากที่สุด ได้แก่ สารสนเทศที่ เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ และสารสนเทศประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ คิดเป็นร้อยละ 83.9 และ 13.4 ตามลำดับ
6. ระยะเวลาที่ใช้ในการรวบรวมสารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ พบว่า มีการ รวบรวมโดยมีเวลาไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับการใช้ข้อมูลในการนิเทศมากที่สุด และ นานๆ ครั้งจึงจะ รวบรวมสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 46.3 และ 30.4 ตามลำดับ
7. ความทันสมัยของเนื้อหาสารสนเทศที่ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใช้ พบว่า ใช้สารสนเทศที่ ไม่มีความแน่นอนทางด้านความทันสมัยของเนื้อหา ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะสารสนเทศที่ใช้ และใช้ เฉพาะสารสนเทศที่มีเนื้อหาเป็นปัจจุบันเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 57.6 และ 28.4 ตามลำดับ
8. การจัดเก็บสารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ พบว่า ได้นำสารสนเทศที่รวบรวม ได้มาจัดเป็นแฟ้มเอกสารแยกตามหัวข้อและนำมาจัดเป็น ไฟล์ข้อมูลคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 76.4 และ 21.8 ตามลำดับ
9. วัตถุประสงค์ในการจัดเก็บสารสนเทศที่รวบรวมได้ พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ จัดเก็บเพื่อใช้เฉพาะตนเอง และให้คณะผู้นิเทศคนอื่นใช้ร่วมด้วย คิดเป็นร้อยละ 59.7 และ 40.3 ตามลำดับ
10. ความรู้ความสามารถในการสืบค้นสารสนเทศ พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศมีความรู้ ความสามารถในการสืบค้นสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง และอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 63.3 และ 34.0 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการใช้สารสนเทศเพื่อการนิเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร และด้านชุมชน ปรากฏดังรายละเอียดในตารางที่ 4.3 ถึง ตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสารสนเทศ

กลุ่มสารสนเทศ ที่ใช้ในการนิเทศในโรงเรียน	ระดับการใช้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านครูผู้สอน	3.74	0.81	มาก
2. ด้านผู้เรียน	3.79	0.79	มาก
3. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	3.88	0.81	มาก
4. ด้านชุมชน	3.34	0.92	ปานกลาง
รวม	3.68	0.83	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ มีการใช้สารสนเทศเพื่อการนิเทศในโรงเรียนในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.68$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสารสนเทศ จำแนกเป็นรายด้าน ปรากฏว่า ด้านครูผู้สอน ($\bar{X}=3.74$) ด้านผู้เรียน ($\bar{X}=3.79$) และด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ($\bar{X}=3.88$) มีค่าเฉลี่ยการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านชุมชน มีค่าเฉลี่ยการใช้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.34$)

เมื่อวิเคราะห์สภาพการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ในแต่ละด้านจำแนกเป็นรายข้อ ปรากฏรายละเอียดดังตารางที่ 4.4 ถึง ตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ
ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ด้านครูผู้สอน
จำแนกเป็นรายชื่อ

สารสนเทศด้านครูผู้สอน	ระดับการใช้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. คุณวุฒิของครูตรงกับสาระการเรียนรู้ที่ทำการสอน	4.33	0.70	มาก
2. จำนวนครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.79	0.84	มาก
3. จำนวนชั่วโมงการสอน	3.99	0.77	มาก
4. ข้อมูลสาระการเรียนรู้ในสาระที่ทำการสอน	4.19	0.70	มาก
5. การเข้าร่วมอบรม/สัมมนา/ประชุมวิชาการ	3.36	0.83	ปานกลาง
6. การผลิตผลงานวิชาการและสื่อการสอน	3.67	0.83	มาก
7. การเป็นวิทยากร	3.18	0.92	ปานกลาง
8. เพิ่มข้อมูลสะสมงานส่วนบุคคล	3.87	0.83	มาก
9. การได้รับรางวัล เกียรติบัตร ยกย่องชมเชย	3.38	0.85	ปานกลาง
10. ข้อมูลด้านสุขภาพบุคลิกภาพ การวางตัว	3.67	0.86	มาก
รวม	3.74	0.81	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ มีการใช้สารสนเทศด้านครูผู้สอน ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.74$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ปรากฏว่า ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้น การเข้าร่วมอบรม/สัมมนา/ประชุมวิชาการ ($\bar{X}=3.36$) การเป็นวิทยากร ($\bar{X}=3.18$) และการได้รับรางวัล เกียรติบัตร ยกย่องชมเชย ($\bar{X}=3.38$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ
ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ด้านผู้เรียน
จำแนกเป็นรายชื่อ

สารสนเทศด้านผู้เรียน	ระดับการใช้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.07	0.82	มาก
2. ผลการประเมินนักเรียนในด้านต่าง ๆ	3.77	0.78	มาก
3. จำนวนวันการลา การขาด การหนีเรียน	3.46	0.89	ปานกลาง
4. ความสนใจเฉพาะด้านของผู้เรียน	3.74	0.74	มาก
5. ข้อมูลความสามารถพิเศษของผู้เรียน	3.76	0.78	มาก
6. สารสนเทศด้านสุขภาพและสมรรถภาพทางกาย ของผู้เรียน	3.92	0.78	มาก
7. ข้อมูลการได้รับรางวัล เกียรติบัตรยกย่อง	3.67	0.81	มาก
8. สมุดบันทึกความดี	3.90	0.81	มาก
9. บันทึกความประพฤติจากฝ่ายปกครอง	3.90	0.81	มาก
10. ข้อมูลอาชีพ รายได้ของผู้ปกครอง	3.72	0.77	มาก
รวม	3.79	0.79	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ มีการใช้สารสนเทศด้านผู้เรียน ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
($\bar{X}=3.79$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ปรากฏว่า ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้น
สารสนเทศเกี่ยวกับจำนวนวันการลา การขาด การหนีเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X}=3.46$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ
ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์
ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร จำแนกเป็นรายชื่อ

สารสนเทศด้านหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร	ระดับการใช้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ	3.90	0.77	มาก
2. มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ	3.81	0.77	มาก
3. การจัดการศึกษาตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ	3.83	0.83	มาก
4. มาตรฐานการเรียนรู้ของแต่ละระดับชั้น	4.23	0.72	มาก
5. นโยบายเขตพื้นที่การศึกษาที่โรงเรียนสังกัด	3.40	1.09	ปานกลาง
6. นโยบายการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน	4.13	0.74	มาก
7. หลักสูตรท้องถิ่น	3.66	0.85	มาก
8. หลักสูตรสถานศึกษา	3.99	0.76	มาก
9. ระบบประกันคุณภาพ	3.79	0.81	มาก
10. แผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.41	0.71	มาก
11. เทคนิคการสอนและถ่ายทอดความรู้	4.25	0.68	มาก
12. รายการสื่อที่สนับสนุนการเรียนการสอน	3.48	1.08	ปานกลาง
13. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนการสอน และการเรียนรู้ของนักเรียน	4.24	0.78	มาก
14. คู่มือครูแต่ละสาระการเรียนรู้	3.76	0.86	มาก
15. ข้อมูลสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ หลักสูตร	3.62	0.89	มาก
16. ตารางการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนของ โรงเรียน	3.73	0.90	มาก
17. การพัฒนาบุคลากร โดยการให้การศึกษาต่อ ฝึกอบรม ฯลฯ	3.82	0.65	มาก
รวม	3.88	0.81	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นี้เทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ มีการใช้สารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.88$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้นสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายเขตพื้นที่การศึกษาที่โรงเรียนสังกัด ($\bar{X}=3.40$) และรายการสื่อที่สนับสนุนการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.48$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นี้เทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ด้านชุมชน จำแนกเป็นรายข้อ

สารสนเทศด้านชุมชน	ระดับการใช้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ข้อมูลประวัติของชุมชน	3.32	0.86	ปานกลาง
2. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้นำชุมชน	3.06	0.95	ปานกลาง
3. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพของชุมชน	3.34	0.87	ปานกลาง
4. จุดเด่นและจุดด้อยของชุมชน	3.09	0.94	ปานกลาง
5. ข้อมูลแหล่งทรัพยากรในชุมชน	3.47	0.88	ปานกลาง
6. ความต้องการการศึกษาของชุมชน	3.25	0.98	ปานกลาง
7. กิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียน	3.43	1.01	ปานกลาง
8. ความร่วมมือและการสนับสนุนระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.43	0.99	ปานกลาง
9. รายชื่อ/หน่วยงานในชุมชนทั้งภาครัฐและเอกชน	3.19	1.01	ปานกลาง
10. แหล่งประกอบการในชุมชน	3.56	0.82	มาก
11. ข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้าน	3.59	0.86	มาก
รวม	3.34	0.92	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ มีการใช้สารสนเทศด้านชุมชน ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.34$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นสารสนเทศเกี่ยวกับข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้าน ($\bar{X}=3.59$) และ แหล่งประกอบการในชุมชน ($\bar{X}=3.56$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ

4.1 เปรียบเทียบระดับการใช้สารสนเทศของครูของผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการใช้สารสนเทศเพื่อการนิเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏดังรายละเอียดในตารางที่ 4.8 ถึง ตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศด้านครูผู้สอนของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายข้อ ตามขนาด โรงเรียน

สารสนเทศด้านครูผู้สอน	โรงเรียนขนาดเล็ก (n=40)			โรงเรียนขนาดกลาง (n=120)			โรงเรียนขนาดใหญ่ (n=175)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. คุณวุฒิของครูตรงกับ สาระการเรียนรู้ที่ทำการ สอน	4.15	0.62	มาก	4.18	0.69	มาก	4.47	0.69	มาก
2. จำนวนครูแต่ละกลุ่มสาระ การเรียนรู้	3.53	0.78	มาก	3.66	0.86	มาก	3.94	0.82	มาก

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

สารสนเทศด้านครูผู้สอน	โรงเรียนขนาดเล็ก (n=40)			โรงเรียนขนาดกลาง (n=120)			โรงเรียนขนาดใหญ่ (n=175)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
3. จำนวนชั่วโมงการสอน	4.18	0.71	มาก	3.92	0.71	มาก	3.99	0.82	มาก
4. ข้อมูลสาระการเรียนรู้ใน สาระที่ทำการสอน	3.78	0.62	มาก	4.07	0.69	มาก	4.37	0.66	มาก
5. การเข้าร่วมอบรม/ สัมมนา/ประชุมวิชาการ	3.23	0.73	ปาน กลาง	3.48	0.76	ปาน กลาง	3.30	0.89	ปาน กลาง
6. การผลิตผลงานวิชาการ และสื่อการสอน	3.40	0.63	ปาน กลาง	3.49	0.86	ปาน กลาง	3.86	0.80	มาก
7. การเป็นวิทยากร	2.75	0.89	ปาน กลาง	3.00	0.92	ปาน กลาง	3.39	0.87	ปาน กลาง
8. เพิ่มข้อมูลสะสมงานส่วน บุคคล	3.75	0.74	มาก	3.73	0.85	มาก	3.99	0.83	มาก
9. การได้รับรางวัล เกียรติ บัตร ยกย่องชมเชย	3.58	0.74	มาก	3.39	0.89	ปาน กลาง	3.32	0.85	ปาน กลาง
10. ข้อมูลด้านสุขภาพ บุคลิกภาพ การวางตัว	3.90	0.74	มาก	3.59	0.87	มาก	3.68	0.88	มาก
รวม	3.62	0.72	มาก	3.65	0.81	มาก	3.83	0.81	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับ
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้านครูผู้สอน ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
มาก (\bar{X} =3.62, 3.65, และ 3.83 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้น สารสนเทศเกี่ยวกับการเข้าร่วมอบรม/สัมมนา/ประชุมวิชาการ (\bar{X} = 3.23, 3.48, และ 3.30 ตามลำดับ) การเป็นวิทยากร (\bar{X} = 2.75, 3.00, และ 3.39 ตามลำดับ) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนรายการอื่น ๆ นอกนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศด้านผู้เรียน ของครูผู้ทำหน้าที่ในเทคโนโลยี โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาภาคเหนือ จำแนกเป็นรายข้อ ตามขนาดโรงเรียน

สารสนเทศด้านผู้เรียน	โรงเรียนขนาดเล็ก (n=40)			โรงเรียนขนาดกลาง (n=120)			โรงเรียนขนาดใหญ่ (n=175)		
	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.65	0.70	มาก	3.83	0.83	มาก	4.32	0.76	มาก
2. ผลการประเมินนักเรียน ในด้านต่าง ๆ	3.55	0.71	มาก	3.68	0.73	มาก	3.89	0.81	มาก
3. จำนวนวันการลา การขาด การหนีเรียน	3.35	1.05	ปาน กลาง	3.34	0.91	ปาน กลาง	3.56	0.83	มาก
4. ความสนใจเฉพาะด้าน ของผู้เรียน	3.68	0.65	มาก	3.60	0.72	มาก	3.85	0.76	มาก
5. ข้อมูลความสามารถพิเศษ ของผู้เรียน	3.53	0.55	มาก	3.59	0.81	มาก	3.94	0.77	มาก

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

สารสนเทศด้านผู้เรียน	โรงเรียนขนาดเล็ก (n=40)			โรงเรียนขนาดกลาง (n=120)			โรงเรียนขนาดใหญ่ (n=175)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
6. สารสนเทศด้านสุขภาพ และสมรรถภาพทางกาย ของผู้เรียน	3.83	0.59	มาก	3.79	0.77	มาก	4.03	0.81	มาก
7. ข้อมูลการได้รับรางวัล เกียรติบัตรยกย่อง	3.58	0.74	มาก	3.56	0.79	มาก	3.78	0.83	มาก
8. สมุดบันทึกความดี	3.85	0.80	มาก	3.58	0.84	มาก	4.13	0.71	มาก
9. บันทึกความประพฤติจาก ฝ่ายปกครอง	3.75	0.77	มาก	3.63	0.86	มาก	4.13	0.74	มาก
10. ข้อมูลอาชีพ รายได้ของ ผู้ปกครอง	3.50	0.78	ปานกลาง	4.13	0.71	มาก	3.85	0.72	มาก
รวม	3.62	0.73	มาก	3.67	0.79	มาก	3.94	0.77	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้านผู้เรียน ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.62, 3.67 และ 3.94, ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้นสารสนเทศเกี่ยวกับจำนวนวันการลา การขาด การหนีเรียน ที่โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.35, 3.34 ตามลำดับ) ในขณะที่โรงเรียนขนาดใหญ่ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.56)

ส่วนรายการอื่น ๆ นอกนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายชื่อ ตามขนาด โรงเรียน

สารสนเทศด้านหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร	โรงเรียนขนาดเล็ก (n=40)			โรงเรียนขนาดกลาง (n=120)			โรงเรียนขนาดใหญ่ (n=175)		
	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล
	1. นโยบายการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ	4.10	0.54	มาก	3.98	0.76	มาก	3.80	0.82
2. มาตรฐานการศึกษา แห่งชาติ	4.00	0.59	มาก	3.90	0.78	มาก	3.70	0.78	มาก
3. การจัดการศึกษาตาม พ.ร.บ. การศึกษา แห่งชาติ	4.03	0.62	มาก	3.98	0.82	มาก	3.68	0.85	มาก
4. มาตรฐานการเรียนรู้ ของแต่ละระดับชั้น	4.00	0.64	มาก	4.12	0.81	มาก	4.35	0.66	มาก
5. นโยบายเขตพื้นที่ การศึกษาที่โรงเรียน สังกัด	4.03	0.53	มาก	3.76	0.87	มาก	3.01	1.18	ปาน กลาง
6. นโยบายการจัดการ เรียนการสอนของ โรงเรียน	4.10	0.49	มาก	4.03	0.82	มาก	4.21	0.73	มาก
7. หลักสูตรท้องถิ่น	3.98	0.66	มาก	3.58	0.83	มาก	3.64	0.88	มาก
8. หลักสูตรสถานศึกษา	4.08	0.47	มาก	4.08	0.75	มาก	3.91	0.81	มาก
9. ระบบประกันคุณภาพ	4.10	0.49	มาก	3.89	0.79	มาก	3.65	0.87	มาก
10. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ	4.20	0.56	มาก	4.25	0.71	มาก	4.57	0.71	มาก ที่สุด

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

สารสนเทศด้านหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร	โรงเรียนขนาดเล็ก (n=40)			โรงเรียนขนาดกลาง (n=120)			โรงเรียนขนาดใหญ่ (n=175)		
	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล
	11. เทคนิคการสอนและ ถ่ายทอดความรู้	3.98	0.53	มาก	4.08	0.67	มาก	4.44	0.67
12. รายการสื่อที่ สนับสนุนการเรียน การสอน	3.80	0.64	มาก	3.77	0.85	มาก	3.22	1.23	ปาน กลาง
13. การจัดสภาพแวดล้อมที่ ส่งเสริมการเรียนการ สอนและการเรียนรู้ของ นักเรียน	3.88	0.68	มาก	4.04	0.79	มาก	4.46	0.73	มาก
14. คู่มือครูแต่ละสาระการ เรียนรู้	3.88	0.64	มาก	3.82	0.75	มาก	3.69	0.96	มาก
15. ข้อมูลสื่อการเรียนการ สอนที่สอดคล้องกับ หลักสูตร	3.75	0.70	มาก	3.70	0.70	มาก	3.54	0.99	มาก
16. ตารางการจัดกิจกรรม และการเรียนการสอน ของโรงเรียน	3.98	0.57	มาก	3.92	0.77	มาก	3.54	1.00	มาก
17. การพัฒนาบุคลากร โดยการให้การศึกษา ต่อ ฝึกอบรม ฯลฯ	3.68	0.61	มาก	3.72	0.71	มาก	3.93	0.61	มาก
รวม	3.97	0.85	มาก	3.91	0.77	มาก	3.84	0.85	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.97, 3.91 และ 3.84 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยการใช้สารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ยกเว้น สารสนเทศเกี่ยวกับ แผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.20, 4.25 ตามลำดับ) ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.57)

ส่วนรายการอื่น ๆ นอกนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศด้านชุมชน ของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคพื้นที่ยกเว้นกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ ตามขนาดโรงเรียน

สารสนเทศด้านชุมชน	โรงเรียนขนาดเล็ก (n=40)			โรงเรียนขนาดกลาง (n=120)			โรงเรียนขนาดใหญ่ (n=175)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ข้อมูลประวัติของชุมชน	3.88	0.72	มาก	3.43	0.82	ปานกลาง	3.11	0.85	ปานกลาง
2. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้นำชุมชน	3.83	0.78	มาก	3.30	0.85	ปานกลาง	2.73	0.91	ปานกลาง
3. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพของชุมชน	3.83	0.84	มาก	3.42	0.89	ปานกลาง	3.18	0.82	ปานกลาง
4. จุดเด่นและจุดด้อยของชุมชน	3.70	0.79	มาก	3.33	0.89	ปานกลาง	2.78	0.90	ปานกลาง
5. ข้อมูลแหล่งทรัพยากรในชุมชน	3.78	0.69	มาก	3.46	0.92	ปานกลาง	3.41	0.87	ปานกลาง

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

สารสนเทศด้านชุมชน	โรงเรียนขนาดเล็ก (n=40)			โรงเรียนขนาดกลาง (n=120)			โรงเรียนขนาดใหญ่ (n=175)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
6. ความต้องการ การศึกษาของชุมชน	3.80	0.64	มาก	3.44	0.85	ปานกลาง	2.99	1.04	ปานกลาง
7. กิจกรรมส่งเสริม ความสัมพันธ์ระหว่าง ชุมชนกับโรงเรียน	4.03	0.76	มาก	3.65	0.86	มาก	3.13	1.06	ปานกลาง
8. ความร่วมมือและการ สนับสนุนระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน	4.05	0.75	มาก	3.66	0.83	มาก	3.13	1.03	ปานกลาง
9. รายชื่อ/หน่วยงานใน ชุมชนทั้งภาครัฐและ เอกชน	3.93	0.73	มาก	3.52	0.90	มาก	2.79	0.96	ปานกลาง
10. แหล่งประกอบการ ในชุมชน	3.80	0.72	มาก	3.48	0.86	ปานกลาง	3.55	0.82	มาก
11. ข้อมูลภูมิปัญญา ชาวบ้าน	3.83	0.84	มาก	3.53	0.91	มาก	3.57	0.86	มาก
รวม	3.86	0.75	มาก	3.47	0.87	ปานกลาง	3.12	0.92	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นี้เทศใน โรงเรียนระดับ
มัธยมศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้านชุมชน ในภาพรวม โรงเรียนขนาดเล็ก มี
ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.86$) ส่วนโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
ปานกลาง ($\bar{X}=3.47, 3.12$ ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า โรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุก รายการ ส่วนขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยในระดับมากและระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

กลุ่มสารสนเทศที่ใช้	ขนาดโรงเรียนที่สังกัด						F-test
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านครูผู้สอน	3.62	0.72	3.65	0.81	3.83	0.81	7.86*
2. ด้านผู้เรียน	3.62	0.73	3.67	0.79	3.94	0.77	13.94*
3. ด้านหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร	3.97	0.85	3.91	0.77	3.84	0.85	1.33
4. ด้านชุมชน	3.86	0.75	3.47	0.87	3.12	0.92	22.12*
รวม	3.76	0.76	3.67	0.81	3.68	0.83	0.88

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ที่สังกัด โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า ระดับการใช้สารสนเทศด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน และด้านชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร มีระดับการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่เกี่ยวกับระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในแต่ละด้าน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏดังรายละเอียดในตารางที่ 4.13 ถึง ตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.13 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำ
หน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์
ด้านครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ด้านครูผู้สอน	\bar{X}	ขนาดโรงเรียน		
		เล็ก	กลาง	ใหญ่
		3.62	3.65	3.83
1. ขนาดเล็ก	3.62	-	.0550	.2633*
2. ขนาดกลาง	3.65		-	.2084*
3. ขนาดใหญ่	3.83			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ มีการใช้สารสนเทศด้านครูผู้สอนมากกว่าครูผู้ทำ
หน้าที่นิเทศในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูผู้ทำ
หน้าที่นิเทศในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีระดับการใช้สารสนเทศด้านครูผู้สอนไม่
แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำ
หน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์
ด้านผู้เรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ด้านผู้เรียน	\bar{X}	ขนาดโรงเรียน		
		เล็ก	กลาง	ใหญ่
		3.62	3.67	3.94
1. ขนาดเล็ก	3.62	-	.0050	.3195*
2. ขนาดกลาง	3.67		-	.3245*
3. ขนาดใหญ่	3.94			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ มีการใช้สารสนเทศด้านผู้เรียนมากกว่าครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีระดับการใช้สารสนเทศด้านผู้เรียนไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ด้านชุมชน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ด้านชุมชน	\bar{X}	ขนาดโรงเรียน		
		เล็ก	กลาง	ใหญ่
		3.85	3.84	3.12
1. ขนาดเล็ก	3.85	-	.3765*	.72792*
2. ขนาดกลาง	3.84		-	.3514*
3. ขนาดใหญ่	3.12			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ มีการใช้สารสนเทศด้านชุมชนมากกว่าครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ส่วนโรงเรียนขนาดกลางมีการใช้สารสนเทศด้านชุมชนมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีระดับการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน

4.2 เปรียบเทียบระดับการใช้สารสนเทศของครูของผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศเพื่อการนิเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ปรากฏดังรายละเอียดในตารางที่ 4.16 ถึง ตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศด้านครูผู้สอนของครูผู้ทำหน้าที่ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ทำหน้าที่พิเศษ

	กลุ่มสาระที่ทำหน้าที่พิเศษ														
	ภาษาไทย (n=67)			ภาษาต่างประเทศ (n=67)			คณิตศาสตร์ (n=67)			วิทยาศาสตร์ (n=67)			สังคมศึกษาศาสนาฯ (n=67)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. คุณวุฒิของครูตรงกับสาระการเรียนรู้ที่ทำการสอน	4.38	0.73	มาก	4.43	0.64	มาก	4.24	0.76	มาก	4.32	0.70	มาก	4.30	0.63	มาก
2. จำนวนครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.74	0.91	มาก	3.85	0.77	มาก	3.69	0.88	มาก	3.74	0.87	มาก	3.95	0.77	มาก
3. จำนวนชั่วโมงการสอน	3.81	0.80	มาก	3.97	0.75	มาก	4.08	0.78	มาก	4.03	0.79	มาก	4.03	0.74	มาก
4. ข้อมูลสาระการเรียนรู้ในสาระที่ทำการสอน	4.14	0.64	มาก	4.28	0.73	มาก	4.17	0.66	มาก	4.23	0.70	มาก	4.12	0.75	มาก
5. การเข้าร่วมอบรม/สัมมนา/ประชุมวิชาการ	4.23	0.78	มาก	3.37	0.97	ปานกลาง	3.27	0.82	ปานกลาง	3.48	0.86	ปานกลาง	3.45	0.72	ปานกลาง
6. การผลิตผลงานวิชาการและสื่อการสอน	3.75	0.79	มาก	3.68	0.85	มาก	3.60	0.85	มาก	3.75	0.79	มาก	3.58	0.86	มาก
7. การเป็นวิทยากร	3.19	0.86	ปานกลาง	3.13	0.91	ปานกลาง	3.00	0.98	ปานกลาง	3.23	0.93	ปานกลาง	3.35	0.90	ปานกลาง
8. เพิ่มข้อมูลระบบงานส่วนบุคคล	3.91	0.87	มาก	3.80	0.81	มาก	3.81	0.78	มาก	3.92	0.88	มาก	3.88	0.85	มาก
9. การได้รับรางวัล เกียรติบัตร ยกย่องชมเชย	3.35	0.83	ปานกลาง	3.38	0.90	ปานกลาง	3.28	0.83	ปานกลาง	3.57	0.88	ปานกลาง	3.32	0.83	ปานกลาง
10. ข้อมูลด้านสุขภาพบุคลากร	3.58	0.77	มาก	3.60	0.88	มาก	3.72	0.87	มาก	3.75	0.90	มาก	3.71	0.90	มาก
การวางตัว	3.80	0.71	มาก	3.74	0.82	มาก	3.68	0.82	มาก	3.80	0.83	มาก	3.76	0.79	มาก

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีการใช้สารสนเทศด้านครูผู้สอนในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.80, 3.74, 3.68, 3.80, และ 3.76 ตามลำดับ) ทุกกลุ่มสาระ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่ม มีระดับการใช้สารสนเทศทุกรายการอยู่ในระดับมาก ยกเว้น สารสนเทศเกี่ยวกับการเป็นวิทยากร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} =3.19, 3.13, 3.00, 3.23 และ 3.35 ตามลำดับ)

ส่วนรายการอื่น ๆ นอกนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศด้านผู้เรียน ของครูผู้ทำหน้าที่ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ทำหน้าที่เป็นเทศ

สารสนเทศด้านผู้เรียน	กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ทำหน้าที่เป็นเทศ														
	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		คณิตศาสตร์		วิทยาศาสตร์		สังคมศึกษา ศาสนาฯ (n=67)		S.D.	แปลผล			
	\bar{X}	S.D.	แปล	ผล	\bar{X}	S.D.	แปล	ผล	\bar{X}	S.D.			แปล	ผล	
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.04	0.79	มาก	4.08	0.85	มาก	3.91	0.85	มาก	4.11	0.85	มาก	4.21	0.77	มาก
2. ผลการประเมินนักเรียนในด้านต่าง ๆ	3.68	0.71	มาก	3.78	0.80	มาก	3.64	0.83	มาก	3.88	0.76	มาก	3.91	0.77	มาก
3. จำนวนวันการลา การขาด การหนีเรียน	3.38	0.89	ปาน	3.30	0.88	ปาน	3.45	1.03	ปาน	3.54	0.86	มาก	3.61	0.74	มาก
4. ความสนใจเฉพาะด้านของผู้เรียน	3.64	0.70	มาก	3.63	0.84	มาก	3.72	0.72	มาก	3.80	0.73	มาก	3.89	0.70	มาก
5. ข้อมูลความสามารถพิเศษของผู้เรียน	3.72	0.72	มาก	3.68	0.75	มาก	3.71	0.78	มาก	3.83	0.85	มาก	3.88	0.81	มาก
6. สารสนเทศด้านสุขภาพและสมรรถภาพ	3.83	0.70	มาก	3.92	0.96	มาก	3.95	0.73	มาก	3.94	0.76	มาก	3.97	0.76	มาก
7. ข้อมูลการได้รับรางวัล เกียรติบัตร	3.59	0.88	มาก	3.65	0.77	มาก	3.68	0.77	มาก	3.71	0.80	มาก	3.74	0.86	มาก
8. สมุดบันทึกความดี	3.87	0.78	มาก	3.87	0.74	มาก	4.00	0.78	มาก	3.78	0.87	มาก	3.95	0.86	มาก
9. บันทึกความประพฤติจากฝ่ายปกครอง	3.99	0.73	มาก	3.68	0.91	มาก	3.99	0.72	มาก	3.86	0.89	มาก	3.95	0.83	มาก
10. ข้อมูลอาชีพ รายได้ของผู้ปกครอง	3.68	0.73	มาก	3.65	0.79	มาก	3.71	0.81	มาก	3.77	0.84	มาก	3.79	0.66	มาก
รวม	3.74	0.76	มาก	3.72	0.82	มาก	3.77	0.80	มาก	3.82	0.82	มาก	3.89	0.77	มาก

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีการใช้สารสนเทศด้านผู้เรียน ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.74, 3.72, 3.77, 3.82, และ 3.89 ตามลำดับ) ทุกกลุ่มสาระ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่ม มีระดับการใช้สารสนเทศทุกรายการอยู่ในระดับมาก ยกเว้น สารสนเทศเกี่ยวกับจำนวนวันลา การขาด การหนีเรียน ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยการใช้อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.38, 3.30, 3.45 ตามลำดับ) ส่วนครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยการใช้อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.54, 3.61 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ของครูผู้ทำหน้าที่ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ทำงานที่นิเทศ

สารสนเทศด้านหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร	กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ทำงานที่นิเทศ														
	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		คณิตศาสตร์		วิทยาศาสตร์		สังคมศึกษา ศาสนาฯ (n=67)		S.D.				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
1. นโยบายการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ	3.87	0.80	มาก	3.77	0.74	มาก	3.95	0.67	มาก	3.97	0.72	มาก	3.92	0.93	มาก
2. มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ	3.70	0.75	มาก	3.72	0.76	มาก	3.92	0.73	มาก	3.86	0.68	มาก	3.83	0.90	มาก
3. การจัดการศึกษาคตาม พ.ร.บ. การศึกษา แห่งชาติ	3.65	0.81	มาก	3.81	0.86	มาก	3.87	0.79	มาก	3.89	0.75	มาก	3.92	0.91	มาก
4. มาตรฐานการเรียนรู้ของแต่ละระดับชั้น	4.13	0.72	มาก	4.20	0.73	มาก	4.17	0.77	มาก	4.33	0.73	มาก	4.32	0.66	มาก
5. นโยบายเขตพื้นที่การศึกษาที่โรงเรียน สังกัด	3.29	1.13	ปาน	3.25	1.11	ปาน	3.49	1.08/	ปาน	3.50	1.14	ปาน	3.45	1.01	ปาน
6. นโยบายการจัดการเรียนการสอนของ โรงเรียน	4.01	0.84	มาก	4.23	0.69	มาก	4.18	0.66	มาก	4.12	0.76	มาก	4.12	0.75	มาก
7. หลักสูตรท้องถิ่น	3.58	0.86	มาก	3.68	0.81	มาก	3.67	0.89	มาก	3.62	0.82	มาก	3.74	0.86	มาก
8. หลักสูตรสถานศึกษา	3.85	0.85	มาก	4.00	0.71	มาก	4.03	0.77	มาก	4.06	0.72	มาก	4.02	0.73	มาก
9. ระบบประกันคุณภาพ	3.77	0.75	มาก	3.77	0.85	มาก	3.78	0.74	มาก	3.85	0.85	มาก	3.79	0.92	มาก
10. แผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	4.46	0.71	มาก	4.46	0.65	มาก	4.28	0.79	มาก	4.43	0.70	มาก	4.44	0.68	มาก
11. เทคนิคการสอนและถ่ายทอดความรู้	4.32	0.71	มาก	4.22	0.66	มาก	4.24	0.69	มาก	4.22	0.67	มาก	4.27	0.69	มาก

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

สารสนเทศด้านหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร	กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ทำหน้าที่พิเศษ														
	ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ		คณิตศาสตร์		วิทยาศาสตร์		สังคมศึกษา		ภาษา				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
12. รายการสื่อที่สนับสนุนการเรียนการสอน	3.46	1.22	ปาน	3.48	1.03	ปาน	4.48	1.01	มาก	3.52	1.01	มาก	3.47	1.05	ปานกลาง
13. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนการสอน	4.22	0.78	มาก	4.28	0.76	มาก	4.17	0.84	มาก	4.26	0.77	มาก	4.27	0.75	มาก
14. ผู้มีครูแต่ละสาระการเรียนรู้	3.62	0.94	มาก	3.73	0.84	มาก	3.79	0.79	มาก	3.83	0.91	มาก	3.80	0.82	มาก
15. ข้อมูลสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร	3.55	0.94	มาก	3.63	0.88	มาก	3.55	0.93	มาก	3.72	0.85	มาก	3.68	0.84	มาก
16. ตารางการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนของโรงเรียน	3.67	0.93	มาก	3.70	0.88	มาก	3.72	0.98	มาก	3.69	0.91	มาก	3.86	0.78	มาก
17. การพัฒนาบุคลากร โดยการใช้การศึกษาต่อ ที่อบรมมา	3.67	0.72	มาก	3.85	0.57	มาก	3.83	0.62	มาก	3.92	0.75	มาก	3.85	0.58	มาก
รวม	3.81	0.85	มาก	3.86	0.79	มาก	3.94	0.74	มาก	3.92	0.80	มาก	3.82	0.81	มาก

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ประเทศ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีการใช้สารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.81, 3.86, 3.94, 3.92 และ 3.82 ตามลำดับ) ทุกกลุ่มสาระ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการใช้สารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยการใช้อยู่ในระดับมาก ยกเว้นสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบายเขตพื้นที่การศึกษาที่โรงเรียนสังกัด (\bar{X} =3.29, 3.25, 3.49, 3.50 และ 3.45 ตามลำดับ) ซึ่งทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.19 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศด้านชุมชน ของครูผู้ทำหน้าที่ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ทำงานที่พิเศษ

สารสนเทศด้านชุมชน	กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ทำงานที่พิเศษ														
	ภาษาไทย			ภาษาต่างประเทศ			คณิตศาสตร์			วิทยาศาสตร์					
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล			
1. ข้อมูลประวัติของชุมชน	3.28	0.95	ปาน	3.17	0.84	ปาน	3.37	0.80	ปาน	3.37	0.84	ปาน	3.38	0.89	ปาน
2. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้นำชุมชน	2.94	1.01	ปาน	2.88	0.90	ปาน	3.05	0.86	ปาน	3.14	0.96	ปาน	3.29	1.00	ปาน
3. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพของชุมชน	3.26	0.91	ปาน	3.20	0.87	ปาน	3.44	0.75	ปาน	3.31	0.91	ปาน	3.47	0.89	ปาน
4. จุดเด่นและจุดด้อยของชุมชน	2.91	0.95	ปาน	2.97	0.98	ปาน	3.13	0.87	ปาน	3.15	0.98	ปาน	3.26	0.93	ปาน
5. ข้อมูลแหล่งทรัพยากรชุมชน	3.29	0.92	ปาน	3.47	0.83	ปาน	3.47	0.89	ปาน	3.51	0.93	มาก	3.62	0.79	มาก
6. ความต้องการการศึกษาของชุมชน	3.12	1.05	ปาน	3.20	1.07	ปาน	3.27	0.99	ปาน	3.34	0.95	ปาน	3.33	0.84	ปาน
7. กิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียน	3.26	1.14	ปาน	3.35	1.03	ปาน	3.49	0.98	ปาน	3.48	0.97	ปาน	3.55	0.93	มาก

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

สถานศึกษาค้นชุมชน	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		คณิตศาสตร์		วิทยาศาสตร์		สังคมศึกษา ศาสนาฯ					
	\bar{X}	S.D.	แปล	S.D.	\bar{X}	S.D.	แปล	S.D.	\bar{X}	S.D.				
	(n=67)		(n=67)		(n=67)		(n=67)		(n=67)					
8. ความร่วมมือและการสนับสนุนระหว่างโรงเรียน	3.28	1.04	ปาน	0.97	มาก	3.54	1.01	มาก	3.54	1.00	มาก	3.48	0.94	ปาน
กับชุมชน			กลาง											กลาง
9. รายชื่อหน่วยงานในชุมชน	3.14	1.16	ปาน	0.98	ปาน	3.27	0.96	ปาน	3.25	1.03	ปาน	3.27	0.93	ปาน
ทั้งภาครัฐและเอกชน			กลาง		กลาง			กลาง			กลาง			กลาง
10. แหล่งประกอบการในชุมชน	3.46	0.88	ปาน	0.87	มาก	3.59	0.82	มาก	3.58	0.86	มาก	3.64	0.69	มาก
ข้อมูลมีปัญญาชาวบ้าน	3.42	0.91	ปาน	0.90	มาก	3.58	0.97	มาก	3.58	0.90	มาก	3.73	0.81	มาก
			กลาง											
รวม	3.21	0.99	ปาน	0.90	ปาน	3.38	0.81	ปาน	3.38	0.93	ปาน	3.45	0.87	ปาน
			กลาง		กลาง			กลาง			กลาง			กลาง

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในภาพรวม มีการใช้สารสนเทศ ด้านชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.21, 3.23, 3.38, 3.38$ และ 3.45 ตามลำดับ) ทุกกลุ่มสาระ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ มีค่าเฉลี่ยการใช้อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน ความร่วมมือและการสนับสนุนระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แหล่งประกอบการในชุมชน และข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและระดับปานกลางคละกัน

ตารางที่ 4.20 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

สารสนเทศที่ใช้	กลุ่มสาระการเรียนรู้										F-test
	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		คณิตศาสตร์		วิทยาศาสตร์		สังคมฯ		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านครูผู้สอน	3.80	0.71	3.74	0.82	3.68	0.82	3.80	0.83	3.76	0.79	0.51
2. ด้านผู้เรียน	3.74	0.76	3.72	0.82	3.77	0.80	3.82	0.82	3.89	0.77	0.89
3. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	3.81	0.85	3.86	0.79	3.94	0.74	3.92	0.80	3.82	0.81	0.56
4. ด้านชุมชน	3.21	0.99	3.23	0.90	3.38	0.81	3.38	0.93	3.45	0.87	1.39
รวม	3.64	0.82	3.63	0.83	3.69	0.79	3.73	0.84	3.73	0.69	1.06

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างกัน มีการใช้สารสนเทศ ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 ปัญหาในการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหาในการใช้สารสนเทศเพื่อการนิเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสารสนเทศที่ใช้ ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน สารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร และด้านชุมชน ปรากฏดังรายละเอียดในตารางที่ 4.21 ถึง ตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.21 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาในการใช้สารสนเทศเพื่อการนิเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสารสนเทศ

กลุ่มสารสนเทศ	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านครูผู้สอน	3.33	1.69	ปานกลาง
2. ด้านผู้เรียน	3.35	0.92	ปานกลาง
3. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	3.35	0.93	ปานกลาง
4. ด้านชุมชน	3.62	1.14	มาก
รวม	3.41	0.99	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ มีระดับปัญหาในการใช้สารสนเทศเพื่อการนิเทศ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.41$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสารสนเทศ ปรากฏว่า สารสนเทศด้านชุมชน ($\bar{X}=3.62$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนสารสนเทศด้านผู้เรียน ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร และด้านครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.35, 3.35$ และ 3.33 ตามลำดับ)

เมื่อวิเคราะห์ปัญหาการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ในแต่ละด้านจำแนกเป็นรายข้อ ปรากฏดังรายละเอียด ในตารางที่ 4.22 ถึง ตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.22 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาในการใช้สารสนเทศเพื่อการนิเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาลสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสารสนเทศ ด้านครูผู้สอน

กลุ่มสารสนเทศด้านครูผู้สอน	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ความครอบคลุมเนื้อหาของสารสนเทศที่ต้องการ	3.41	0.88	ปานกลาง
2. ความเพียงพอของสารสนเทศ	3.43	0.89	ปานกลาง
3. ความทันสมัยของสารสนเทศ	3.50	0.91	ปานกลาง
4. ตรงกับความต้องการของสารสนเทศที่มีอยู่ในปัจจุบัน	3.38	0.92	ปานกลาง
5. ความถูกต้องของสารสนเทศที่ใช้	3.36	0.93	ปานกลาง
6. ความหลากหลายของรูปแบบสารสนเทศ	3.38	0.90	ปานกลาง
7. ความสะดวกในการใช้แหล่งสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ	3.45	0.96	ปานกลาง
8. ข้อมูลด้านการแหล่งจัดเก็บสารสนเทศ	3.40	0.94	ปานกลาง
9. ความเพียงพอของเครื่องมืออุปกรณ์หรือสื่อในการค้นคว้า	3.54	0.99	มาก
10. ความเพียงพอของเครื่องมือ อุปกรณ์หรือสื่อในการจัดเก็บสารสนเทศ	3.46	0.94	ปานกลาง
11. การให้คำแนะนำเพื่อการสืบค้นสารสนเทศของเจ้าหน้าที่	3.40	0.96	ปานกลาง
12. ภาษาของสารสนเทศที่ใช้งาน	2.21	1.09	น้อย
13. การจัดเก็บสารสนเทศอย่างเป็นระบบและเข้าถึงง่าย	3.39	0.95	ปานกลาง
รวม	3.33	1.69	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาลสินธุ์ มีระดับปัญหาด้านครูผู้สอน ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.33$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ความเพียงพอของเครื่องมืออุปกรณ์หรือสื่อในการค้นคว้า ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.54$) ส่วนภาษาของสารสนเทศที่ใช้งาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.21$)

ตารางที่ 4.23 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาในการใช้สารสนเทศเพื่อการนิเทศ
ของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสารสนเทศ ด้านผู้เรียน

กลุ่มสารสนเทศด้านผู้เรียน	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ความครอบคลุมเนื้อหาของสารสนเทศที่ต้องการ	3.54	0.89	มาก
2. ความเพียงพอของสารสนเทศ	3.44	0.92	ปานกลาง
3. ความทันสมัยของสารสนเทศ	3.45	0.92	ปานกลาง
4. ตรงกับความต้องการของสารสนเทศที่มีอยู่ในปัจจุบัน	3.42	0.89	ปานกลาง
5. ความถูกต้องของสารสนเทศที่ใช้	3.39	0.88	ปานกลาง
6. ความหลากหลายของรูปแบบสารสนเทศ	3.42	0.88	ปานกลาง
7. ความสะดวกในการใช้แหล่งสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ	3.46	0.95	ปานกลาง
8. ข้อมูลด้านการแหล่งจัดเก็บสารสนเทศ	3.40	0.94	ปานกลาง
9. ความเพียงพอของเครื่องมืออุปกรณ์หรือสื่อในการ ค้นคว้า	3.60	0.93	มาก
10. ความเพียงพอของเครื่องมือ อุปกรณ์หรือสื่อในการ จัดเก็บสารสนเทศ	3.48	0.89	ปานกลาง
11. การให้คำแนะนำเพื่อการสืบค้นสารสนเทศของ เจ้าหน้าที่	3.36	0.94	ปานกลาง
12. ภาษาของสารสนเทศที่ใช้งาน	2.18	1.04	น้อย
13. การจัดเก็บสารสนเทศอย่างเป็นระบบและเข้าถึงง่าย	3.42	0.92	ปานกลาง
รวม	3.35	0.92	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ มีระดับปัญหาด้านผู้เรียน ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X}=3.35$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น
ความเพียงพอของเครื่องมืออุปกรณ์หรือสื่อในการค้นคว้า และความครอบคลุมเนื้อหาของ

สารสนเทศที่ต้องการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X}=3.60, 3.54$ ตามลำดับ) ส่วนภาษาของสารสนเทศที่ใช้งาน มีค่าเฉลี่ยปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.18$)

ตารางที่ 4.24 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาในการใช้สารสนเทศเพื่อการนิเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มสารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร

กลุ่มสารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ความครอบคลุมเนื้อหาของสารสนเทศที่ต้องการ	3.54	0.97	มาก
2. ความเพียงพอของสารสนเทศ	3.43	0.93	ปานกลาง
3. ความทันสมัยของสารสนเทศ	3.44	0.91	ปานกลาง
4. ตรงกับความต้องการของสารสนเทศที่มีอยู่ในปัจจุบัน	3.45	0.95	ปานกลาง
5. ความถูกต้องของสารสนเทศที่ใช้	3.39	0.95	ปานกลาง
6. ความหลากหลายของรูปแบบสารสนเทศ	3.45	0.91	ปานกลาง
7. ความสะดวกในการใช้แหล่งสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ	3.44	0.95	ปานกลาง
8. ข้อมูลด้านการแหล่งจัดเก็บสารสนเทศ	3.43	0.99	ปานกลาง
9. ความเพียงพอของเครื่องมืออุปกรณ์หรือสื่อในการค้นคว้า	3.56	0.88	มาก
10. ความเพียงพอของเครื่องมือ อุปกรณ์หรือสื่อในการจัดเก็บสารสนเทศ	3.50	0.87	ปานกลาง
11. การให้คำแนะนำเพื่อการสืบค้นสารสนเทศของเจ้าหน้าที่	3.37	0.94	ปานกลาง
12. ภาษาของสารสนเทศที่ใช้งาน	2.17	1.01	น้อย
13. การจัดเก็บสารสนเทศอย่างเป็นระบบและเข้าถึงง่าย	3.45	0.93	ปานกลาง
รวม	3.35	0.93	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ มีระดับปัญหาด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.35$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ทุกรายการมีปัญหาค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ความเพียงพอของเครื่องมืออุปกรณ์หรือสื่อในการค้นคว้า และความครอบคลุมเนื้อหาของสารสนเทศที่ต้องการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56, 3.54$ ตามลำดับ) ส่วนภาษาของสารสนเทศที่ใช้งาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.17$)

ตารางที่ 4.25 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาในการใช้สารสนเทศ ของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาลสินธุ์จำแนกตามกลุ่มสารสนเทศด้านชุมชน

กลุ่มสารสนเทศด้านชุมชน	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ความครอบคลุมเนื้อหาของสารสนเทศที่ต้องการ	3.79	1.15	มาก
2. ความเพียงพอของสารสนเทศ	3.71	1.14	มาก
3. ความทันสมัยของสารสนเทศ	3.71	1.17	มาก
4. ตรงกับความต้องการของสารสนเทศที่มีอยู่ในปัจจุบัน	3.69	1.18	มาก
5. ความถูกต้องของสารสนเทศที่ใช้	3.64	1.13	มาก
6. ความหลากหลายของรูปแบบสารสนเทศ	3.67	1.14	มาก
7. ความสะดวกในการใช้แหล่งสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ	3.75	1.08	มาก
8. ข้อมูลด้านการแหล่งจัดเก็บสารสนเทศ	3.70	1.17	มาก
9. ความเพียงพอของเครื่องมืออุปกรณ์หรือสื่อในการค้นคว้า	3.87	1.18	มาก
10. ความเพียงพอของเครื่องมือ อุปกรณ์หรือสื่อในการจัดเก็บสารสนเทศ	3.81	1.17	มาก
11. การให้คำแนะนำเพื่อการสืบค้นสารสนเทศของเจ้าหน้าที่	3.71	1.21	มาก
12. ภาษาของสารสนเทศที่ใช้งาน	2.25	1.01	น้อย
13. การจัดเก็บสารสนเทศอย่างเป็นระบบและเข้าถึงง่าย	3.77	1.16	มาก
รวม	3.62	1.14	มาก

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาลสินธุ์ มีระดับปัญหาด้านชุมชน ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.62$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ทุกรายการมีปัญหาค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ความเพียงพอของเครื่องมืออุปกรณ์หรือสื่อในการค้นคว้า และความครอบคลุมเนื้อหาของสารสนเทศที่ต้องการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56, 3.54$ ตามลำดับ) ส่วนภาษาของสารสนเทศที่ใช้งาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.17$)

ตารางที่ 4.25 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาในการใช้สารสนเทศ ของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาลสินธุ์จำแนกตามกลุ่มสารสนเทศด้านชุมชน

กลุ่มสารสนเทศด้านชุมชน	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ความครอบคลุมเนื้อหาของสารสนเทศที่ต้องการ	3.79	1.15	มาก
2. ความเพียงพอของสารสนเทศ	3.71	1.14	มาก
3. ความทันสมัยของสารสนเทศ	3.71	1.17	มาก
4. ตรงกับความต้องการของสารสนเทศที่มีอยู่ในปัจจุบัน	3.69	1.18	มาก
5. ความถูกต้องของสารสนเทศที่ใช้	3.64	1.13	มาก
6. ความหลากหลายของรูปแบบสารสนเทศ	3.67	1.14	มาก
7. ความสะดวกในการใช้แหล่งสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ	3.75	1.08	มาก
8. ข้อมูลด้านการแหล่งจัดเก็บสารสนเทศ	3.70	1.17	มาก
9. ความเพียงพอของเครื่องมืออุปกรณ์หรือสื่อในการค้นคว้า	3.87	1.18	มาก
10. ความเพียงพอของเครื่องมือ อุปกรณ์หรือสื่อในการจัดเก็บสารสนเทศ	3.81	1.17	มาก
11. การให้คำแนะนำเพื่อการสืบค้นสารสนเทศของเจ้าหน้าที่	3.71	1.21	มาก
12. ภาษาของสารสนเทศที่ใช้งาน	2.25	1.01	น้อย
13. การจัดเก็บสารสนเทศอย่างเป็นระบบและเข้าถึงง่าย	3.77	1.16	มาก
รวม	3.62	1.14	มาก

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาลสินธุ์ มีระดับปัญหาด้านชุมชน ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.62$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้าน
ภาษาของสารสนเทศที่ใช้งาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.25$)

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ ศึกษาระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ พร้อมทั้งเปรียบเทียบระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ จำแนกตามขนาดโรงเรียน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ และศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ สรุปผลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์

1.1.2 เพื่อศึกษาระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์

1.1.3 เพื่อเปรียบเทียบระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ

1.1.4 เพื่อศึกษาระดับปัญหาการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2551 จำนวน 335 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบบมาตราประมาณค่า ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในระหว่าง วันที่ 1 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2551 ถึงวันที่ 25 เดือนตุลาคม 2551 แบบสอบถามที่ส่งไป จำนวน 335 ชุด ได้รับกลับคืน จำนวน 335 ชุด แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนคิดเป็นร้อยละ 100 เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 12 สัปดาห์

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำไปประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

- 1) ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาความถี่และค่าร้อยละ
- 2) ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 3) เปรียบเทียบระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าความแปรปรวนและหาค่าความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ้
- 4) ปัญหาการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

1.3 ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1.3.1 ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ มีการใช้สารสนเทศเรียงจากค่าร้อยละสูงสุดในแต่ละรายการ ได้แก่ สารสนเทศด้านผู้เรียนสารสนเทศที่ใช้การรวบรวมมาจากงานวิชาการของโรงเรียน มีการสืบค้นสารสนเทศด้วยตนเอง ใช้สารสนเทศที่เป็นภาษาไทยเป็นหลัก มีการใช้สารสนเทศที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก ส่วนระยะเวลาในการรวบรวมสารสนเทศนั้นมีเวลาไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับการใช้ข้อมูล มีการใช้สารสนเทศที่ไม่มีความแน่นอน ทางด้านความทันสมัยของเนื้อหาขึ้นอยู่กับความต้องการ อีกทั้ง

สารสนเทศที่รวบรวมได้มาจะมีการจัดเป็นแฟ้มเอกสารแยกตามหัวข้อ มีการรวบรวมไว้เพื่อใช้เฉพาะตนเอง และมีความรู้ความสามารถในการสืบค้นอยู่ในระดับปานกลาง

1.3.2 ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ มีการใช้สารสนเทศในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับได้แก่ หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านผู้เรียน และด้านครูผู้สอน ส่วนด้านชุมชนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

1.3.3 ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการใช้สารสนเทศทุกด้านไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาการใช้สารสนเทศแต่ละด้าน ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ปรากฏว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีระดับการใช้สารสนเทศ ด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้าน อื่น ๆ นอกนั้น ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนทุกขนาดมีระดับการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน

1.3.4 ระดับปัญหาการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า ด้านชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านผู้เรียน ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร และด้านครูผู้สอนนั้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

2. อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัย การใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ พบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ดังนี้

2.1 สมมติฐาน : ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีระดับการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน

ผลจากการวิจัย พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ที่มีขนาดต่างกัน มีระดับการใช้สารสนเทศในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาทุกขนาด มีกระบวนการนิเทศในโรงเรียนที่คล้าย ๆ กัน ประกอบกับมีคู่มือและรายละเอียดของหลักสูตรนั้นได้รับมาหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานนิเทศก์

ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือได้รับจากกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด จึงทำให้กระบวนการนิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จึงไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศในด้านอื่น ๆ จะพบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศที่สังกัด โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กมีการใช้สารสนเทศเพื่อการนิเทศในโรงเรียนที่คล้ายคลึงกัน แตกต่างกับจากครูผู้ทำหน้าที่นิเทศที่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะขนาดองค์กรที่ขยายตัวมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของประยูร ธีรภัทรางกูร (2537) ที่ว่า ขนาดขององค์กรที่ขยายตัวขึ้น ทั้งด้านบุคลากร ทรัพย์สิน และงบประมาณ ทำให้เกิดความสลับซับซ้อนในการทำงานมากขึ้น เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความต้องการสารสนเทศที่แตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศในภาพรวม จำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศที่สังกัด โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีการใช้สารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากขนาดของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับงานบริหารวิชาการ ซึ่งระดับการใช้สารสนเทศมักจะสัมพันธ์กับระดับการบริหาร สอดคล้องกับการศึกษาที่ประยูร ธีรภัทร (2547) ที่พบว่า การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน สังกัดกรมสามัญศึกษาเขต 11 นั้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการใช้สารสนเทศในระดับปานกลาง และโรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษมีการใช้สารสนเทศในระดับมาก และในการศึกษาของสิริภูมิ ดา สิทธิบุญ (2541) พบว่า ครูสังคมศึกษาที่สังกัดขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน มีระดับการใช้การใช้สารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนแตกต่างกัน นอกจากนั้นขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกันยังส่งผลให้ระบบการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนด้วย ดังที่ปรากฏในการศึกษาของ ธีระศักดิ์ มุสิกวัน (2543) ที่พบว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่มีการปฏิบัติด้านการจัดการสารสนเทศในระดับมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสามารถใช้เป็นข้อมูลการจัดการสารสนเทศของงานบริหารวิชาการได้เป็นอย่างดี

สำหรับการใช้สารสนเทศด้านชุมชน จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนขนาดเล็กมีการใช้สารสนเทศด้านชุมชนมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดเล็กเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนขนาดเล็กจึงมีความใกล้ชิดกับชุมชนสูงกว่า โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ซึ่งมักตั้งอยู่ในเขตเมือง ซึ่งเป็นชุมชนใหญ่ จึงทำให้ระดับการใช้สารสนเทศของชุมชนน้อยกว่า

2.2 สมมติฐาน : ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างกัน มีระดับการใช้ สารสนเทศแตกต่างกัน

ผลจากการวิจัย พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ที่สังกัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน มีการใช้
สารสนเทศที่ไม่แตกต่างกันทั้งในระดับภาพรวมและรายด้าน และพบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่แตกต่างกันมีการใช้สารสนเทศด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านหลักสูตรและ
การบริหารหลักสูตร และด้านชุมชนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจ
เนื่องมาจาก การนิเทศใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนวิธีการ และ
วัตถุประสงค์ในการนิเทศที่ชัดเจน สารสนเทศที่ครูผู้นิเทศใช้ประกอบการนิเทศจึงมีความคล้ายคลึง
กันไม่ว่าจะนำไปใช้ประกอบการนิเทศในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่แตกต่างกันก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับ
การศึกษาของฐาปณี สีเฉลียว (2544) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้สารสนเทศทางการศึกษาจาก
อินเทอร์เน็ตของอาจารย์ นิสิต มหาวิทยาลัยของรัฐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า อาจารย์สังกัด
กลุ่มวิชาต่างกัน มีสภาพการใช้สารสนเทศทางการศึกษาจากอินเทอร์เน็ต โดยรวมและรายด้านไม่
แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจมีค่าเฉลี่ยระดับการใช้แตกต่างกันขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่ครูผู้นิเทศต้องการใช้ เช่น
จะพบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จะมีค่าเฉลี่ย
การใช้สารสนเทศด้านชุมชนมากกว่าครูผู้นิเทศในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ สรุปได้ว่าการใช้
สารสนเทศเป็นเรื่องของปัจเจกบุคคล

3. ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัย

จากผลการวิจัย ซึ่งพบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ มีการใช้สารสนเทศด้านชุมชนโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ
ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 โรงเรียนควรมีการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน หรือเชื่อมโยงประสานงานกับ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้มีการจัดเก็บสารสนเทศของชุมชนอย่างมีระบบเป็นปัจจุบัน
เช่น ข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้าน แหล่งประกอบการในชุมชน เป็นต้น พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการใช้
สารสนเทศด้านชุมชนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้ครูและโรงเรียนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนมี
สารสนเทศในเชิงบริบทของสังคมประกอบการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น

3.1.2 หน่วยงานต้นสังกัด เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานนิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ควรมีการกำหนดแผน/โครงการ เพื่อพัฒนาสารสนเทศด้านชุมชนให้เพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการใช้สารสนเทศดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพในเชิงลึกเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลของชุมชน หรือการสืบค้นสารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ

3.2.2 ควรมีการศึกษาสภาพและระดับการใช้สารสนเทศเพื่อการนิเทศหรือเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงนำไปสู่การฝึกอบรมและพัฒนาสมรรถภาพของครูผู้สอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544*
 กรุงเทพมหานคร กรมวิชาการ
- กรมสามัญศึกษา (2531) *ภาระหน้าที่และลักษณะงานของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา*
 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
- . (2536) *การพัฒนากระบวนบริหารงานของโรงเรียน กรุงเทพมหานคร กองแผนงาน*
 (อัคราณา)
- . (2537) *การนิเทศภายในโรงเรียน กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา*
- . (2539) *เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2539 กรุงเทพมหานคร*
 กรมสามัญศึกษา
- กรองทอง จิระเชชากุล (2540) “ความต้องการการนิเทศการสอนพลศึกษาของครูผู้สอนพลศึกษา
 ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน” *ปริชญานิพนธ์*
 การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- . (2550) *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน กรุงเทพมหานคร ชารอักษร*
- กิตติมา ปรีดีดิถ (2532) *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น กรุงเทพมหานคร*
 อักษราพัฒนา
- ครรชิต มัลลียงส์ (2538) “เทคโนโลยีสารสนเทศคืออะไร” *วารสารการศึกษาแห่งชาติ* 29
 (ธันวาคม 2537 – มกราคม 2538) : 3
- คณาจารย์สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. (2545) “สังคมสารสนเทศ” ค้นคืนวันที่ 20 สิงหาคม 2550
 จาก <http://dusithost.dusit.ac.th/~librarian/myweb/Chapter1.html>
- คณาจารย์สาขาบรรณารักษ์และสารสนเทศศาสตร์ คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัย
 มหาสารคาม (2549) *เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้*
ตลอดชีวิต พิมพ์ครั้งที่ 3 แก้ไขเพิ่มเติม อภิชชาติการพิมพ์ มหาสารคาม
- จิราภรณ์ สุทธิมมสภา (2538) “สารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรการศึกษา” ใน *ประมวลสาระชุด*
วิชาการบริหารทรัพยากรการศึกษา หน้าที่ 12 หน้า 9-11 นนทบุรี
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- ซัด บุญญา (2546) “หลักการและแนวคิดในการนิเทศการศึกษายุคใหม่” ค้นคืนวันที่ 15 มกราคม
 2551 จาก http://www.nitesonline.net/warasan/8_chat.doc

- ชัยสิทธิ์ เถลิงมีประเสริฐ (2537) *สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์
ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชาคริต พิมพ์หล่อ (2546) “การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนบ้านหินแห่ อำเภอ
ลำโรง จังหวัดอุบลราชธานี” รายงานค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต สาขา
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ชารี มณีศรี (2538) *การนิเทศการศึกษา* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร โสภณการพิมพ์
- ชุตินา วัชรกุล (2544) “การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารโรงพยาบาลศูนย์และ
โรงพยาบาลทั่วไป ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ชุมพล ศฤงคารศิริ (2537) *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร
ป.สัมพันธ์พาณิชย์
- จูาปณี สีเฉลียว (2544) “สภาพและปัญหาการใช้สารสนเทศทางการศึกษาจากอินเทอร์เน็ตของ
อาจารย์ นิสิต นักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- เดือนใจ จันทร์แสง (2540) “ความต้องการการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์
- ธีระศักดิ์ มุสิกวัน (2543) “การจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร” วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- บันลือ พฤกษ์วัน (2535) *การนิเทศภายในโรงเรียน* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- บุญชม ศรีสะอาด (2532) *การวิจัยเบื้องต้น* พิมพ์ครั้งที่ 2 มหาสารคาม โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
- ประกิต สิริสุวรรณ (2545) “การศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหาร
โรงเรียนตามมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัด
นครปฐม” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

- ชัยสิทธิ์ เถลิงมีประเสริฐ (2537) *สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์
ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชาคริต พิมพ์หล่อ (2546) “การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียนบ้านหินแห่ อำเภอ
ลำโรง จังหวัดอุบลราชธานี” รายงานค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต สาขา
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ชารี มณีศรี (2538) *การนิเทศการศึกษา* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร โสภณการพิมพ์
- ชุตินา วัชรกุล (2544) “การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารโรงพยาบาลศูนย์และ
โรงพยาบาลทั่วไป ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ชุมพล ศฤงคารศิริ (2537) *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร
ป.สัมพันธ์พาณิชย์
- ฐาปนี สีเฉลียว (2544) “สภาพและปัญหาการใช้สารสนเทศทางการศึกษาจากอินเทอร์เน็ตของ
อาจารย์ นิสิต นักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- เดือนใจ จันทร์แสง (2540) “ความต้องการการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์
- ธีระศักดิ์ มุสิกวัน (2543) “การจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร” วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- บันลือ พฤกษ์วัน (2535) *การนิเทศภายในโรงเรียน* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- บุญชม ศรีสะอาด (2532) *การวิจัยเบื้องต้น* พิมพ์ครั้งที่ 2 มหาสารคาม โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทร์วิโรฒ มหาสารคาม
- ประกิต สิริสุวรรณ (2545) “การศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหาร
โรงเรียนตามมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัด
นครปฐม” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

- ประภาวดี สืบสนธิ์ (2533) “ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการสารสนเทศ การแสวงหา
สารสนเทศและการใช้แหล่งสารสนเทศ” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาพัฒนาการ
ทรัพยากรสารสนเทศ* หน่วยที่ 6 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
หน้า 307-324
- ประยูทธ เข้าชัยภูมิ (2540) “การศึกษาการใช้สารสนเทศของผู้บริหารกับคุณภาพการบริหารงาน
วิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11” *วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต* แขนงวิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาศึกษาศาสตร์
- ประยูร ชีรภัทรางกูล (2537) “การจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
เขตการศึกษา 11” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*
- ผ่องพันธ์ แพงบุคดี (2546) “การใช้สารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตในการสอนสังคมศึกษาในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต (สาขาวิชาสังคมศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น*
- ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์ (2537) “สารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรการศึกษา” ใน *ประมวลสาระ
ชุดวิชาการบริหารทรัพยากรการศึกษา* หน่วยที่ 12 หน้า 233-235 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์สุภาพ
- พันธุ์ยูทธ ชากำนัน (2541) “การใช้สารสนเทศของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ
ศึกษา ในจังหวัดขอนแก่น” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น*
- พิมพ์รำไพ เปรมสมิทธิ (2533) “การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการและการแสวงหาสารสนเทศ”
วารสารห้องสมุด 9, 34 (ตุลาคม-ธันวาคม : 7-22)
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2542) *การนิเทศการศึกษา; ทฤษฎีและการปฏิบัติ* ภาควิชาการ
บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- มยุรี จุลกันท์ (2538) “การคิดค่าบริการค้นหาสารสนเทศจากฐานข้อมูลซีดี-รอมในห้องสมุด
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และทัศนของผู้ใช้ต่อค่าบริการ” กรุงเทพมหานคร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- มาลี ลำสกุล (2546) “สารสนเทศศาสตร์เบื้องต้น” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาสารสนเทศศาสตร์
เบื้องต้น* หน่วยที่ 1 เล่ม 1 หน้า 3-4 นนทบุรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช สาขาศิลปศาสตร์

- มาลี ลำสกุล (2547) “ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ” ใน
ประมวลสาระชุดวิชาการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ หน่วยที่ 1 หน้า 5 นนทบุรี
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- แม่นมมาส ขวลิต (2533) “สารนิเทศและสารนิเทศศาสตร์” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาสารนิเทศ
 ศาสตร์เบื้องต้น* หน่วยที่ 1 เล่ม 1 หน้า 1 – 38 พิมพ์ครั้งที่ 2 นนทบุรี
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- เยาวภา ดวงอาจสงฆ์ (2547) “สภาพและปัญหาการใช้สารสนเทศอินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอน
 ของครูสังคมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น
 ที่เข้าร่วมโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา
 ศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาสังคมศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- รัตนา หมั่นเดช (2547) “การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงพยาบาล
 ชุมชน เขตภาคเหนือ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (แขนงวิชา
 สารสนเทศศาสตร์) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2538) *หลักการนิเทศการศึกษา* อาร์ทกราฟฟิค กรุงเทพมหานคร
 _____ (2530) *หลักการนิเทศการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- วินัย เกษมเศรษฐ (2527) “หลักการและเป้าหมายของการนิเทศการศึกษา” ในบทความทาง
 วิชาการเรื่องการนิเทศการศึกษา จากเอกสารประกอบการประชุมสัมมนาโครงการ
 พัฒนาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา ณ โรงเรียนราชินีบูรณะ
 จังหวัดนครปฐม ระหว่างวันที่ 13-15 กันยายน 2527 หน้า 1-29 กรุงเทพมหานคร
 กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา
- วิลาวัลย์ พรพิชรพงศ์ (2547) “เลือกใช้ ICT ที่หลากหลายให้เหมาะกับสไตล์การเรียนรู้”
สารนิเทศ (มมส.) 11,1 (มกราคม-มิถุนายน 2547 : 22-26)
- วิไลลักษณ์ สิงห์ไตรภพ (2539) “การแสวงหาสารนิเทศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร
 มหาบัณฑิต (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์) บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วิเศษศักดิ์ โศทรอาษา และคณะ (2542) *เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้* กรุงเทพมหานคร
 เซิร์ทเวฟเอ็ดดูเคชั่น

ศศิธร หวังค้ำกลาง (2542) “ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการเขียนงานทางวิชาการของ
อาจารย์ สถาบันราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ศิริภรณ์ นามสง่า (2543) “พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9” รายงานการศึกษา
ค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

http://doc.obec.go.th/doc/web_doc/ สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2552 เวลา 09.30 น.

สังัด อุทรานันท์ (2530) *การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎี และปฏิบัติ* พิมพ์ครั้งที่ 2

กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มิตรสยาม

_____ (2539) *การนิเทศการศึกษา* กรุงเทพมหานคร ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาพร อภิวัจโสกกุล (2545) “สภาพ ความต้องการ และปัญหาการใช้ระบบสารสนเทศในการ
บริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5”
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา)สถาบันราชภัฏ
หมู่บ้านจอมบึง

สมเกียรติ พรหมจรรย์ (2542) “ปัญหาการนิเทศการศึกษาโดยระบบเครือข่ายการนิเทศ ของ
ศึกษานิเทศก์และครูผู้ร่วมนิเทศ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9”
รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวโรกาสเสด็จเปิดงาน 12 ปี
รัตนราชสุดาสารสนเทศ พระราชดำริชวันที่ 20 พฤศจิกายน 2551 ณ โรงแรมมิราเคิล
แกรนด์ กรุงเทพมหานคร ค้นคืนเมื่อ 5 ธันวาคม 2551 จาก

<http://www.siamsouth.com/smf/index.php?topic=2630.0>

สะอาด เข้มสีดา (2547) “การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาศิลปศาสตร์

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534) การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน
 ประถมเอกสาร สน.ที่ 56/2534 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536) “รายงานการประเมินผลระบบนิเทศ
 การศึกษา” ในประเทศไทย กรุงเทพมหานคร ที พี พริน
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ หน่วยศึกษานิเทศก์ (2534) เทคนิคและ
 กระบวนการนิเทศ เอกสาร สน.ที่ 26/2534 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภา
 ลาดพร้าว
- สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน (2537) คู่มือผู้บริหารโรงเรียน : การพัฒนาโรงเรียนโดย
 ใช้ยุทธศาสตร์นิเทศภายใน เอกสารหมายเลข 6/2538 น่าน หน่วยศึกษานิเทศก์
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด (เอกสารอัดสำเนา)
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2549) มาตรฐาน
 การศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก:ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
[http://www.onesqa.or.th/th/whatsnew/index2.php?SystemModuleKey=113&
 SystemMenuID=1](http://www.onesqa.or.th/th/whatsnew/index2.php?SystemModuleKey=113&SystemMenuID=1) สืบค้นเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2552 เวลา 22.30 น.
- สิริยุดา สิทธิบุณ (2541) “การใช้และความต้องการใช้สารนิเทศของครูสังคมศึกษา ระดับ
 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น” วิทยานิพนธ์ปริญญา
 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สุทธนู ศรีไสย์ (2549) หลักการนิเทศการศึกษา กรุงเทพมหานคร คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุรศักดิ์ ปาเฮ (2545) “การนิเทศภายใน หัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน”
 วารสารวิชาการ 5, 8 (สิงหาคม) 25-31
- สุเวช ฌ หนองคาย (2541) “สารนิเทศและการบริการ” ใน สารนิเทศเพื่อการศึกษา คั่นคว่ำ
 หน้า 1-12 นครปฐม ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐม
- สุอารยะ ฐูป่าอ่าง (2542) “การแสวงหาสารนิเทศและการใช้สารนิเทศทางวิทยาศาสตร์ของ
 อาจารย์วิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 12 สังกัดกองการ
 มัธยมศึกษากรมสามัญศึกษา” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขา
 บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- อโณทัย นีกเว็น (2546) “สภาพปัญหาและความต้องการการใช้สารนิเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน
 เอกชน จังหวัดปราจีนบุรี” วิทยานิพนธ์ (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยบูรพา

- อารีย์ รั้งสิโยภาส (2542) *บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น* สงขลา สว่าง
การพิมพ์
- อุทัย บุญประเสริฐ และชโลมใจ กิงคาวัฒน์ (2528) *หลักการและแนวทางในการจัดการนิเทศ
ภายในสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์*
_____ (2540) *หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน กรุงเทพมหานคร*
เอส ดี เพรส
- เอี่ยมพร หลอดแก้วทองแดง (2532) “ความต้องการสารนิเทศเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาของ
ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ” *ปริญญานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต (วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์) บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*
- หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2540) *กลยุทธ์การบริหารเชิงคุณภาพ กรุงเทพมหานคร
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา*
_____ (2544) *แนวทางการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน กรุงเทพมหานคร หน่วย
ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา*
- เหรียญ รังษา (2549) “การเสริมสร้างประสิทธิภาพการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต1” *วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*
- Blackie, Edna and Joan M. Smith. (1981) “Student Information Needs and Library User
Education, *Education Libraries Bulletin*”. 24(3) : 16-23 ; Autumn
- Covell, D.G. (1985). “Information Needs in Office Practice : are They Being Met?”. *Annals
of International Medicine*. 103(4): 596-599.
- Evans, Linda. (2002). “What is Teacher Development?”. *Oxford Review of Education*. 28(1):
123-137.
- Eye Glen G. and Netzer. (1965). *Supervision of Instruction*. New York: Harper & Row
Publisher.
- Fowler-Finn, Thomas Francis. (1981). “The Effects of School Climate and Selected School
Climate Variables on the Outcomes of Clinical Supervision” *Dissertation
Abstracts International*. 41, 7 (January) 2911-A (CD-ROM)
- Glickman, Carl D. (1985) *Supervision of Instruction*, Newton, Massachusetts: Allyn and Bacon,

- Goldhammer, Robert, Anduson, Robert H. and Krajewski, Robert J, (1980) *Clinical Supervision*.
New York : Holt Rinechart and Winston,.
- Gwynn Jhon Minor. (1974). *Theory and Practice of Supervision*. New York: Dodd, Mead
- Hadley, Rosa Rice. (1982). "An Investigation of the Relationship of the Supervisory Strategies
and Emotional Exaustion of Teachers" *Dissertation Abstracts International*. 43, 3
(September) 605-A (CD-ROM)
- Harris, Ben M. (1975). *Supervisory Behavior in Education*. Englewood Cliffs, New York:
Prentice-Hall.
- Hiland, Leah Ferin. (1974). *Information Needs and the Information System by Social
Studies Teachers in Six Secondary Public Schools*. *Dissertation Abstracts
International*.34: 4299-A
- Holmes, Gloria Price. (1987). "An Analysis of the Information-Seeking Behavior of Science
Teacher in Selected Secondary Public School in Florida". *Dissertation Abstract
International*. 48 (August): 240-A.
- Linda (2002) <http://dusithort.dusit.ac.th/~labrarianl/myweb/Chapter1.html>
- Marks, James Rodert, Stoops, Emery and Stoops, Jouce King, (1978) *Handbook of Educational
Supervision : A Guide for the Practice*. Boston : Allyn and Bacon
- Osiobe, Achavweeko Stephen. (1984) "Use of Information Resources by Faculty and Students in
Nigerian Medical School," *Dissertation Abstracts International*. 45(6) : 1562-A-
1563-A; (December)
- Parks, Darrell L. (1973). "Local Vocational and Technical Education Supervisor" *Information
Series No.74* : 1-22.
- Spears, Harrold. (1967). *Improving the Supervision of Instruction*. New York: Prentice-Hall
- Sheppard, Margaret O. (1983) "Information Seeking by TAFE Trade Student-Teachers,"
Australian Academic and Research Libraries. 14 : 149-157 ; (September)
- Thobega, Moreetsi and Miller, Greg.(2007) *Supervisory Behaviors of Cooperative Agricultural
Education Teachers*. *Journal of Agricultural Education*. 48(1) : 64-74.
- Uibu, Krista, Kikas, Eve. (2008) "The Role of a Primary School Teacher in the Information
Society". *Scandinavian Journal of Educational Research*. 52(5) : 459-480.

Wiles , Kimbell and Lovell, John T. (1983). *Supervision for Better Schools*. 3rd ed. Englewood Cliffs, New York: Prentice-Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

1. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถพร จินะวัฒน์ ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
 สถานที่ทำงาน แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 วุฒิการศึกษา กศ.บ. (สังคมศึกษา), ค.ม. (การศึกษานอกระบบ โรงเรียน), ค.ค.
 (บริหารการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ มีความเชี่ยวชาญด้านการสอน สาขาบริหารการศึกษา
 การศึกษานอกโรงเรียน และด้านสังคมศึกษา

2. ชื่อ นายวัชร วาริขันธ์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
 กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา
 สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัด
 กาฬสินธุ์
 วุฒิการศึกษา กศ.ม. บริหารการศึกษา
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ
 มีประสบการณ์และชำนาญ ด้านการนิเทศการศึกษา
 มีความสามารถด้านนิเทศการเรียนการสอน
 การวัดและประเมินผลการศึกษา

3. ชื่อ นายประดิษฐ์ ญาณกาย ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
 กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
 สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัด
 กาฬสินธุ์
 วุฒิการศึกษา กศ.ม. หลักสูตรและการสอน
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ
 มีประสบการณ์และชำนาญ ด้านการนิเทศการศึกษา
 มีความสามารถในการนิเทศการเรียนการสอน
 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

**แบบสอบถามเรื่อง การใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ
ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์**

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ 1) ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลสภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการนิเทศ 2) ระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศใน โรงเรียน 3) ปัญหาในการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ

ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ให้ครบทุกตอนและทุกข้อตามความเป็นจริง ผลของการตอบแบบสอบถามของท่านจะเป็นประโยชน์ในการใช้ในการดำเนินงานด้านการนิเทศการเรียนการสอนใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมือเป็นอย่างดีในครั้งนี้

นายจุฑามาย อารมณัสวະ

คำอธิบายศัพท์

ประเภทสารสนเทศ	หมายถึง เนื้อหาหลัก หมวดหมู่ ลักษณะ หรือชนิดของสารสนเทศ
แหล่งสารสนเทศ	หมายถึง แหล่งรวบรวมสารสนเทศเพื่อให้บริการ แหล่งผลิตและแหล่งเผยแพร่สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศบุคคล แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน เป็นต้น
วิธีการแสวงหา	หมายถึง วิธีการที่ทำให้ได้มาซึ่งสารสนเทศที่ต้องการ
รูปแบบของสารสนเทศ	หมายถึง รูปแบบการจัดทำและเผยแพร่สารสนเทศ
รูปแบบการใช้สารสนเทศที่รวบรวมได้	หมายถึง ลักษณะการนำไปใช้ประกอบการนิเทศเฉพาะบุคคลหรือเป็นกลุ่ม
สารสนเทศด้านครูผู้สอน	หมายถึง สารสนเทศหรือข้อมูลเกี่ยวกับตัวครูผู้สอนและที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนใน โรงเรียน
สารสนเทศด้านผู้เรียน	หมายถึง สารสนเทศหรือข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน
สารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	หมายถึง สารสนเทศหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนและการบริหารจัดการของสถาบันการศึกษา
สารสนเทศด้านชุมชน	หมายถึง สารสนเทศหรือข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนที่เป็นที่ตั้งของ โรงเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน

1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้ารายการที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. อายุ 1. 20-30 ปี 2. 31-40 ปี
 3. 41-50 ปี 4. 51 ปีขึ้นไป
2. อายุราชการ 1. ต่ำกว่า 10 ปี 2. 10-20 ปี
 3. 21-30 ปี 4. 31 ปีขึ้นไป
3. ขนาดโรงเรียนที่สังกัด
 1. ขนาดเล็ก จำนวนนักเรียนต่ำกว่า 500 คน
 2. ขนาดกลาง จำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 500 – 1,499 คน
 3. ขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป
4. ปฏิบัติหน้าที่ 1. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 2. ครูผู้สอนที่ทำหน้าที่นี้เทศ
5. ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูผู้นิเทศ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ (ตอบเพียง 1 ตัวเลือก)
 1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 2. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
 3. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 4. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
 5. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

1.2 ข้อมูลสภาพการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นี้เทศในโรงเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้ารายการที่ตรงกับสภาพการใช้
 สารสนเทศ ตามหัวข้อต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. สารสนเทศในกลุ่มใดที่ท่านใช้ในการนิเทศในโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 1. สารสนเทศเกี่ยวกับครู 2. สารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน
 3. สารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริหาร 4. สารสนเทศเกี่ยวกับชุมชน
 5. สารสนเทศด้าน อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
2. ท่านรวบรวมสารสนเทศเพื่อการนิเทศจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 1. สำนักงานพื้นที่เขตการศึกษาที่สังกัด 2. กระทรวงศึกษาธิการ
 3. งานวิชาการ โรงเรียน 4. ห้องสมุด โรงเรียน
 5. ห้องสมุดวิทยาลัย มหาวิทยาลัย 6. อินเทอร์เน็ต
 7. บุคคล 8. อื่นๆ(โปรด
 ระบุ).....
3. สารสนเทศที่ท่านใช้ส่วนใหญ่ เป็นภาษาใด
 1. ภาษาไทย 2. ภาษาอังกฤษ 3. ภาษาอื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. ท่านแสวงหาสารสนเทศ ด้วยวิธีใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. สืบค้นด้วยตัวเอง 2. มีบุคลากรอื่นช่วยสืบค้นให้
3. ใช้บริการห้องสมุด 4. โรงเรียนเป็นผู้รวบรวม
5. อื่นๆ(โปรดระบุ).....

5. รูปแบบของสารสนเทศที่ท่านใช้เป็นประจำ คือรูปแบบใด

1. สื่อสิ่งพิมพ์ 2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ 3. สื่อบุคคล
4. สื่อทัศน 5. อื่นๆ(โปรดระบุ).....

6. ความรู้ความสามารถในการสืบค้นสารสนเทศอยู่ในระดับใด

1. มาก 2. ปานกลาง 3. น้อย

7. ช่วงเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมสารสนเทศ

1. ทุกวัน
2. 1-3 วัน/สัปดาห์
3. 4-6 วัน/สัปดาห์
4. นาน ๆ ครั้ง
5. ไม่มีระยะเวลาแน่นอนขึ้นอยู่กับการใช้ข้อมูลในการนิเทศ

8. ความทันสมัยของเนื้อหาสารสนเทศที่ท่านใช้

1. ใช้เฉพาะเนื้อหาที่เป็นปัจจุบันเท่านั้น
2. ใช้เฉพาะเนื้อหาย้อนหลังไม่เกิน 3-5 ปี
3. ขึ้นอยู่กับลักษณะสารสนเทศที่ใช้

9. ท่านมีวิธีจัดเก็บสารสนเทศ อย่างไร

1. จัดเป็นแฟ้มเอกสาร แยกตามหัวข้อ
2. จัดเป็นไฟล์ข้อมูลคอมพิวเตอร์
3. จัดเก็บไว้ในระบบอินเทอร์เน็ต
4. อื่นๆ(โปรดระบุ).....

10. ท่านจัดเก็บสารสนเทศไว้เพื่อ

1. ใช้เฉพาะตนเอง
2. ให้คณะผู้นิเทศคนอื่นใช้ร่วมด้วย

ตอนที่ 2 ระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียน

คำชี้แจง ขอให้ท่านศึกษาข้อความในแต่ละรายการ แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการใช้ตามสภาพที่ท่านใช้จริง โดยจำแนกระดับการใช้สารสนเทศออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่

- 5 หมายถึง มีระดับการใช้สารสนเทศในระดับมากที่สุด
 4 หมายถึง มีระดับการใช้สารสนเทศในระดับมาก
 3 หมายถึง มีระดับการใช้สารสนเทศในระดับปานกลาง
 2 หมายถึง มีระดับการใช้สารสนเทศในระดับน้อย
 1 หมายถึง มีระดับการใช้สารสนเทศในระดับน้อยที่สุด

ประเภทสารสนเทศ	ระดับการใช้				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. สารสนเทศด้านครูผู้สอน					
1.1 คุณวุฒิของครูที่ตรงกับสาระการเรียนรู้ที่ทำการสอน					
1.2 จำนวนครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้					
1.3 จำนวนชั่วโมงการสอน					
1.4 ข้อมูลสาระการเรียนรู้ในสาระที่ทำการสอน					
1.5 การเข้าร่วมอบรม/สัมมนา/ประชุมวิชาการ					
1.6 การผลิตผลงานวิชาการและสื่อการสอน					
1.7 การเป็นวิทยากร					
1.8 เพิ่มข้อมูลสะสมงานส่วนบุคคล (Port folio)					
1.9 การได้รับรางวัล เกียรติบัตร ยกย่องชมเชย					
1.10 ข้อมูลด้านสุขภาพ บุคลิกภาพ การวางตัว					
1.11 ข้อมูลอื่น ๆ (โปรดระบุ).....					
2. สารสนเทศด้านผู้เรียน					
2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
2.2 ผลการประเมินนักเรียนด้านต่างๆ เช่น ทักษะในการทำงาน ทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เป็นต้น					
2.3 จำนวนวันการลา ขาดเรียน หนีเรียน					
2.4 ความสนใจเฉพาะด้านของผู้เรียน					
2.5 ข้อมูลความสามารถพิเศษของผู้เรียน					

ประเภทสารสนเทศ	ระดับการใช้				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
2.6 สารสนเทศด้านสุขภาพ และสมรรถภาพทางกายของผู้เรียน					
2.7 ข้อมูลการได้รับรางวัล เกียรติบัตร ยกย่อง					
2.8 สมุดบันทึกความดี					
2.9 บันทึกความประพฤติจากฝ่ายปกครอง					
2.10 ข้อมูลอาชีพ รายได้ ของผู้ปกครอง					
2.11 ข้อมูล อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					
3. สารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร					
3.1 นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ					
3.2 มาตรฐานการศึกษาชาติ					
3.3 การจัดการศึกษาตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ					
3.4 มาตรฐานการเรียนรู้แต่ละระดับชั้น ของกระทรวงศึกษาธิการ					
3.5 นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สังกัด					
3.6 นโยบายการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน					
3.7 หลักสูตรท้องถิ่น					
3.8 หลักสูตรสถานศึกษา					
3.9 ระบบประกันคุณภาพ					
3.10 แผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
3.11 เทคนิคการสอนและถ่ายทอดความรู้					
3.12 รายการสื่อที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ ห้องสมุด					
3.13 การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของนักเรียน					
3.14 คู่มือครูแต่ละสาระการเรียนรู้					
3.15 ข้อมูลสื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตร					
3.16 ตารางการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนของโรงเรียน					

ประเภทสารสนเทศ	ระดับการใช้				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
3.17 การพัฒนาบุคลากร โดยการให้ศึกษาต่อ ฝึกอบรม หรือประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร					
3.18 ข้อมูลอื่น ๆ (โปรดระบุ).....					
4. สารสนเทศด้านชุมชน					
4.1 ข้อมูลประวัติของชุมชน					
4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้นำชุมชน					
4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพของชุมชน					
4.4 จุดเด่นและจุดด้อยของชุมชน					
4.5 ข้อมูลแหล่งทรัพยากรในชุมชน					
4.6 ความต้องการด้านการศึกษาของชุมชน					
4.7 กิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียน					
4.8 ความร่วมมือและการสนับสนุนขององค์กรต่าง ๆ ระหว่างชุมชนกับโรงเรียน					
4.9 รายชื่อ/ที่อยู่ของหน่วยงาน ในชุมชนทั้งภาครัฐและเอกชนในชุมชน					
4.10 แหล่งประกอบการ ในชุมชน					
4.11 ข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้าน					
4.12 ข้อมูลอื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับปัญหาในการใช้สารสนเทศในการนิเทศ ซึ่งปัญหานั้น หมายถึงสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้สารสนเทศในการนิเทศ ซึ่งส่งผลทำให้การนิเทศในโรงเรียนไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยจำแนกระดับปัญหาการใช้สารสนเทศออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง ปัญหาการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปัญหาการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ปัญหาการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ปัญหาการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ปัญหาการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ปัญหาในการใช้สารสนเทศ เพื่อการนิเทศในโรงเรียน	ระดับของปัญหา																			
	ด้านครูผู้สอน					ด้านผู้เรียน					ด้านหลักสูตร					ด้านชุมชน				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. ความครอบคลุมเนื้อหาของ สารสนเทศที่ต้องการ																				
2. ความเพียงพอของสารสนเทศ																				
3. ความทันสมัยของสารสนเทศ																				
4. สารสนเทศที่มีอยู่ในปัจจุบันตรงกับ ความต้องการ																				
5. ความถูกต้องของสารสนเทศที่ ใช้																				
6. ความหลากหลายของรูปแบบ สารสนเทศ																				
7. ความสะดวกในการใช้ สารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ																				
8. ข้อมูลด้านแหล่งจัดเก็บ สารสนเทศ																				
9. ความเพียงพอของเครื่องมือ อุปกรณ์หรือสื่อในการค้นคว้า หรือสืบค้นสารสนเทศ																				

ปัญหาในการใช้สารสนเทศ เพื่อการนิเทศในโรงเรียน	ระดับของปัญหา																			
	ด้านครูผู้สอน					ด้านผู้เรียน					ด้านหลักสูตร					ด้านชุมชน				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
9. ความเพียงพอของเครื่องมือ อุปกรณ์หรือสื่อในการค้นคว้า หรือสืบค้นสารสนเทศ																				
10. ความเพียงพอของเครื่องมือ อุปกรณ์หรือสื่อที่ใช้ในการ จัดเก็บสารสนเทศ																				
11. เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการ สืบค้นสารสนเทศ																				
12. ภาษาของสารสนเทศสะดวก ต่อการใช้งาน																				
13. การจัดเก็บสารสนเทศอย่าง เป็นระบบและเข้าถึงง่าย																				

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ก
กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง ค แสดงจำนวนประชากร จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์

ขนาด โรงเรียน	ภาษาไทย		วิทยาศาสตร์		คณิตศาสตร์		ภาษาต่างประเทศ		สังคมศึกษาฯ		รวม	
	ประ ชา กร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประ ชา กร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประ ชา กร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประ ชา กร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประ ชา กร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประ ชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
ขนาด เล็ก	78	35	137	35	92	35	95	35	81	35	483	175
ขนาด กลาง	112	24	182	24	128	24	115	24	156	24	693	120
ขนาด ใหญ่	101	8	117	8	157	8	111	8	103	8	589	40
รวม	291	67	436	67	377	67	321	67	340	67	1765	335

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

http://doc.obec.go.th/doc/web_doc/ สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2552

ภาคผนวก ง
ค่าคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผลการพิจารณาประเด็นคำถามของผู้เชี่ยวชาญ

ประเภทสารสนเทศ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			Σx	IOC
	1	2	3		
ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม					
1. ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม					
1.1 อายุ	1	1	1	3	1.00
1.2 อาชวราชาการ	1	1	1	3	1.00
1.3 ขนาดโรงเรียนที่สังกัด	1	1	1	3	1.00
1.4 ปฏิบัติหน้าที่	1	1	1	3	1.00
1.5 การปฏิบัติหน้าที่เป็นครูผู้นิเทศ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00
2. ข้อมูลสภาพการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียน					
2.1 กลุ่มสารสนเทศที่ท่านใช้ในการนิเทศในโรงเรียน	1	1	1	3	1.00
2.2 แหล่งที่รวบรวมสารสนเทศเพื่อการนิเทศ	1	1	1	3	1.00
2.3 ภาษาของสารสนเทศที่ใช้เป็นส่วนใหญ่	1	1	1	3	1.00
2.4 วิธีแสวงหาสารสนเทศ	1	1	1	3	1.00
2.5 รูปแบบของสารสนเทศที่ท่านใช้เป็นประจำ	1	1	1	3	1.00
2.6 ระดับความรู้ความสามารถในการสืบค้นสารสนเทศโดยการประเมินตนเอง	1	1	1	3	1.00
2.7 ช่วงเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมสารสนเทศ	0	1	1	2	0.67
2.8 ความทันสมัยของเนื้อหาสารสนเทศที่ใช้	0	1	1	2	0.67
2.9 วิธีจัดเก็บสารสนเทศ	1	1	1	3	1.00
2.10 วัตถุประสงค์ในการจัดเก็บสารสนเทศ	1	1	1	3	1.00
ตอนที่ 2 ระดับการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียน					
1. สารสนเทศด้านครูผู้สอน					
1.1 คุณวุฒิของครูที่ตรงกับสาระการเรียนรู้ที่ทำการสอน	0	1	1	2	0.67
1.2 จำนวนครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00
1.3 จำนวนชั่วโมงการสอน	1	1	1	3	1.00
1.4 ข้อมูลสาระการเรียนรู้ในสาระที่ทำการสอน	1	1	1	3	1.00
1.5 การเข้าร่วมอบรม/สัมมนา/ประชุมวิชาการ	0	1	1	2	0.67
1.6 การผลิตผลงานวิชาการและสื่อการสอน	1	1	1	3	1.00

ประเภทสารสนเทศ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			Σx	IOC
	1	2	3		
1.7 การเป็นวิทยากร	1	1	1	3	1.00
1.8 เพิ่มข้อมูลสะสมงานส่วนบุคคล (Port folio)	0	1	1	2	0.67
1.9 การได้รับรางวัล เกียรติบัตร ยกย่องชมเชย	1	1	1	3	1.00
1.10 ข้อมูลด้านสุขภาพ บุคลิกภาพ การวางตัว	1	1	1	3	1.00
1.11 ข้อมูลอื่น ๆ (โปรดระบุ).....	1	1	1	3	1.00
2. สารสนเทศด้านผู้เรียน					
2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	1	1	1	3	1.00
2.2 ผลการประเมินนักเรียนด้านต่างๆ เช่น ทักษะในการทำงาน ทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ เป็นต้น	1	1	1	3	1.00
2.3 จำนวนวันการลา ขาดเรียน หนีเรียน	0	1	1	2	0.67
2.4 ความสนใจเฉพาะด้านของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00
2.5 ข้อมูลความสามารถพิเศษของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00
2.6 สารสนเทศด้านสุขภาพ และสมรรถภาพทางกายของ ผู้เรียน	1	1	1	3	1.00
2.7 ข้อมูลการได้รับรางวัล เกียรติบัตร ยกย่อง	1	1	1	3	1.00
2.8 สมุดบันทึกความดี	1	1	1	3	1.00
2.9 บันทึกความประพฤติจากฝ่ายปกครอง	1	1	1	3	1.00
2.10 ข้อมูลอาชีพ รายได้ ของผู้ปกครอง	1	1	1	3	1.00
2.11 ข้อมูล อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	1	1	1	3	1.00
3. สารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร					
3.1 นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ	1	1	1	3	1.00
3.2 มาตรฐานการศึกษาชาติ	1	1	1	3	1.00
3.3 การจัดการศึกษาตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ	1	1	1	3	1.00
3.4 มาตรฐานการเรียนรู้แต่ละระดับชั้น ของ กระทรวงศึกษาธิการ	0	1	1	2	0.67
3.5 นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สังกัด	1	1	1	3	1.00
3.6 นโยบายการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน	1	1	1	3	1.00
3.7 หลักสูตรท้องถิ่น	1	1	1	3	1.00
3.8 หลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	3	1.00

ประเภทสารสนเทศ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			Σx	IOC
	1	2	3		
3.9 ระบบประกันคุณภาพ	1	1	1	3	1.00
3.10 แผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1	0	1	2	0.67
3.11 เทคนิคการสอนและถ่ายทอดความรู้	1	1	1	3	1.00
3.12 รายการสื่อที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ ห้องสมุด	0	1	1	2	0.67
3.13 การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของนักเรียน	0	1	1	2	0.67
3.14 คู่มือครูแต่ละสาระการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00
3.15 ข้อมูลสื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตร	1	1	1	3	1.00
3.16 ตารางการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนของโรงเรียน	1	1	1	3	1.00
3.17 การพัฒนาบุคลากร โดยการให้ศึกษาต่อ ฝึกอบรมหรือประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร	0	1	1	2	0.67
3.18 ข้อมูลอื่น ๆ (โปรดระบุ).....	1	1	1	3	1.00
4. สารสนเทศด้านชุมชน					
4.1 ข้อมูลประวัติของชุมชน	1	1	1	3	1.00
4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้นำชุมชน	1	1	1	3	1.00
4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพของชุมชน	1	1	1	3	1.00
4.4 จุดเด่นและจุดด้อยของชุมชน	1	1	1	3	1.00
4.5 ข้อมูลแหล่งทรัพยากรในชุมชน	1	1	1	3	1.00
4.6 ความต้องการด้านการศึกษาของชุมชน	1	1	1	3	1.00
4.7 กิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียน	0	1	1	2	0.67
4.8 ความร่วมมือและการสนับสนุนขององค์กรต่าง ๆ ระหว่างชุมชนกับโรงเรียน	1	1	1	3	1.00
4.9 รายชื่อ/ที่อยู่ของหน่วยงานในชุมชนทั้งภาครัฐและเอกชนในชุมชน	1	1	1	3	1.00
4.10 แหล่งประกอบการในชุมชน	1	1	1	3	1.00
4.11 ข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้าน	1	1	1	3	1.00
4.12 ข้อมูลอื่น ๆ (โปรดระบุ).....	1	1	1	3	1.00

ประเภทสารสนเทศ °	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที)			Σx	IOC
	1	2	3		
ตอนที่ 4 ปัญหาในการใช้สารสนเทศในการนิเทศภายในประเภทสารสนเทศ					
1. ความครอบคลุมเนื้อหาของสารสนเทศที่ต้องการ	1	1	1	3	1.00
2. ความเพียงพอของสารสนเทศ	1	1	1	3	1.00
3. ความทันสมัยของสารสนเทศ	1	1	1	3	1.00
4. สารสนเทศที่มีอยู่ในปัจจุบันตรงกับความต้องการ	1	1	1	3	1.00
5. ความถูกต้องของสารสนเทศที่ใช้	1	1	1	3	1.00
6. ความหลากหลายของรูปแบบสารสนเทศ	1	1	1	3	1.00
7. ความสะดวกในการใช้สารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ	1	1	1	3	1.00
8. ข้อมูลด้านแหล่งจัดเก็บสารสนเทศ	1	1	1	3	1.00
9. ความเพียงพอของเครื่องมืออุปกรณ์หรือสื่อในการค้นคว้าหรือสืบค้นสารสนเทศ	1	1	1	3	1.00

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล SPSS

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยโปรแกรม SPSS

ช่วงที่ 1 สภาพการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษาจำแนกตามประเภท
 สารสนเทศด้านครูผู้สอน (ข้อคำถามจำนวน 14 ข้อ) ได้ค่า $\alpha = .8095$

	Mean	Std Dev	Cases
1. INLEC1	4.2778	.9583	18.0
2. INLEC2	4.2778	.8264	18.0
3. INLEC3	4.3889	.6978	18.0
4. INLEC4	3.0556	1.1100	18.0
5. INLEC5	3.0556	.8726	18.0
6. INLEC6	4.2778	.8948	18.0
7. INLEC7	3.8889	.9003	18.0
8. INLEC8	4.0000	.9701	18.0
9. INLEC9	3.6667	1.1376	18.0
10. INLEC10	2.5000	1.2948	18.0
11. INLEC11	4.5000	.8575	18.0
12. INLEC12	3.0000	1.1882	18.0
13. INLEC13	2.6111	1.1448	18.0
14. INLEC14	4.3333	.7670	18.0

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
INLEC1	47.5556	46.0261	.6173	.7837
INLEC2	47.5556	47.3203	.6128	.7865
INLEC3	47.4444	47.5556	.7199	.7835
INLEC4	48.7778	49.9477	.2416	.8140
INLEC5	48.7778	45.3595	.7529	.7755
INLEC6	47.5556	50.2614	.3081	.8064
INLEC7	47.9444	49.5850	.3609	.8028
INLEC8	47.8333	46.8529	.5404	.7895
INLEC9	48.1667	43.3235	.6913	.7744
INLEC10	49.3333	47.7647	.3090	.8118

INLEC11	47.3333	49.0588	.4309	.7981
INLEC12	48.8333	52.9706	.0340	.8330
INLEC13	49.2222	49.4771	.2597	.8131
INLEC14	47.5000	47.7941	.6213	.7873

Reliability Coefficients

N of Cases = 18.0 N of Items = 14

Alpha = .8095

ช่วงที่ 2 สภาพการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำนิเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษาจำแนกตามประเภท
สารสนเทศด้านผู้เรียน (ข้อคำถามจำนวน 11 ข้อ) ได้ค่า $\alpha = .8078$

	Mean	Std Dev	Cases	
1. INSTU1	4.3333	.7670	18.0	
2. INSTU2	4.2222	.8782	18.0	
3. INSTU3	3.2222	.9428	18.0	
4. INSTU4	3.7778	1.0603	18.0	
5. INSTU5	3.8889	.6764	18.0	
6. INSTU6	4.3333	.7670	18.0	
7. INSTU7	4.0000	1.0847	18.0	
8. INSTU8	4.5556	.6157	18.0	
9. INSTU9	3.5556	1.0966	18.0	
10. INSTU10	3.6667	.9701	18.0	
11. INSTU11	2.6111	1.2433	18.0	
	Scale	Scale	Corrected	
	Mean	Variance	Item-	Alpha
	if Item	if Item	Total	if Item
	Deleted	Deleted	Correlation	Deleted
INSTU1	37.8333	29.7941	.7166	.7727
INSTU2	37.9444	29.1144	.6855	.7718
INSTU3	38.9444	35.4673	.0023	.8362
INSTU4	38.3889	31.4281	.3222	.8092
INSTU5	38.2778	31.1536	.6319	.7828
INSTU6	37.8333	31.7941	.4625	.7940
INSTU7	38.1667	28.8529	.5452	.7843
INSTU8	37.6111	30.7222	.7737	.7753
INSTU9	38.6111	30.1340	.4191	.7991

INSTU10 38.5000 28.3824 .6829 .7697

INSTU11 39.5556 30.2614 .3345 .8131

Reliability Coefficients

N of Cases = 18.0 N of Items = 11

Alpha = .8078

ช่วงที่ 3 สภาพการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำนิเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษาจำแนกตามประเภท
สารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริหารจัดการ (ข้อคำถามจำนวน 24 ข้อ) ได้ค่า $\alpha = .8713$

	Mean	Std Dev	Cases
1. INMAN1	3.2222	1.0033	18.0
2. INMAN2	3.3889	.9785	18.0
3. INMAN3	3.1111	.9003	18.0
4. INMAN4	4.3333	.8402	18.0
5. INMAN5	4.1111	.7584	18.0
6. INMAN7	4.6111	.6077	18.0
7. INMAN8	4.5556	.7048	18.0
8. INMAN9	4.2222	1.1660	18.0
9. INMAN10	4.3889	.7775	18.0
10. INMAN12	4.0556	.9984	18.0
11. INMAN13	3.3889	1.0922	18.0
12. INMAN14	2.8889	1.2783	18.0
13. INMAN15	3.8889	1.0786	18.0
14. INMAN16	4.1667	.7071	18.0
15. INMAN18	3.0556	1.2113	18.0
16. INMAN19	3.2778	.8948	18.0
17. INMAN20	3.2222	.8085	18.0
18. INMAN21	4.0556	1.1100	18.0
19. INMAN22	4.2778	1.0178	18.0
20. INMAN26	2.9444	.6391	18.0
21. INMAN27	3.1667	.7071	18.0
22. INMAN29	3.0556	.8726	18.0
23. INMAN30	2.7222	.6691	18.0
24. INMAN31	4.1111	.9634	18.0

Reliability Coefficients

N of Cases = 18.0 N of Items = 24

Alpha = .8713

ช่วงที่ 4 สภาพการใช้สารสนเทศของครูผู้ทำนิเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษาจำแนกตามประเภท
สารสนเทศด้านชุมชน (ข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ) ได้ค่า $\alpha = .9050$

	Mean	Std Dev	Cases
1. INCOM1	3.3889	.8498	18.0
2. INCOM2	3.3333	.9075	18.0
3. INCOM3	3.2778	.7519	18.0
4. INCOM4	3.5556	.7838	18.0
5. INCOM5	3.4444	.8556	18.0
6. INCOM6	3.7778	.8782	18.0
7. INCOM7	3.3333	.8402	18.0
8. INCOM8	3.6111	.8498	18.0
9. INCOM9	3.8333	1.0981	18.0
10. INCOM10	4.0556	.9984	18.0

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1. INCOM1	32.2222	33.9477	.7775	.8885
2. INCOM2	32.2778	34.0948	.7031	.8928
3. INCOM3	32.3333	35.2941	.7287	.8925
4. INCOM4	32.0556	36.1732	.5920	.8997
5. INCOM5	32.1667	33.2059	.8551	.8835
6. INCOM6	31.8333	35.0882	.6257	.8977
7. INCOM7	32.2778	39.1536	.2387	.9195
8. INCOM8	32.0000	36.0000	.5537	.9020
9. INCOM9	31.7778	31.5948	.7751	.8881
10. INCOM10	31.5556	32.2614	.8034	.8857

Reliability Coefficients

N of Cases = 18.0 N of Items = 10

Alpha = .9050

ช่วงที่ 5 ปัญหาในการใช้สารสนเทศในการนิเทศภายใน (ข้อคำถามจำนวน 16 ข้อ) ได้ค่า $\alpha = 0.9345$

Mean	Std Dev	Cases
------	---------	-------

1. PROB1	3.7778	.6468	18.0
2. PROB2	4.0556	.8726	18.0
3. PROB3	3.8333	.9235	18.0
4. PROB4	3.7222	.8264	18.0
5. PROB5	3.6667	.8402	18.0
6. PROB6	3.8333	.9235	18.0
7. PROB7	3.9444	1.1100	18.0
8. PROB8	3.8333	.9852	18.0
9. PROB9	3.6667	.9075	18.0
10. PROB10	3.6667	1.0290	18.0
11. PROB11	3.9444	.9376	18.0
12. PROB12	4.0556	1.1100	18.0
13. PROB13	2.4444	1.1490	18.0
14. PROB14	3.7222	1.0178	18.0
15. PROB15	3.7778	1.0603	18.0
16. PROB16	3.8889	1.1318	18.0

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1. PROB1	56.0556	113.4673	.6593	.9315
2. PROB2	55.7778	107.4771	.8142	.9272
3. PROB3	56.0000	110.0000	.6255	.9314
4. PROB4	56.1111	107.1634	.8839	.9260
5. PROB5	56.1667	109.7941	.7083	.9297
6. PROB6	56.0000	106.0000	.8475	.9261
7. PROB7	55.8889	103.7516	.7955	.9269
8. POB8	56.0000	106.2353	.7763	.9276
9. PROB9	56.1667	107.7941	.7617	.9282
10. PROB10	56.1667	106.7353	.7138	.9292
11. PROB11	55.8889	107.3987	.7561	.9282
12. PROB12	55.7778	103.2418	.8200	.9261
13. PROB13	57.3889	127.6634	-.2316	.9547

14. PROB14	56.1111	109.5163	.5829	.9325
15. PROB15	56.0556	107.5850	.6484	.9309
16. PROB16	55.9444	102.9967	.8137	.9263

Reliability Coefficients

N of Cases = 18.0 N of Items = 16

Alpha = .9345

ช่วงที่ 6 ปัญหาในการใช้สารสนเทศในการนิเทศภายในโดยรวม (ข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ) ได้ค่า

 $\alpha=0.8848$

	Mean	Std Dev	Cases
1. MEGA1	3.8333	.8575	18.0
2. MEGA2	3.7778	.9428	18.0
3. MEGA3	4.0556	.9376	18.0
4. MEGA4	3.6667	1.0290	18.0

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1. MEGA1	11.5000	6.1471	.8716	.8102
2. MEGA2	11.5556	6.1438	.7607	.8473
3. MEGA3	11.2778	6.0948	.7807	.8397
4. MEGA4	11.6667	6.3529	.6124	.9090

Reliability Coefficients

N of Cases = 18.0 N of Items = 4

Alpha = .8848

สรุปค่าความเชื่อมั่นโดยรวมทั้ง 6 ช่วง (ข้อคำถามจำนวน 79 ข้อ) จึงเท่ากับ $\alpha=0.8999$

	Mean	Std Dev	Cases
1. INLEC1	4.2778	.9583	18.0
2. INLEC2	4.2778	.8264	18.0
3. INLEC3	4.3889	.6978	18.0
4. INLEC4	3.0556	1.1100	18.0
5. INLEC5	3.0556	.8726	18.0
6. INLEC6	4.2778	.8948	18.0
7. INLEC7	3.8889	.9003	18.0

8.	INLEC8	4.0000	.9701	18.0
9.	INLEC9	3.6667	1.1376	18.0
10.	INLEC10	2.5000	1.2948	18.0
11.	INLEC11	4.5000	.8575	18.0
12.	INLEC12	3.0000	1.1882	18.0
13.	INLEC13	2.6111	1.1448	18.0
14.	INLEC14	4.3333	.7670	18.0
15.	INSTU1	4.3333	.7670	18.0
16.	INSTU2	4.2222	.8782	18.0
17.	INSTU3	3.2222	.9428	18.0
18.	INSTU4	3.7778	1.0603	18.0
19.	INSTU5	3.8889	.6764	18.0
20.	INSTU6	4.3333	.7670	18.0
21.	INSTU7	4.0000	1.0847	18.0
22.	INSTU8	4.5556	.6157	18.0
23.	INSTU9	3.5556	1.0966	18.0
24.	INSTU10	3.6667	.9701	18.0
25.	INSTU11	2.6111	1.2433	18.0
26.	INMAN1	3.2222	1.0033	18.0
27.	INMAN2	3.3889	.9785	18.0
28.	INMAN3	3.1111	.9003	18.0
29.	INMAN4	4.3333	.8402	18.0
30.	INMAN5	4.1111	.7584	18.0
31.	INMAN7	4.6111	.6077	18.0
32.	INMAN8	4.5556	.7048	18.0
33.	INMAN9	4.2222	1.1660	18.0
34.	INMAN10	4.3889	.7775	18.0
35.	INMAN12	4.0556	.9984	18.0
36.	INMAN13	3.3889	1.0922	18.0
37.	INMAN14	2.8889	1.2783	18.0
38.	INMAN15	3.8889	1.0786	18.0
39.	INMAN16	4.1667	.7071	18.0
40.	INMAN18	3.0556	1.2113	18.0
41.	INMAN19	3.2778	.8948	18.0

42.	INMAN20	3.2222	.8085	18.0
43.	INMAN21	4.0556	1.1100	18.0
44.	INMAN22	4.2778	1.0178	18.0
45.	INMAN26	2.9444	.6391	18.0
46.	INMAN27	3.1667	.7071	18.0
47.	INMAN29	3.0556	.8726	18.0
48.	INMAN30	2.7222	.6691	18.0
49.	INMAN31	4.1111	.9634	18.0
50.	INCOM1	3.3889	.8498	18.0
51.	INCOM2	3.3333	.9075	18.0
52.	INCOM3	3.2778	.7519	18.0
53.	INCOM4	3.5556	.7838	18.0
54.	INCOM5	3.4444	.8556	18.0
55.	INCOM6	3.7778	.8782	18.0
56.	INCOM7	3.3333	.8402	18.0
57.	INCOM8	3.6111	.8498	18.0
58.	INCOM9	3.8333	1.0981	18.0
59.	INCOM10	4.0556	.9984	18.0
60.	PROB1	3.7778	.6468	18.0
61.	PROB2	4.0556	.8726	18.0
62.	PROB3	3.8333	.9235	18.0
63.	PROB4	3.7222	.8264	18.0
64.	PROB5	3.6667	.8402	18.0
65.	PROB6	3.8333	.9235	18.0
66.	PROB7	3.9444	1.1100	18.0
67.	PROB8	3.8333	.9852	18.0
68.	PROB9	3.6667	.9075	18.0
69.	PROB10	3.6667	1.0290	18.0
70.	PROB11	3.9444	.9376	18.0
71.	PROB12	4.0556	1.1100	18.0
72.	PROB13	2.4444	1.1490	18.0
73.	PROB14	3.7222	1.0178	18.0
74.	PROB15	3.7778	1.0603	18.0
75.	PROB16	3.8889	1.1318	18.0

76.	MEGA1	3.8333	.8575	18.0
77.	MEGA2	3.7778	.9428	18.0
78.	MEGA3	4.0556	.9376	18.0
79.	MEGA4	3.6667	1.0290	18.0

Reliability Coefficients

N of Cases = 18.0 N of Items = 79

Alpha = .8999

ภาคผนวก จ
เอกสารหนังสือราชการ

ที่ ศธ 0522.15 (1) ว ๒๓๔

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๑ กรกฎาคม 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ หาญผล เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ เนาวบุตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรรัตน์ ภิญโญอนันตพงษ์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ จึงขอความอนุเคราะห์ขอเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา สาขาวิชาศิลปศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ชานานู เสาวกิตพิงศ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์

บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์
โทร. 0-2504-8516-7
โทรสาร 0-2503-3564

ที่ ศธ 0522.15 (1)/ ว 234

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๙ กรกฎาคม 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2

ถึงที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนာ หาญพล เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ เนาวบุตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรรัตน์ ภิญโญอนันตพงษ์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ จึงขอความอนุเคราะห์ขอเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา สาขาวิชาศิลปศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ชานอู เชาวกีร์ติพงศ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์
โทร. 0-2504-8516-7
โทรสาร 0-2503-3564

ที่ ศธ 0522.15 (1)/ ๖ 234

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
 ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
 จังหวัดนนทบุรี 11120

๗ กรกฎาคม 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 3

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนာ หาญผล เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ เนาวบุศร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรรัตน์ ภิญโญอนันตพงษ์ เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ จึงขอความอนุเคราะห์ขอเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา สาขาวิชาศิลปศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ชานาญ เชาวศิริพงศ์)
 ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์

บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์
 โทร. 0-2504-8516-7
 โทรสาร 0-2503-3564

ที่ ศธ 04020 / ๖ ๕๕๖

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
ถนนสนามบิน อ. เมือง จ. กาฬสินธุ์ 46000

1 กันยายน 2551

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 6 ชุด

ด้วย นายจุฑาหมาย อารมณัฏวะ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่พิเศษภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์” ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลคือ ครูผู้ทำหน้าที่พิเศษภายในโรงเรียนและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ โรงเรียนละ 6 คน

ดังนั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อวงการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้บุคคลดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรในหน่วยงานของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอานงค์ ยาศิริวัฒน์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

กลุ่มอำนาจการ

โทร. 0-4381-2965

โทรสาร 0-4381-1211

ที่ ศธ 04021/๙๕๕ ๒

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
ถนนอ่องอี-กระนวน ตำบลห้วยเม็ก
อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ 46170

๒ กันยายน 2551

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

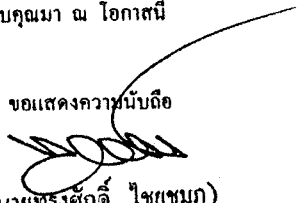
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายจุกหมวย อารมณีสระ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์” ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล คือ ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียนและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ประถม วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ โรงเรียนละ 6 คน

ดังนั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อวงการศึกษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้บุคคลดังกล่าว ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรในหน่วยงานของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายทรงศักดิ์ ไชยชมภู)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

โทร. 043-889546 ต่อ 121, 043-889549 โทรสาร. 043-889534

ที่ ศธ 04022/ 4541

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ 46240

1 กันยายน 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

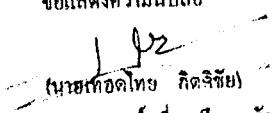
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 6 ชุด

ด้วย นายจุดหมาย อารมณ์สวะ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นี้เทศ ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์" ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ ครูผู้ทำหน้าที่นี้เทศภายในโรงเรียนและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รวม 6 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดกาฬสินธุ์

ดังนั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อวงการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้บุคคลดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรในหน่วยงานของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายเทอดไทจง กิตติชัย)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓

กลุ่มอำนาจการ

โทร. 0-43689-104 ต่อ 12

โทรสาร. 0-43869-583

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายจตุรหมาย อารมณีสวระ
วัน เดือน ปี เกิด	15 ธันวาคม 2500
การศึกษา	กศ.บ. ภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเขาวงพิทยาคาร อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ 46160
ตำแหน่ง	ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย